

ספר בניני שמירת הזמן

מאמרים ודרושים נוראים ונפלאים,
ממעלות האדם, הזוכה לשמר את הזמן היקר,
לחיות חיים טובים, ערים ונעימים,
לחשוב על תכליתו הנצחית ולחדש עצמו בכל-עת ורגע,
לבלי לפל בדעתו כלל מפל מה שעובר עליו,
ועצות טובות והנהגות ישרות והתחזקות גדול לזכות לזה,

*

בנוי ומיסד על-פי דברי רבנו הקדוש והנורא, אור הגנוז
והצפון בוצינא קדישא עלאה, אדוננו, מורנו ורבנו, רבי
נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו.
ועל-פי דברי תלמידו, מורנו הגאון הקדוש, אור נפלא,
אשר כל רז לא אניס ליה רבי נתן מברסלב, זכותו יגן עלינו.
ומשלב בפסוקי תורה, נביאים, כתובים, ומאמרי חכמנו
הקדושים מגמרא ומדרשים וזהר הקדש וכתבי האריז"ל
ושאר ספרים הקדושים.

*

הובא לדפוס על-ידי קרן "והאמת והשלום אהבו"
חסידי ברסלב עיר הקדש יבנאל תיבב"א.

ספר זה יצא לאור על-ידי חבר תלמידי מוהרא"ש
זצוק"ל ניתן להשיג את הקונטרס בכל מקומות
מושבותם ואלה שמותם:

הפצה ראשית:

יבנאל: קרן "והאמת והשלום אהבו":

055-678-3366

יבנאל: קרן "נר להצדיק": 04-888-1785

(אפשרות למשלוחים לכל רחבי הארץ)

ירושלים: היכל הקודש: 052-764-4664

בית-אל: 055-277-9392

ביתר-עילית: 0533-168-148

בני-ברק: 054-847-1400

אשקלון משכן מוהר"ן (היכל הקודש): 058-660-9660

בית-מאיר: 052-654-4050

ראשון-לציון: 052-3127-172

עימוד, עיצוב, כריכה ושערים

עמודים

0523127172

ספר מוהרא"ש ז"ל: שהתעורר על שמירת הזמן רק על-
ידי מוהרנ"ת ז"ל, שראה והבין מספרי הקדושים, איך
שהיה זהיר וזריז עם זמנו.

ופעם אחת אמר: בשכר ששמרתי על זמני וזמני השם-
יתברך עם הספר 'שמירת הזמן'.

וספר מוהרא"ש ז"ל: שספר זה כתב בדרך דיקא, שהיה
נוסע נסיעותיו. ותמיד כשמתווכב בין הבחורים הוא
אומר: "איי... זמן זמן... הזמן כל-כך יקר, ובפרטיות בחור
צעיר מה אתם יודעים אל מה אתם יכולים לזכות בזה
העולם, אם תשמרו את הזמן היקר מאד, עין לא ראתה"
וכו', אשרי מי שיצית אותו.

ובן ספר: שהוא בעצמו לא היה לו יום אחד שלם
שהיה לו מנוחה, אף-על-פי-כן כל מה שזכה לחטף
וללמד - היה בדרך מתוך טרדותיו דיקא, ואמר: שאת
כל הספר "שמירת הזמן" הינו הפרקים, כתב בדרך -
ברפבת, ותמיד איפה שהלך - היתה עמו חבילת ספרים:
משניות, "עין יעקב", מדרש, "לקוטי הלכות" וכו' וכו',
ולמד בהם. (שיחות-מוהרא"ש)

שמירת-הזמן

שיחות וחדושי-תורה והודעות-נחוצות הבנויים
ומיסדים על-פי תורת רבנו, מוהר"ן מברסלב,
זכותו יגן עלינו, השיכים לשמירת הזמן
והתחדשות

א.

אמרו חז"ל (שבת קנ"ג): 'שוב יום אחד לפני מיתתך,
שאלו תלמידיו את רבי אליעזר: וכי אדם יודע איזהו
יום ימות? אמר להן: וכל שכן ישוב היום, שמא ימות
למחר, ונמצא כל ימיו בתשובה. ואף שלמה אמר
בחכמתו: (קהלת ט', ח'): "בכל-עת יהיו בגדיך לבנים,
ושמן על ראשך אל יחסר", אמר רבן יוחנן בן זכאי:
'משל למלך, שזמן את עבדיו לסעודה, ולא קבע להם
זמן, פקחין שבהן קשטו את עצמן וישבו על פתח
בית המלך. אמרו: כלום חסר לבית המלך? טפשינ
שבהן הלכו למלאכתן. אמרו: כלום יש סעודה בלא
טרח? בפתאם בקש המלך את עבדיו. פקחין שבהן
נכנסו לפניו כשהן מקשטין והטפשים שבהן נכנסו

כְּשֶׁהֵן מְלַכְלָכִין. שְׂמַח הַמֶּלֶךְ לְקִרְאָת פְּקָחִים וְכַעַס לְקִרְאָת טֹפְשִׁים. אָמַר: הֲלָלוּ, שְׁקִשְׁטוּ אֶת עַצְמָן לְסְעוּדָה, יֵשְׁבוּ וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ; הֲלָלוּ שְׁלֹא קִשְׁטוּ עַצְמָן לְסְעוּדָה, יַעֲמְדוּ וַיִּרְאוּ וְכו'.

עֵין שָׁם. כְּשֶׁאָדָם זֹכֶה לִישׁוּב הַדַּעַת אֲמִתִּי, וּמִרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמִסְפָּר לִפְנֵיו יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל לְבוֹ וְכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, כֹּאֲשֶׁר יִדְבֹּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בּוֹ, אִזּוֹ הָאָדָם בְּכָל הַפְּקָחִין, שֶׁמְקַשְׁטִין אֶת עַצְמָן וַיּוֹשְׁבִין עַל פֶּתַח בֵּית הַמֶּלֶךְ. וְאֶפְלוּ שְׁבִין כֶּךָ וּבִין כֶּךָ נוֹפֵל בְּכָל פַּעַם וְנִתְרַחַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ וְכו', אֶף-עַל-פִּי-כֵן חוֹזֵר וּבֹא בְּכָל פַּעַם לִפְנֵיו יִתְבָּרֵךְ וּמִסְפָּר לוֹ יִתְבָּרֵךְ הַכֹּל, כָּל מָה שֶׁאַרְעַע עִמּוֹ וּמִגָּלָה לוֹ יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל לְבוֹ בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוֹת גָּמוּר, עַל-יְדֵי-זֶה זֹכֶה לְנִקּוֹת אֶת עַצְמוֹ, וְכָל יָמָיו בְּתִשְׁוִבָּה, וְהוּא מוֹכֵן לְכָל טוֹב אֲמִתִּי וְנִצָּחִי. אֲשֶׁרִי מִי שֶׁזֹּכֶה לְהִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם; אֲשֶׁרִי לוֹ וְאֲשֶׁרִי חֵלְקוֹ.

ב.

עֵקֶר סִבַּת הַהִתְרַשְׁלוּת מִלְמוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, וּמִבָּלִים אֶת הַזְמַן הַיָּקָר בְּשִׁטּוֹתִים וְהִבָּלִים וּבְדַבָּרִים בְּטִלִּים - וַיְמָה גַּם שֵׁישׁ בְּנֵי-אָדָם, שֶׁמִּבָּלִים שְׁעוֹת בְּכָל

יום בקריאת עתונים, שהם בכלל ספרים חיצוניים, הכל נמשך, כי חושבים, שבלמוד תורה צריכים להיות למדן או צריך שיהיה לו הבנה טובה או בדומה; וכשהוא יודע ורואה, שרחוק מכל זה, על-כן מתרשל לגמרי, ואינו פותח משניות וגמרא ושלחן ערוך ומדרש ותהלים, כי מה יהיה נחשב למודו מאחר שבין כך כבר לא יהיה למדן או גאון וכו', כל אחד כפי דמיונו או כפי שהתפשט הפתויים והדמיונות האלו בעולם. ובאמת כשיתברר לאדם, שהתורה והתפלה הוא מזונו הרוחני בעלמא דאתי, ואם למדת תורה הרבה, נותנים לך שכר הרבה' (אבות, פרק ו') ומאיר על-ידי-זה אורו יתברך בכל העולמות, ויתענג מערבות זיו נעם רוחניות חיות אלקותו יתברך אשר בתורה, אז יהיה נעשה 'כשור לעל וכחמור למשא' (עבודה-זרה ה'). לשקד על דלתי התורה. אשרי מי שאינו מטעה את עצמו, ומסתכל בכל יום על תכליתו הנצחית.

ג.

כל הכבודות, שיש לכל אחד ללמד תורתנו הקדושה, הוא רק בתחלה, קדם שפותח את הספר שרוצה ללמד, למשל: מקרא, משנה, גמרא, מדרש, וזהר-הקדוש ושלחן-ערוך וכו' וכו', נדמה לו, היות שאני

צריך ללמד הרבה, וכן לעיין היטב ולירד לעמק הענין, ועל-כן עכשו מחי הוא מבלבל מאד מאד, ואיני יכול ללמד כלום, וכן איני מבין עכשו כלום, ועל-כן נסכם בדעתו, שלא יפתח את הספר ולא ילמד עכשו, אבל כשיאמר לעצמו: איני רוצה ללמד עכשו - רק פסוק אחד או משנה אחת או כמה שורות גמרא או סעיף במדרש וכו', ויפתח את הספר על-מנת ללמד רק פסוק אחד או משנה אחת וכו', יראה, שהכל הוא פתוי היצר, כי יאמר לעצמו: אולי טוב ללמד עוד פסוק אחד, עוד משנה אחת וכו', ואחר-כך יאמר: אולי עוד פסוק וכו', וכך לאט יראה, שהכל רק דמיונות ופתוי היצר, הרוצה לעקר את האדם משני העולמות, כי כבר אמרו חז"ל (אבות, פרק ו): אין לך בן חורין אלא העוסק בתורה, ובפרט שאתה צריך להתבונן, כי לא ישאר ממך מכל היום הזה שעבר עליך, כי-אם הפסוק הזה או המשנה הזו וכו' וכו' שלמדת, וזהו יהיה חלקך לנצח נצחים. וכשיתברר לך ידיעה זו, אז תרצה לחטף עוד פסוק ועוד משנה וכו'. אשרי הזוכה להסתפל על תכליתו בכל יום, ולא יטעה את עצמו, כי לא ישאר לו רק התורה והתפלה והמצוות ומעשים טובים שזוכה לחטף בכל יום, וכמאמר התנא הקדוש (אבות, פרק ו): 'לפי שבשעת פטירתו של אדם אין מלוין לו

לָאָדָם לֹא כֶסֶף וְלֹא זָהָב וְלֹא אֲבָנִים טוֹבוֹת וּמִרְגָּלִיּוֹת,
אֲלָא תוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בְּלִבָּד, שְׁנֵאֲמַר: (מְשָׁלִי ו')
”בְּהִתְהַלֵּכְךָ תִּנְחָה אֶתְךָ בְּשִׁכְבְּךָ תִּשְׁמַר עָלֶיךָ וְהִקִּיצוֹת
הִיא תְּשִׁיחֶךָ”. ”בְּהִתְהַלֵּכְךָ תִּנְחָה אֶתְךָ” – בְּעוֹלָם
הַזֶּה; ”בְּשִׁכְבְּךָ תִּשְׁמַר עָלֶיךָ” – בַּקֶּבֶר, ”וְהִקִּיצוֹת הִיא
תְּשִׁיחֶךָ” – לְעוֹלָם הַבָּא’.

ד.

אָמַר הַחֶכֶם: רָאוּי לְמִשְׁכִּיל, שִׁיְהֶא מְכִיר אֶת זְמָנוֹ, כִּי
הָעֶקֶר מֵה שְׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם הוּא מִסִּבַּת שְׁאִינוֹ מְכִיר
אֶת זְמָנוֹ, כִּי יֵשׁ כָּמָה וְכָמָה עֲתִים מֵה שְׁעוֹבֵר עַל כָּל
אֶחָד בְּכָל יוֹם, שֶׁהוּא בְּחִינַת כָּלֵל הַכ”ח [הָעֲשָׂרִים
וּשְׁמוֹנֶה] עֲתִים הַמּוֹבָאִים בְּקִהְלֵת (פָּרָק ג'), וְעַל-כֵּן צָרִיךְ
שִׁידַע כְּשֶׁהוּא בְּבֵית, יֵשׁ לוֹ עֲבוּדָה אַחֶרֶת; וְכִשֶּׁהוּא
בַּדֶּרֶךְ, יֵשׁ לוֹ עֲבוּדָה אַחֶרֶת; בַּחֹל יֵשׁ לוֹ עֲבוּדָה
אַחֶרֶת; וּבְשִׁבְתּוֹ יֵשׁ לוֹ עֲבוּדָה אַחֶרֶת; בֵּין בְּנֵי-אָדָם יֵשׁ
לוֹ עֲבוּדָה אַחֶרֶת; וּבֵינוֹ לְבֵין עַצְמוֹ יֵשׁ עֲבוּדָה אַחֶרֶת
וְכו'. וְעַל-כֵּן לְעוֹלָם לֹא יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ, רַק יִהְיֶה מְכִיר אֶת
הַזְּמַן, שֶׁהוּא עֲתָה שָׁם, וַיַּעֲשֶׂה מֵה שֶׁבִּידּוֹ. וְעַל-פִּי-רֹב
הָאָדָם כְּשֶׁהוּא בַּדֶּרֶךְ, מְבַלְבֵּל אֶת עַצְמוֹ: עֹכְשׁוֹ אֵינִי
יָכוֹל לַעֲבֹד אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, הַלּוֹאִי הֵייתִי בְּבֵיתִי; וְכִשֶּׁהוּא
בְּבֵית, וַיֵּשׁ לוֹ טְרָדוֹת מִבְּנֵי הַבֵּית, חוֹשֵׁב: הַלּוֹאִי הֵייתִי

בדרך, ושום בריה לא היה מבלבל אותי; וכן בחל חושב: הלוואי והיה שבת, ואז היה עבודתי בשלמות ובהדור; ובשבת חושב: הלוואי והיה חל, ולא הייתי כל-כך מטורד מהסעודות הקבועות וכו'. וכדומה מה שעובר על כל אחד, והעקר – שאינו רוצה להכיר את הזמן שעומד בה, ועל-כן נופל בכל פעם בדעתו, עד שאובד, חס וחלילה, את עולמו לגמרי, חס ושלום. על-כן המשכיל על האמת צריך שיהיה מכיר את זמנו, וכל אשר בידך עשה. אם אינך יכול עכשו ללמד עיון – תלמד שעור פשוט; ואם אינך יכול ללמד עכשו כלל – תעשה איזה מצוה או תדבר אליו יתברך ותחזק את עצמך ברצונות חזקים להשם-יתברך, אשר דבר זה עולה על הכל.

ה.

עקר הכבודות, שנעשה לכל אדם בכל יום, עד שנדמה לו, שיום זה אינו יום – כל זה נעשה שמפקיר פיו לדבר כל העולה על רוחו, שעל-ידי-זה נתבלבל מחו, כמו שפרש רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ל"ח) הפסוק (תהלים קמ"ח): "רוח סערה עשה דברו" – עקר הרוח סערה, שנעשה במח האדם – הכל נמשך מפגם הדבור; וכשתבונן באמת, תראה, שזה סבת נפילתך.

על-פֶּן תִּרְאֶה לְשֹׁמֵר מְאֹד אֶת הַדְּבוּר וּלְדַבֵּר רַק דְּבוּרֵי
תוֹרָה וִירָאֵת שָׁמַיִם, שֶׁהֵם בְּעֶצְמָם מִצְוָה רַבָּה, וְעַל-
יְדִיָּזָה יֵאִיר מִחֶךְ לְרֹאוֹת הַטּוֹב הַגָּנוּז שֶׁבְּכָל יוֹם. וְעַיִן
בְּזֹהֵר הַקָּדוֹשׁ שְׁמִינִי מ"א: 'מֵאֵן דְּבַעֵי יוֹמִין עֲלָאִין
לְאַתְדַּבְּקָא בָּהּ וּלְרַחֲמָא לָהּ יְנִטֵּר פּוּמִיָּה וּלְשִׁנְיָה'
וְכוּ', עַיִן שָׁם.

ז.

הַעֲקָר הוּא הַתַּחֲדָשׁוֹת - לְחַדֵּשׁ אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל-עֵת
וְרַגַּע, וּבְזֶה הוּא מְגִלָּה אֲמִתִּית פְּנִימִיּוֹת לְכַבּוֹ, שֶׁהוּא
מֵאֲמִין בְּחִדּוֹשׁ הָעוֹלָם, אִיךָ שֶׁהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ מַחְדֵּשׁ
אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת בְּכָל-עֵת וְרַגַּע מִמָּשׁ מַחְדֵּשׁ, כְּמוֹכָא
בְּכַתְבֵּי הָאֲרִיז"ל. וְעַל-כֵּן מָה שֶׁעָבַר עָבַר, וּמַעֲכָשׁוֹ הוּא
עֲנִין אַחֵר לְגַמְרִי, כִּי בְּכָל רֶגַע וְרַגַּע הָאָדָם זוֹכֶה לָבוֹא
בְּעוֹלָמוֹת אַחֲרִים. וְכֵן אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (חֵי-מוֹהָר"ן סִימָן
תקנ"ט) 'שֶׁבְּכָל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה שֶׁאָדָם הוֹלֵךְ, הוּא בָּא
בְּעוֹלָמוֹת אַחֲרִים'. וְעַל-כֵּן אָסוּר לְהִתְבַּלְבֵּל מִהָעֶבֶר
כָּלֵל, כִּי כָּל רֶגַע וְרַגַּע הוּא עֲנִין אַחֵר לְגַמְרִי. וְתֵאֵמֵן,
שֶׁבְּכָל רֶגַע וְרַגַּע הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ מַחְיָה וּמְקִיָּים וּמַהֲיָה
אֶת עוֹלָמוֹ יֵשׁ מֵאִין מִמָּשׁ, כִּי אֵין בִּלְעָדִיו יִתְבָּרֵךְ
כָּלֵל. וְהַכֹּל לְכָל עֶצֶם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ
בְּהִתְלַבְּשׁוֹת הַזֶּה, אֲשֶׁר לְמִרְאָה עֵינָיֶךָ וְכוּ'.

ז.

צריך לברך תמיד מחבורות בני-אדם, המדברים דברים-בטלים, כי הסטרא-אחרא שם, ובנקל שיפל ממדרגתו, כי הדבור יש לו כח גדול לעורר את האדם אליו יתברך, או להפוך, חס ושלום - להפילו. והדבורים ופספוטי חנם - מורה שאין בו יראת שמים, כי באם היה יודע בידיעה ברורה, שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך עומד על ידו, בודאי לא היה מפקיר את דבורו לדבר כל העולה על רוחו. ותראה תמיד להסתובב בין אנשי-שלומנו היקרים, המדברים דברי אמת בתמימות ובפשיטות גמור, דבורי אמונה והשגחה פרטית, עד שיתלהב לבך, וגם אתה תתחיל לדבר עם חברך דבורים אלו. וזה הוא רצון רבנו ז"ל - לגלות ולפרסם אלקותו יתברך בעולם ולהרים את כל הירודים והנפולים וכו', עד שגם הם יתלהבו אליו יתברך, וגם הם יתחילו לגלות ולפרסם בין חבריהם אלקותו יתברך, ואחד יעורר ויחזק את חברו וכו', עד שיקים במהרה (ישעיה י"א): "לא ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדשי, כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים".

ח.

כְּשֶׁאָדָם מְרַגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מֵאַחֲרִים, אֲזִי בִּנְקֵל לוֹ לִשְׁמֹר אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר שֶׁלוֹ, וּמִמֶּלֶא כָּל שְׂעָה בְּטוֹב אֲמָתִי וְנִצְחִי, שֶׁהֵם תּוֹרָה וּתְפִלָּה, כִּי עַל-פִּירֵב אֵלֹהִים אֲשֶׁר מִתְבַּלְבְּלִים תָּמִיד מֵאַחֲרִים, מְבַלִּים אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר בְּשִׁטּוֹתִים עִם וּכּוֹחִים, כִּי תָמִיד רוֹצִים לְהִרְאוֹת, שֶׁהֲצָדֵק עִמָּהֶם; אֲבָל אֵלֹהִים הַזּוֹכִים לְבִטֹּל עֲצָמָם אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאֵינָם רוֹאִים מִשּׁוֹם דְּבָר, רַק עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ - הֵם אֵינָם מִתְבַּלְבְּלִים מֵאַחֲרִים כָּלֵל, וְחַיִּים חַיִּים אֲמָתִיִּים, וּמִמֶּלֶאִים כָּל שְׂעָה בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה; אֲשֶׁרֵי לָהֶם.

ט.

בְּכָל יוֹם עוֹבֵר עַל כָּל אָדָם מְנִיעוֹת וְהִסְתָּרוֹת חֲדָשׁוֹת לְמַנֵּעַ וּלְעֵכָב אוֹתוֹ לָשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְנִסְתָּר מִמֶּנּוּ אוֹר אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, הַמְּאִירָה בְּכָל הָאָרֶץ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (יִחְזָקָל מ"ג): "וְהָאָרֶץ הָאִירָה מִכְבוֹדוֹ". וְכָל עֲבוֹדַת הָאָדָם צָרִיךְ לְהִיּוֹת לְחֹפֶשׁ אַחֲרָיו יִתְבָּרֵךְ, וּלְשַׁבֵּר אֶת הַמְּנִיעוֹת וּלְגַלּוֹת אֶת הַהִסְתָּרוֹת וּלְמַצֵּא אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּכָל דְּבָר מִפְּרִטֵי הַבְּרִיאָה: דּוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר; כִּי בְּאֲמַת אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלִעָדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֹּל לְכָל עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ; וְעַל-

כֵּן יְכוּלִים לְמַצֵּא אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּכָל דָּבָר וּבְכָל זְמַן,
כִּי בְּכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה - שָׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם מִמֶּשׁ,
וְעַל-כֵּן יְכוּלִים לַעֲבֹדוֹ יִתְבָּרֵךְ מְכַל דָּבָר, הָעֹקֵר שִׁיְהִיָּה
מִחֲשַׁבְתּוֹ דְּבוּקָה וּקְשׁוּרָה וּמִיַּחַדָּת עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ תָּמִיד.

י

כָּל הַמַּחְלָקָת שֵׁישׁ בְּעוֹלָם, הַכֹּל נִמְשָׁךְ מִשְׁכָּחָה רָעָה,
שֶׁשׁוֹכַח מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְשׁוֹכַח תְּכַלִּיתוֹ הַנֶּצְחִי - בְּשִׁבְלֵי
מֵה יֵרֵד אֶל זֶה הָעוֹלָם. וַיֵּשׁ בְּנֵי-אָדָם, שְׁמֵלֵבִישִׁים
מִחֲלָקָתָם לְשֵׁם שְׁמִים, כְּאֵלוּ הֵם רוֹצִים לְקַנְאוֹת קִנְאָת
ה', וּכְאֵלוּ יֵשׁ מִצְוֶה גְדוֹלָה לְהַחֲזִיק בַּמַּחְלָקָת; אָבֵל
הַכֹּל הוּא דְמִיּוֹן גְּדוֹל, כִּי יִמִּינוּ כִּצֵּל עוֹבֵר, וְכֹל יוֹם
שֶׁעוֹבֵר כְּבָר לְעוֹלָם לֹא יֵשׁוּב אֵלָיו, וּמֵה שֶׁאֲבַד בְּיוֹם
זֶה הוּא אֲבֵדָה נֶצְחִית, אֲבֵדָה כְּזוֹ, אֲשֶׁר אֵי אֶפְשָׁר
לְהַשְׁלִימוֹ בְּשׁוּם מָמוֹן שֶׁבְּעוֹלָם. וּכְבָר אָמְרוּ חֲז"ל
(מִדְרַשׁ רַבָּה, פָּרָשַׁת קֹרַח): 'כַּמָּה קָשָׁה מַחְלָקָת, שֶׁכָּל הָעוֹזֵר
בַּמַּחְלָקָת, הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְאַבֵּד אֶת זְכָרוֹ וְכוּ',
עֵינֵי שָׁם. וְעַל-כֵּן לָמָּה לָךְ לְתַקֵּן אֶת הָעוֹלָם? ! הֲלוֹאִי
שֶׁתִּזְכֶּה לְתַקֵּן אֶת עֲצָמְךָ! קוֹם בָּרַח לָךְ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ
בְּשִׁיחָה וְהִתְבּוֹדְדוּת, וְתִתְמִיד בְּלִמּוּד תּוֹרַתְנוֹ הַקָּדוֹשָׁה
וְקִיּוּם מִצְוֹתָיו בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, כִּי רַק זֶה חֲלָקָךְ
לְנֶצַח, וְלֹא תִדַּע מֵה יוֹלֵד יוֹם, אוֹלֵי הַיּוֹם הַזֶּה הוּא יוֹם

האחרון מימי חייך, ועל-כן למה תחזיק במחלקת? !
תראה להמשיך את עצמך רק אליו יתברך !

יא.

כל הדמיונות, שיש לכל אחד ואחד, עד שחושב מחשבות איך להיות מלך ומושל ומנהיג וכו' וכו', כל אחד כפי דמיונו וכו', העולה על רוחו - כל זה נמשך משכחה רעה, ששוכח ממנו יתברך ותכליתו הנצחי; כי באם שהיה זוכה לזכרון דקדשה, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, וכל העולם ומלואו והנהגתו תלוי רק בידו יתברך, והוא ירד אל זה העולם רק לקנות את הסחורה הנצחית - תורה ומצוות ואמונה הקדושה - לא היה מבלבל את עצמו משום דבר, רק יומם ולילה היה אוסף ומלקט טוב נצחי יותר ויותר, כי הלא רק זה תכליתו הנצחי לעד ולנצח נצחים.

יב.

לעולם אל תרצה לבטל את דברי חברך, ואל תצא לריב עם שום בריה שבעולם, אף שנדמה לך, שהוא מחריב את נקדת האמת; אתה עשה את שלך ותדבר ותגלה את הנקדת האמת שבלבך כפי שאתה יודע האמת, ותחזק ותאמץ את הנקדת האמת בכל מיני דבורים; אבל לעולם אל תאמר, שחברך הוא בשקר

ומבטל את נקדת האמת. וזהו בכלל הדבור, שאמר רבנו ז"ל: 'אתה עשה טוב, ואז הרע ממילא יפלו'; כי בזה שאתה תדבר תמיד האמת, אז ממילא יתבטל השקר. ועקר נקדת האמת הוא רק השם יתברך - לידע ולהודיע ולהודע, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ואין שום תכלית אחר בעולם, רק לחזור אליו יתברך, כי סוף כל סוף יהיה ההכרח למות, ואז ממילא סוף כל סוף ישוב אליו יתברך; על-כן טוב יותר עוד עכשו, בחיים חיותו, לשוב אליו יתברך על-ידי תפלה והתבודדות, להרגיל את עצמו לדבר ולשיח אליו יתברך, כאשר ידבר איש עם רעהו, ועל-ידי שקידה רבה בתורה הקדושה ועל-ידי קיום המצוות בשמחה רבה ועצומה. ויותר מזה הכל הכל - הבל הבלים, ולא כדאי אפלו לדבר מזה, מכל-שכן לדבר מאחרים: מה לך ואחרים? ! אין בעולם רק אתה והשם יתברך. וכל זמן שהאדם מסתכל על אחרים, הסימן שגחסר

1 עיין חיי מוהר"ן סימן תמ"ז וזה לשונו: פעם אחת

דבר רבי גרשון מטרֶהאויצע עם רבנו ז"ל וקבל לפניו מאד על אשר צר לו בעבודת השם. ענה רבנו ז"ל ואמר אתה עשה טוב ועסק בעבודתו באמת וכשתעסק ותתמיד בעבודתו יתברך אזי הטוב ישאר והרע ממילא יתבטל ויפול:

ונפגם אצלו האמונה, כי באם שהיה לו אמונה חזקה בו יתברך, אשר בכל תנועה ותנועה, שם אלופו של עולם - אז לא היה מתבלבל מאחרים כלל. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נ"ב וסימן נ"ה), שצריך לבוא לבטול כזה, אשר גם את עצמו כבר לא יראה, רק אותו יתברך, ויזכה לחזות בנעם הוי"ה ולבקר בהיכלו (תהלים כ"ט), "ובהיכלו כלו אומר כבוד": כל העולם הוא היכל המלך וכלו אומר כבוד - מכל הדברים צועק כבוד השם-יתברך (שיחות-הר"ן, סימן נ"ב), כי מלא כל הארץ כבודו. ואפלו מספורי הגויים צועק כבוד השם-יתברך, כמו שנאמר (תהלים צ"ו): "ספרו בגוים כבודו"; ועל-כן אפלו מי שעוסק במשא-ומתן בין העובדי כוכבים, לא יכול להתנצל, ולומר, שאי אפשר לעבד את השם-יתברך מחמת עביות וגשמיות, שנופל תמיד עליו מחמת העסק שעוסק תמיד עמהם, כי כבר גלו לנו חז"ל, שבכל דברים גשמיים ובכל לשונות העובדי-כוכבים יכול למצא בהם אלקות, כי בלא אלקות אין להם שום חיות וקיום כלל, אך הוא יתברך מלבש שם בלבושים רבים, וכשתזכה להפשיט הלבושים, תזכה למצא אותו יתברך בכל המקומות ובכל הדברים (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ל"ג).

יג.

אִי אֶפְשָׁר בְּשׁוּם אֶפֶן שְׁבַעוֹלָם לְזֻכּוֹת לָמָּה שְׂאִישׁ
הַיִּשְׂרָאֵלִי צָרִיךְ לְזֻכּוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי־אִם עַל־יְדֵי
הַתְּקַרְבוֹת אֲמַתִּי אֶל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת מִיְּחִידֵי הַדּוֹרוֹת
וְכו'; אֵךְ צָרִיךְ לָדַעַת, שֶׁלֹּא בְּנֶקֶל לְזֻכּוֹת לִידַע מְזֶה
הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, שֶׁהוּא מִיְּחִידֵי הַדּוֹרוֹת, כִּי הִבְעַל־דָּבָר
עָרַב אֶת כָּל הָעוֹלָם, וְנִתְקַיֵּם (דְּנִיָּאל ח'): "וַתִּשְׁלַךְ אֵמֶת
אַרְצָה", - וְהָאֵמֶת נַעֲשֶׂה עֲדָרִים עֲדָרִים (עֵין סִנְהֶדְרִין
צ.י); וְכָל אֶחָד צוּעֵק, שְׁאֶצֶּלוּ הָאֵמֶת. וְצָרִיכִים לַחֲפֹשׁ
וּלְבַקֵּשׁ מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ אַחֵר הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, וְכָל זְמַן
שֶׁלֹּא מִצְאוּהוּ, יָדַע, שֶׁרַחֲמָנוּת גָּדוֹל עָלָיו, וְשְׂרוּי
בַּחֲשֵׁךְ גָּדוֹל. וְאֶפְלוּ אֵלָיו שֶׁכָּבֵר זָכוֹ לְמִצָּא אוֹתוֹ,
צָרִיכִים לַחֲפֹשׁ וּלְבַקֵּשׁ עוֹד יוֹתֵר, אוֹלֵי נִכְבָּה אֶצְלָם
אוֹרוֹ הַגָּנוּז. (עֵין בִּלְקוּטֵי־הַלְכוֹת, הַלְכוֹת שְׁלוּחִין, הַלְכָּה ה', שְׁמֵרְבָּה
לְבָאֵר וּלְגִלּוֹת בְּרוּחַ קָדְשׁוֹ אֵיךְ שְׁצָרִיכִים לַחֲפֹשׁ וּלְבַקֵּשׁ בְּכָל יוֹם תְּמִיד אַחֵר
הַצַּדִּיק הָאֵמֶת; עֵין שָׁם).

יד.

בְּאֵמֶת כְּשֶׁאֲדָם זֹכָה לְבִטֹּל אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל פַּעַם אֵלָיו
יִתְבָּרֵךְ, וּמִכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ תְּמִיד אֶל תּוֹךְ הָאֱמוּנָה, אֲשֶׁר
הַכֹּל לְכַל עֲצָם אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְהַכֹּל מִשְׁגָּח בְּהַשְׁגָּחַתוֹ
הַפְּרָטִית - אִזּוֹכָה לַחֲיוֹת חַיִּים טוֹבִים, כֹּאֲשֶׁר אָמַר

רַבְּנוּ ז"ל (שיחות-הַר"ן, סימן נ"ג): 'מִי שֵׁיִשׁ לוֹ אֲמוּנָה - חַיִּיו חַיִּים, וְהוּא מְבַלֶּה יְמֵי חַיָּיו בְּטוֹב תָּמִיד, כִּי כִשְׁהוֹלֵךְ לוֹ כְּרֹאשׁוֹ, וַיֵּשׁ לוֹ טוֹב - בְּוֹדָאֵי טוֹב לוֹ; וְאִפְלוּ כִשְׁאִינוֹ כֶּךָ (הֵינּוּ שְׂאִין מִתְּנַהֵג לוֹ כְּסֹדֶר, וַיֵּשׁ לוֹ יְסוּרִין, חֵס וְשָׁלוֹם) - גַּם-כֵּן טוֹב, כִּי הוּא בְּטוֹחַ, שְׂאֵף-עַל-פִּי-כֵן הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ יִרְחַם עָלָיו לְהַבִּיא וַיִּיטִיב אַחֲרֵיתוֹ, כִּי מֵאַחֵר שֶׁהַכֹּל מֵאֲתוֹ יִתְבָּרֵךְ, בְּוֹדָאֵי הַכֹּל לְטוֹבָה. אָבֵל מִי שְׂאִין לוֹ אֲמוּנָה, חֵס וְשָׁלוֹם, חַיָּיו אֵינָן חַיִּים כָּלֵל, כִּי תִכֵּף כִּשְׁעוֹבֵר עָלָיו אֵיזָה רָעָה, שׁוֹב אֵין לוֹ שׁוֹם חַיּוֹת, כִּי אֵין לוֹ אֲמוּנָה כָּלֵל, וְאֵין לוֹ שׁוֹם חַיּוֹת וְשׁוֹם טוֹב, מֵאַחֵר שֶׁהוֹלֵךְ בְּלִי הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ וּבְלִי הַשְׁגָּחָה, רַחֲמָנָא-לְצֻלָּן'; אָבֵל עַל-יְדֵי אֲמוּנָה מָה טוֹב וַיִּפָּה הַחַיּוֹת שְׁלוֹ.

טו.

בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וּבְכָל רֵגַע מִתְחַדָּשִׁים עַל הָאָדָם בְּלִבּוֹלִים חֲדָשִׁים וְדִמְיוֹנוֹת אַחֲרִים בְּמִדּוֹת רָעוֹת: קִנְיָאָה, שִׁנְאָה, תִּאְוָה וְכָבוֹד; וְצָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, כִּי הַשִּׁמְחָה מְבַטֶּלֶת אֶת כָּל אֵלּוּ הַבְּלִבּוֹלִים וְהַדִּמְיוֹנוֹת, וְנִטְהָר מֵחֹו וְדַעְתּוֹ, כִּי הַשִּׁמְחָה מְרַחֶבֶת אֶת הַדַּעַת וְהַמַּח, וּבְהִרְחֵבַת הַדַּעַת וְהַמַּח נִתְבַּטְּלִים כָּל אֵלּוּ הַבְּלִבּוֹלִים וְהַדִּמְיוֹנוֹת שֶׁל קִנְיָאָה, שִׁנְאָה, תִּאְוָה וְכָבוֹד, הַנִּמְשָׁכִים מִקְטַנּוֹת הַמַּחֲחִין,

כי קטנות המחין הוא הסבה לכל המדות רעות, כי באמת כשזוכה לאמונה ברורה ומזככת, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ו'אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם מכריזין מלמעלה' (חלין ז'), ו'אין אדם נוגע במה שמוכן לחברו' (יומא לח). ו'אפלו ריש גרגותא מן שמיא מוקמינן ליה' (ברכות נ"ח). – אז בידיעות אלו בא אל גדלות המחין, ושום דבר כבר אינו מבלבלו, כי מה שהוא צריך לעשות, לא יוכל לעשותו שום בריה שבעולם, ומה שחברו צריך לעשות, לא יוכל הוא לעשותה; ועל-כן למה לפל כל-כך בכל פעם בקנאה ושנאה וכבוד ולבקש להשתרר על זולתו, כי הלא לכל אחד יש נקדה טובה מה שאין בחברו, ואחד לא יכול לעשות מה שמיעד לחברו, כעין שאמרו חז"ל (תענית כ"א): 'לא מצית למיעבד כעובדא דאבא אומנא' (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ל"ד).

טז.

יש בני-אדם, שנפלו כבר כל כך בדעתם, עד שנחשף מאצלם כל האורות, וחשך בעדם, ולא אור להם, ומרב צרותיהם הם הולכים נע ונד, כי אין מוצאים מקומם, ונשבר לבכם לגמרי. צריכים לידע, שכל זה מסבת פגם

האמונה, כי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוך כל עלמין, ויכולים להדבק עמו יתברך מכל המקומות; ועל-כן עצתם הוא, שידברו אליו יתברך בלשון שרגילים בהם. שזה נקרא "התבודדות", ועל-ידי שקידה רבה בדבר זה. לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמור, בלי שום חכמות ושכל עצמי כלל, רק לספר לפניו יתברך את כל מה שעובר עליהם בפרטי פרטיות, כאשר ידבר איש עם רעהו, על-ידי זה יזכו לאט לאט, שיתפשט מהם כל ההסתרות, ויזכו להאור הגנוז הזה לראות ולהבין. אשר אין בלעדיו יתברך כלל. ועל-כן אין להתיאש משום דבר, ואסור לפל בדעתו כלל, כי השם-יתברך אתך עמך ואצלך.

יז.

הצדיק האמת מיחדי הדורות מעלה את אנשיו האמתים, עד שגם הם נעשים צדיקים, והם הם הצדיקים שבכל דור ודור, ההולכים בעקבות הצדיק האמת מיחדי הדורות. ומי שחפץ בחיים, ילך ויתקשר עמם, ועל-ידי-זה גם הוא יזכה סוף כל סוף לבוא אל עניניו ומדרגתו, שבשביל זה נברא. ועקר הנסיעה לצדיקים שבכל דור ודור הוא דיקא אל אנשי הצדיק

הָאֱמֶת מִיחִידֵי הַדּוֹרוֹת, שֶׁהֵם אֶחָדוֹת אֶחָד עִם הַצְדִּיק הָאֱמֶת, וְלֹא, חֵס וְשָׁלוֹם, אֶל אֱלוֹ הַחֹלְקִים וְהַמְדַּבְּרִים עַל הַצְדִּיק הָאֱמֶת מִיחִידֵי הַדּוֹרוֹת, כִּי הֵם אֵינָם יְכוּלִים לַעֲזֹר אֶפְלוֹ אֶת עֲצָמָם, מִכָּל־שָׁכֵן אֵיךְ יַעֲזְרוּ אֶת אֲחֵרִים (עֵין לְקוּטִי־מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ס"א), וְעַל־כֵּן אָסוּר לְקְרוֹתָם בְּשֵׁם רַבִּי כָּלָל; עֵין שָׁם.

יח.

צָרִיךְ שֶׁתִּדַּע, שֶׁנִּסְיוֹנוֹת וְקִטְנוֹת וְדַחְקוֹת עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּכָל יוֹם וְיוֹם בְּלִי שׁוּם יוֹצֵא מִן הַכָּלָל; וְאֶדְרָבָה, כָּל מִי שֶׁשָּׁכְלוּ גְדוֹל בְּיוֹתֵר, עוֹבֵר עָלָיו יוֹתֵר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (קֹהֶלֶת א'): "יוֹסִיף דַּעַת יוֹסִיף מְכָאוֹב" (עֵין לְקוּטִי־מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ע"ז), אֲךָ זֶהוּ עָקֵר מַעֲלַת הַצְדִּיקִים – שֶׁיְכוּלִים לְהַמְתִּיק הַכָּל וְלַהֲפֹךְ אֶת כָּל הַיְגוֹן וְאַנְחָה לְשִׂמְחָה עֲצוּמָה וְלִמְצָא אֶת הַטּוֹב בְּכָל דְּבָר. וּבְזֶה בְּעֲצָמוֹ נִמְדָּד כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵלִי אֵיךְ שֶׁזוֹכָה לְהַפְּךְ מְרִירוֹתוֹ וּבִלְבוּלָיו לְשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְזֶה מוֹרָה עַל גְּדֹל אֱמוּנָתוֹ וּבִטְחוֹנוֹ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי כָּל מִי שֶׁנִּכְלָל יוֹתֵר בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאֱמוּנָתוֹ בָּרָה וּמְזַכֶּכֶת, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלָל, וְהַכָּל לְכָל עֶצֶם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְהַכָּל נַעֲשֶׂה רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְאֵין שׁוּם בְּרִיָּה, שְׂיִיטִיב לָהּ אוֹ שְׂרִיעַ לָהּ בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ, כְּמוֹ־כֵן זוֹכָה

לשֹׁמֵחַ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמִהֶפֶךְ כָּל יְרִידוֹתָיו וְצַמְצוּמָיו
וְהִרְפָּתָקָאוֹתָיו אֶל תְּכֵלִית הָעֲלִיָּה, וְתִמְיֵד דֵּן אֶת עֲצָמוֹ
לְכַף זְכוּת. אֲשֶׁרִי הַזֹּכָה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל-עֵת וְרֹגַע.

יט.

צָרִיךְ שֶׁתִּדְעַ, שֶׁכָּל רֹגַע וְרֹגַע הוּא עֲנִין אַחֵר לְגַמְרִי,
וּמִכָּל-שָׁפֶן כָּל שְׂעָה וְשְׂעָה, וּמִכָּל-שָׁפֶן וְכָל שָׁפֶן כָּל
יוֹם וַיּוֹם. עַל-כֵּן אֲסוּר לִפְלֹ בְּדַעְתּוֹ מְשׁוּם דָּבָר וּמְשׁוּם
בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, רַק לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה וּלְהַמְשִׁיךְ
עַל עֲצָמוֹ בְּכָל רֹגַע וְרֹגַע וּבְכָל שְׂעָה וְשְׂעָה וּבְכָל
יוֹם וַיּוֹם תְּשׁוּקַת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה - לֵידַע וּלְהוֹדִיעַ
וּלְהוֹדִיעַ, אֲשֶׁר מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהַכֹּל לְכָל עֶצֶם
עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִין שׁוּם דָּבָר, שֶׁיִּהְיֶה
נֶעֱשֶׂה מִבְּלַעֲדֵי רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי הוּא יִתְבָּרֵךְ מְשַׁגִּיחַ
עַל הַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה פְּרִטִּי פְּרִטִּית (חֲלִין ו'), 'אִין אָדָם נוֹקֵף
אֲצַבְעוֹ מִלְּמַטָּה אֶלָּא אִם מְכַרִּיזִין מִלְּמַעְלָה' (בְּרִכּוֹת נ"ח.),
וְאַפְלוּ רִישׁ גְּרֻגוּתָא מִן שְׁמַיָּא מוֹקְמִינָן לֵיהּ'. וְעַל-כֵּן
אֲסוּר לִפְלֹ בְּדַעְתּוֹ, כִּי מֵה שְׁאַתָּה צָרִיךְ, מִמִּילָא יָבוֹא
אֵלֶיךָ; וּמֵה שְׁלֵא שַׁיךְ לָךְ, מִמִּילָא לֹא יָבוֹא אֵלֶיךָ.
וּכְשֶׁאָדָם זֹכָה לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ הָאֱמוּנָה, אֲזִי
זֹכָה לְהִתְחַדֵּשׁ בְּכָל-עֵת וְרֹגַע, וְנֶעֱשֶׂה בְּכָל פַּעַם בְּרִיָּה
חֲדָשָׁה מִמֶּשׁ.

ב.

אלו הנשמות, שנכשלו בפגם-הברית - הוצאת זרע-לבטלה, להם נחשף ביותר אור היום, עד שחשף בעדם, ולא אור להם; וכל-כך מר ומרור להם, עד שאינם יודעים לשית עצות בנפשם; אבל אם יזכו להרגיל את עצמם לדבר עמו יתברך בכל יום ויום בתמימות ובפשיטות גמור בלשון שרגילים לדבר ויספרו לפניו יתברך את כל לבכם הנדכה והנשבר, אז לאט לאט יסירו מעצמם החשך והאפלה, ויתחיל להאיר להם אור היום. אך צריכים לידע, שלפי גדל קלקולם לוקח זמן רב עד שיזכו על-ידי רבוי דבורים, שידברו עמו יתברך, שיסיר מהם כל המחצות, המבדילות ביניהם לבינו יתברך. ועל-כן עליהם להתחזק בעבודה הקדושה הזו מאד מאד, ולא יסתכלו על שום מונע ועל שום חלישות-הדעת, וצריך שיהיה להם סבלנות גדול; ואף שבין כך ובין כך יעבר עליהם מה שיעבר וכו', צריכים עקשנות גדול לדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו, ולחכות ולהמתין הרבה מאד, ואז, ברבות הימים והשנים, אם יהיו חזקים בעבודה הקדושה הזו, יתבטל ויסיר מהם כל המחצות והלבושים, ויזכו להתגלות אורו האינ-סוף-ברוך-הוא, המאיר בכל יום בהארה נוראה

ונפלאה, וְכָל הַיְרִידוֹת יִתְהַפְּכוּ לַעֲלִיּוֹת גְּדוּלוֹת, וְכָל הָעוֹנוֹת - לְזָכוֹת, וּבִלְבָד, אֶהוֹבִי אָחִי, שֶׁתְּהִי עֶקְשָׁן גְּדוֹל בְּכָל זֶה, וּבְדֶרֶךְ הָעֶקְשָׁן, שֶׁעוֹשֶׂה עֲנִינוֹ בְּעֶקְשָׁנוֹת גְּדוֹל בְּלִי שׁוּם טַעַם וְשִׁכָּל כָּלָל.

כא.

הַעֲקָר - לַעֲשׂוֹת בְּכָל פַּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה וּלְהַשְׁכִּיחַ מִדַּעְתּוֹ אֶת כָּל הָעֵבֶר עָלָיו, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לַחַיּוֹת בְּכָל פַּעַם חַיִּים חֲדָשִׁים לְגַמְרִי. וְצָרִיךְ לְהַרְגִּיל עֲצָמוֹ כָּל כֶּף בְּדֶרֶךְ הַנִּפְלָא וְהַחֲדָשׁ הַזֶּה, שֶׁהוּא הַתְּגַלּוֹת עֲתִיק, שֶׁגָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, עַד שֶׁלֹּא יִשָּׂאֵר בְּדַעְתּוֹ שׁוּם עֵבֶר כָּלָל, רַק בְּכָל-עֵת וְרֹגַע הוּא בְּרִיָּה חֲדָשָׁה לְגַמְרִי; וּבִאֲפֶן הַזֶּה יִנָּצַל מִכָּל-מִינֵי צָרוֹת וּמַרִירוֹת וּמַחֲלָקֶת, שֶׁעַל-פִּי-רַב נִמְשָׁךְ רַק מִהָעֵבֶר, שֶׁזֹּכֵר מֶה שֶׁנֶּאֱרָע עִמּוֹ אוֹ מֶה שֶׁעָשָׂה לוֹ חֲבֵרוֹ; אֲבָל כְּשִׁזְכֶּה לְהַתְּחַדֵּשׁ בְּכָל-עֵת וְרֹגַע מִמֶּשׁ, וּמִפְּשִׁיט וּמִמְסָלֵק דַּעְתּוֹ לְגַמְרִי מִהָעֵבֶר - אִזּוֹ חַי חַיִּים אֲמִתִּיִּים וְנִצְחִיִּים; אֲשֶׁרֵי לוֹ.

כב.

כָּל הַבְּלָבוּלִים שֵׁישׁ לְאָדָם, הוּא רַק מִפְּנֵי שְׂאִינוֹ מִיִּשְׁבֵּי אֶת עֲצָמוֹ, אֲשֶׁר יוֹם הַזֶּה הוּא גַם יוֹם, וּבִיּוֹם הַזֶּה גַם-כֵּן יְכוּלִים לְהִתְקָרֵב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ וּלְדַבֵּק עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי עַל-פִּי-רַב הַיְרִידוֹת וְהַנִּפְלִאוֹת, שֵׁישׁ לְכָל

אחד, הוא רק שאינם מתישבים, כי היום הזה הוא גם-כן יום. וכן הוא לענין המקום, שעל-פי-רוב נדמה לאדם, שבמקום זה אי אפשר לו לעבד אותו יתברך, ואם יהיה במקום פלוני, שם יוכל לעבד אותו יתברך. ובאמת הכל הוא רק דמיון גדול, כי הלא אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה - שם אלופו של עולם, ודומם, צומח, חי, מדבר - הכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך ממשי, ועל-כן יכולים למצא אותו בכל יום ובכל מקום.

כג.

עקר השלמות - כשזוכה לבוא לבטול כזה, עד שאינו רואה כבר משום דבר רק עצמיות חיות אלקותו יתברך, וכן שומע ומאזין ומקשיב מכל הדבורים הבאים לאזנו ומזים והתעוררות לשוב אליו יתברך, וכל זמן שרואה או שומע דברים אחרים - לא את עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך - עדין אין השלמות בו. ודבר זה תחקק בדעתך: כל זמן שעולה במחשבתך חברה - הן לטוב, ומכל-שכן להפך - עדין רחוק אתה מתכלית השלמות, כי צריך לבוא אל בטול כזה, עד שאפלו במחשבתו לא תכנס מחשבה אחרת וזולתו יתברך; ואז, כשזוכה לזה - הולך לו הכל כסדר, מאחר

שדבוק בו יתברך, והוא מ"ה לגמרי. וזהו מחשב"ה
אותיות חש"ב מ"ה, להכניס תמיד במחשבתו כאלו
אינו לגמרי מזה העולם.

כד.

צריך לחשב בכל יום על תכליתו הנצחי, ויהיה
תמיד לפני עיניו היום והשעה והרגע אחרונה מימי
חיו - שיהיה ההכרח למות, ויובילו אותו אל בית-
הקברות, ויהיה נקבר תחת הארץ, ויכסו אותו בעפר
וכו', ובזכרון ובמחשבה זו כבר לא ירצה שום כבוד
או איזה השתדרות על זולתו או לאיזה עשירות בזה
העולם וכו', כי מאחר שמי יודע מה יולד יום וכו'.
ועל-ידי ידיעה זו ינצל מרעות רבות, ויסתכל על כל
העולם כמו מעבר וכו', ויחפה ויצפה בכל יום על
יום המיתה, שאז מפשיט הגוף מהנשמה, והנשמה
עולה אל על וכו', וכפי גיעתו בתורה ועבודה כמו-כן
מתלבש נשמתו בלבושים רוחניים וזכים.

כה.

צריך להתגבר על כל המניעות ועל כל העכובים
שיש על האדם בכל יום, וישבר את כל המחצות בינו
ובינו יתברך; וזה זוכים על-ידי תקף השמחה להפך
את כל היגון ואנחה אל השמחה. ואף שקשה וכבד

עליו מאד מאד, יַעֲשֶׂה עֲצָמוּ כְּאִלוּ שְׂמַח, וְעַל־יְדִיָּזָה יבוא בְּאֵמֶת אֶל הַשְּׂמִיחָה, שֶׁהִיא הַשְּׁעָר וְהַפֶּתַח לְהַכְנִס אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי בְשָׁעָה שְׁאֵדָם מְשִׂיחַ אֶת עֲצָמוּ בּו יִתְבָּרֵךְ, עַל־יְדִיָּזָה נִפְתָּח פִּיו לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי כְשֶׁמִּתְבּוֹנֵן, שְׁאִין בִּלְעָדָיו יִתְבָּרֵךְ, עַל־יְדִיָּזָה הוּא שְׂמַח מְאֹד, כִּי אֵין עוֹד שְׂמִיחָה בְּעוֹלָם כְּשֶׁמִּיחָה זֶה, שִׂידַע הָאָדָם, אֲשֶׁר הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ אֹתוֹ, עִמּוֹ וְאֶצְלוֹ. וְכִשְׁנִיתְבָּרַר לוֹ יְדִיעָה זֶה, אִז מִמִּילָא פּוֹתַח פִּיו לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי מֵאַחֵר שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ פֶּה בּוֹדָאִי, וְעַל־כֵּן מֵה לּוֹ בְּעִבּוּדוֹת אַחֲרוֹת, טוֹב יוֹתֵר לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְזֶה עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת, שְׁאִין שְׁלֵמוֹת אַחֲרָיו - לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ תָּמִיד, וְזֶהוּ הַשְּׁעָר, אֲשֶׁר הַצַּדִּיקִים הַשְּׁלֵמִים נִכְנָסִים בּוֹ.

כו.

צָרִיךְ לִשְׁמֹר אֶת הָעֵת הַיְקָר מְאֹד מְאֹד, כִּי כָּל רִגְעַ שְׁעוֹבֵר, כְּכֹר לְעוֹלָם לֹא יַחֲזֹר אֵלָיו, עַל־כֵּן רְאוּי לְנַצֵּל כָּל רִגְעַ בְּתוֹרָה וְעִבּוּדָה, שִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנֵנוֹ וְחַדוּשֵׁין דְּאוּרִיתָא; וְזֶה יִשְׁאָר עִמּוֹ לְנִצָּח נִצָּחִים. וְצָרִיךְ לְהִתְחַכֵּם בְּזֶה הָעוֹלָם מְאֹד מְאֹד וּלְהִיּוֹת חָכָם הָרוֹאֶה אֶת הַנּוֹלָד: לֹא לִילֵךְ אֶל קְבוּצָה וְאַסְפָּה כְּזוֹ, אֲשֶׁר יִהְיֶה לוֹ הַהִכָּרַח לְבִטֹּל, וְלֹא יוּכַל לַעֲשׂוֹת שׁוּם דְּבָר וְכוּ', כִּי הוּא בְּטוֹל

זמן, שלא יחזור לו כבר לעולם; ובכל פעם שיהיה לו הכרח לילה, יעשה כל-מיני פעולות שבעולם שיוכל על-כל-פנים לדבר עמו יתברך: יטה אל הצד או ישב במקום שאין שם בלבולים רבים וכו'. והמשכיל על תכליתו הנצחי יחכם בזה מאד מאד, כי תכליתו הנצחי תלוי בידו ממש. אשרי הזוכה לנצל את הזמן היקר לדברים טובים, ובפרטיות לזכות הרבים, שאז זכות הרבים תלוי בו.

בז.

בכל יום ויום נעשים ענינים חדשים בכל העולמות, מה שעוד לא נעשה ביום הקודם, וכן עולה מכל אדם שעושים כאלו בכל יום ויום, מה שלא עלו מהיום הקודם. על-כן למה תפול בדעתך ממה שעבר עליך עד עכשו? ! מי יודע איזה שעושים תגרם למעלה אצלו יתברך ביום הזה דיקא! ולכן אסור לפל בדעתך כלל מכל מה שעבר עליך, כי יכול להיות, שנבראת רק בשביל היום הזה דיקא, וכל הסבות והגלגולים, הידידות והקטגנות, הדינים וההרפתקאות וכו' שעברו עליך עד עכשו, היה הכל רק בשביל שתזכה אל היום הזה לעשות לפניו יתברך נחת-רוח כזה, אשר שום בריה שבעולם עוד לא גרם, כי בודאי אין שני בני-

אדם שוים כלל, ומכל אחד עולה שעשועים אחרים. וכן אין יום דומה לחברו, ועל-כן חזק ואמץ להמשיך את עצמו אליו יתברך ביום הזה דיקא מחדש, ותברך אליו יתברך בשיחה בינו לבינו יתברך.

בח.

האר"ז^ל, אמר, שבכל יום ויום התפלות מעלים צרופים ויחודים חדשים, ואין תפלה אחת דומה לחברתה כלל. ואפלו בין תפלה לתפלה נעשים שנויים חדשים לגמרי. וכל זה - בהתפלות הקבועות - שחרית, מנחה, מעריב, חצות, ומכל-שכן וכל-שכן כשזוכה להרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך בכל יום ובכל שעה בלשון שרגיל בו, שהוא התבודדות, שנקראת 'תפלת המשיח', אין לשער ולספר כלל את גדל הצרופים והיחודים והשעשועים שמעלה למעלה; ובכל יום ובכל שעה ובכל רגע משתנים אצלו הדבורים כפי השתנות מצבו וירידתו וכו', וכמו-כן משתנים היחודים והצרופים למעלה וכו'. על-כן אין לפל בדעתו ממה שעובר עליו בכל יום ובכל שעה וכו' בכל פעם ירידות ובלבולים אחרים. וכן צריך לפעמים בדרךים חדשים, הכל לכל כדי שיתעלה

מִמֶּנּוּ שֶׁעָשׂוּעִים חֲדָשִׁים מִהַדְּבוּרִים וְהַתְּפִלוֹת חֲדָשׁוֹת,
שִׁישְׁפֹּךְ וַיִּשִׁיחַ אֶת לְבוֹ אֱלֹיו יִתְבָּרֶךְ.

כט.

לְעוֹלָם אֵל תִּסְתַּכֵּל עַל הָעֶבֶר, יִהְיֶה אֵיךְ שִׁיְהִיָּה, אֵין
לָךְ עֶבֶר כָּלֵל, רַק בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה דַע לָךְ, שֶׁהוּא
עֲנִין וּבְרִיאָה חֲדָשָׁה. וְעַל-כֵּן מָה אַתָּה יוֹדֵעַ אֵל מָה
שָׂאַתָּה יָכוֹל לְזָכוֹת בַּיּוֹם הַזֶּה וּבִשְׁעָה הַזֹּאת דִּיקָא,
אִם לֹא תִהְיֶה בְטָלָן, חֹס וְשָׁלוֹם, לְבַלְבֵּל אֶת עֲצָמְךָ
מִהָעֶבֶר, כִּי בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה נַעֲשִׂים דְּבָרִים חֲדָשִׁים
בְּכָל הָעוֹלָמוֹת; וְאִם הָאָדָם יוֹדֵעַ יְדִיעָה זֹו בִּידִיעָה
בְּרוּרָה, אֲזִי לְעוֹלָם לֹא הִיָּה נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל, יִהְיֶה אֵיךְ
שִׁיְהִיָּה, וַיְהִיָּה מִמָּה שִׁיְהִיָּה, וַיְהִיָּה מִמִּי שִׁיְהִיָּה, כִּי כָּל
יוֹם וְכָל שָׁעָה הֵם חֲדָשִׁים לְגַמְרִי.

ל.

אֵלוּ הַנִּשְׁמוֹת, שֶׁנִּפְגְּמוּ בַּפְּגָם-הַבְּרִית - הוֹצֵאת-זֶרַע-
לְבִטְלָה - צְרִיכִים לִידַע, שֶׁבְּהַכָּרַח שִׁיפֹל עֲלֵיהֶם תָּמִיד
עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת וּמָרָה-שְׁחוּרָה וְכו', וְכָל זֶה - כִּי הֵם
מִסְבָּבִים מִהַקְלָפָה יִלְלָה, שֶׁהַכְּשִׁילָם עַד עַכְשָׁיו בַּפְּגָם-
הַבְּרִית - הוֹצֵאת-זֶרַע-לְבִטְלָה וְכו'. וְאִי אֶפְשָׁר לְצֵאת
מִקְלָפָה זֹו כִּי אִם עַל-יְדֵי תִקְוָה שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה, אֲשֶׁר
הוּא הַהַפּוּךְ לְגַמְרִי מִהַקְלָפָה, וְכָל מָה שִׁישְׁמְחוּ יוֹתֵר,

כְּמוֹ-כֵן יִזְכּוּ לְצֵאת מֵהַמְצוּדָה רָעָה שְׁנֹלְכָדוּ בָּהּ. וְעַל-
כֵּן עָלֵיהֶם לַעֲשׂוֹת כָּל-מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבָעוּלָם לְזִכּוֹת
לְהַגִּיעַ אֶל עֲבוּדָה הַקְדוּשָׁה הַזֹּאת - לְהִיטֵת שְׂמִיחַ בְּחֻלְקוֹ
תָּמִיד, וְכָל מֵה שִׁיתַּגְבֵּר עָלֵיהֶם הָעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת
וְכו', כְּמוֹ-כֵן צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל-מִינֵי עֲצוֹת לְשִׂמְחָת אֶת
נַפְשׁוֹ בְּכָל מֵה שְׁאֵפֶשֶׁר, וּבִפְרָט עַל-יְדֵי חֲפוּשׁ בְּעֶצְמוֹ
נִקְדוֹת טוֹבוֹת מְנַקְדֵּת יְהוּדוּתוֹ (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֶר"ן, חֵלֶק א', סִימָן
רפ"ב), וְעַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא יִזְכּוּ, שְׂיֵאִיר לָהֶם אוֹר הַיּוֹם,
וְיִזְכּוּ לְחַדֵּשׁ אֶת עֲצָמָם בְּכָל פַּעַם מִחֻדָּשׁ, כִּי הַשְׂמִיחָה
מִכְנָסֶת תִּקְוָה בְּאָדָם וּמִרְחִיבָה אֶת הַמַּחֲזִין, שְׂיִזְכֶּה
לִידַע, אֲשֶׁר כָּל יוֹם וְכָל שָׁעָה הוּא עֹנֵין אַחֵר לְגִמְרִי.

ל.א.

מִי שֶׁהוּא תָּמִיד שְׂמִיחַ, הֵרִי זֶה מַצְלִיחַ תָּמִיד, כִּי עָקֹר
אִי הַצִּלְחָה נִמְשָׁכֶת רַק מֵעֲצָבוֹת וּמָרָה שְׂחוֹרָה, שְׂאֵז
נוֹפֵל בְּקִטְנוֹת הַדַּעַת, וְהַכֹּל הוֹלֵךְ לוֹ נֶגֶד רְצוֹנוֹ, וְהוּא
שָׁבוֹר וּמִשְׁבֵּר, וְעוֹלָם הַפּוֹךְ וְחִשּׁוֹן לוֹ, וְכָל יוֹם שָׁבָא
לוֹ הוּא בְּכִבְדוֹת גָּדוֹל, וּמִחֻכָּה כָּבֵד, מִי יִתֵּן שְׂיִהְיֶה
עָרֵב, וּבְעָרֵב מִחֻכָּה מִי יִתֵּן שְׂיִהְיֶה בָקָר. אֵךְ כְּשֶׁמִּהְפֵּךְ
הַכֹּל אֶל תּוֹךְ הַשְׂמִיחָה, וְעוֹשֶׂה כָּל-מִינֵי עֲצוֹת וּפְעֻלוֹת
שְׁבָעוּלָם לָבֵא אֶל מִדַּת הַשְׂמִיחָה, יִהְיֶה אֵיךְ שְׂיִהְיֶה,
וְהוּא תָּמִיד שְׂמִיחַ, עַל-יְדֵי-זֶה נִתְרַחֵב לְבוֹ וְדַעַתוֹ, וְהוּא

בטל ומבטל נגדו יתברך, ולא אכפת לו שום דבר מה שעובר עליו, כי יודע, שיש פה יד הוי"ה, ועל-ידי-זה תכף ומיד נמתק ממנו הכל, וכל רגע ורגע וכל שעה ושעה וכל יום ויום ברוך אצלו, ומתענג בנעם זיו שכינתו יתברך. כי לזכות לימים טובים וברוכים זה תלוי רק במצות השמחה לשמח תמיד ולהחיות עצמו עם כל נקדה טובה שמוצא בעצמו; ולהפך – כשהוא חכם בעיניו, ואינו רוצה לשמח את עצמו, על-ידי-זה מר לו מאד, וכל יום קשה וכבד עליו מאד. ועל-כן אחי, הבחירה בידך אם להמשיך עצמך אל העצבות והמרירות, חס ושלוש, או אם להמשיך עצמך אל השמחה והדבקות להיות דבוק בו יתברך, ולא לירא ולהתפחד משום דבר ומשום בריה.

לב.

בכל יום ויום מתחדשים להאדם דמיונות ובלבולים חדשים, וצריך להיות בריה לשברם ולבטלם ממנו ולעסוק בעבודת השם-יתברך, ולחטף איזה נקודות טובות. ולזה זוכים על-ידי מצות השמחה, שעולה על הכל, כי על-ידי שמחה מכניעים ומשברים את כל הדמיונות, שהם הקלפות (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כ"ה) המחשיכים את אור היום, עד שנדמה, שזה היום

אינו יום מימי חַיֵּיו וּבִזְהָ הַיּוֹם כָּבֵר לֹא יוּכַל לְהַמְשִׁיךְ
עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ. אָבֵל עַל-יְדֵי תַקְף־הַשְׁמָחָה לְשִׁמְחָה
בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, נִתְבַּטְּלִים כָּל אֵלּוֹ הַמַּחְשְׁבוֹת וְהַדְמִיוֹנוֹת,
וְרוֹאֶה אֶת אֹרֶךְ הַיּוֹם, אֲשֶׁר הַיּוֹם גָּדוֹל מְאֹד וַיְכּוּלִים
לְחַטֹּף בּוֹ טוֹב הַרְבֵּה.

לג.

עַל-יְדֵי אֲמִירַת תְּקוּנַת-חֲצוֹת זוֹכָה לְחִידוֹשׁ אֶת עֲצָמוֹ
כָּל הַיּוֹם, כִּי אַז, בְּנִקְדַּת חֲצוֹת, פְּתוּחִים כָּל הָעוֹלָמוֹת,
וּמִי שֶׁהוּא עֹרֵא אֲזַי וְאוֹמֵר הַתְּקוּנָה, עַל-יְדֵי-זֶה מַמְתִּיק
כָּל הַדִּינִים וְהַעֲמָצוּמִים מִמֶּנּוּ וְנִמְשָׁךְ עָלָיו דַּעַת, וְאֲזַי
זוֹכָה לְזִכֹּר מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ כָּל אוֹתוֹ הַיּוֹם; וּכְשׁוֹכֵר אוֹתוֹ
יִתְבָּרֵךְ, עַל-יְדֵי-זֶה מִתְחַדֵּשׁ בְּכָל-עֵת וְרִגְעַת, כִּי אֲצִלּוֹ
יִתְבָּרֵךְ נִתְחַדֵּשׁ הַכֹּל בְּכָל-עֵת וְרִגְעַת וְדַקָּה וְכוּ'. אֲשֶׁר־
הַזִּזְכָּה לוֹמֵר בְּכָל לַיְלָה תְּקוּנַת-חֲצוֹת, וַיִּזְכָּה שִׁימְשָׁךְ
עָלָיו דַּעַת הָעֲלִיּוֹן לְזִכֹּר תָּמִיד בְּעֶלְמָא דְאַתִּי.

לד.

כָּל הַמְרִירוֹת וְהַקְצוֹר יָמִים שֵׁישׁ לְאָדָם, עַד שֶׁכָּל יוֹם
נִדְמָה לוֹ, שִׁיּוֹם זֶה אֵינוֹ יוֹם מִימֵי חַיָּיו - הַכֹּל נִמְשָׁךְ
מִפְּאֵת הַתְּגַבְּרוֹת הָעֲצָבוֹת שֶׁמִּתְגַּבֵּר עָלָיו, שְׁמִזָּה בָּא,
שֵׁישׁ בְּנִי-אָדָם שֶׁמְקַלְלִים, רַחֲמָנָא-לְצִלָּן, אֶת יְמֵיהֶם;
אָבֵל עַל-יְדֵי שְׁמָחָה, שֶׁשִּׁמְחָה עֲצָמוֹ בְּכָל מִינֵי אַפְגִּים

ובכל מיני עצות - על-ידי-זה נתאריך ונתרחב לו ימיו, והוא מברך כל יום ויום, כי על-ידי שמחה ימיו ברוכים, ומרגיש בהם כל-מיני נעימות ומתיקות. ועל-כן עליך לעשות כל-מיני פעלות שבְּעוֹלָם לזכות להגיע אל מידת השמחה לשמח עם נקדת יהדותך, ועל-ידי-זה תזכה לאריכות ימים להאריך כל יום ויום ותמלא את היום עם טוב אמתי ונצחי. והעקר - לבל תהיה חכם בעיניך, שהשמחה היא, חס ושלום, בטול זמן. לא! כי היא העקר בהיהדות ברוחניות ובגשמיות; ואותן הצדיקים, אשר אינם מטעים את עצמם, ושמחים כל ימיהם, אף שעובר עליהם מה שעובר, דיקא על-ידי-זה הם מתעלים בכל פעם בעלוי אחר עלוי; אשרי להם.

לה.

כשאדם זוכה להכניס את עצמו לגמרי אל תוך האמונה הקדושה, והאמונה מתפשטת אצלו בכל קומתו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן צ"א), הינו שנתברר לו בברור גמור, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך ממש - דומם, צומח, חי, מדבר - הם גם-כן אלקותו יתברך בלבושים האלו, כי בכל תנועה ותנועה, שם

אלופו של עולם - אז בידיעות אלו יזכה לחדש את עצמו בכל-עת ורגע, ויזכה, שיהיה לו כח הגדל וכח הצומח (עין לקוטי-מוהר"ן חלק א', סימן קנ"ה), ולא יירא ולא יפחד משום אדם ומשום דבר שבעולם, כי אמונה זהו סדר זרעים (שבת ל"א), כפי אמונתו כן יש לו כח הגדל וכח הצומח, ומצליח תמיד ברוחניות וגשמיות, ושום דבר לא משבר את רוחו, אפלו אם נפל כבר למקום שנפל, עושה התחלה חדשה על-כל-פנים מרגע זה, מאחר שאין בלעדיו יתברך כלל, ועל-כן אין שום יאוש בעולם כלל, ויכולים למצא אותו יתברך בכל דבר ודבר מפרטי הבריאה.

לו.

רב נפילות וירידות האדם הוא, שנדמה לו, שלצדיק גדול ולאיש כשר אין שום קטנות וירידות. ובפרט כששומע איזה ספורים מצדיקים מערך עבודתם ויגיעתם בעבודת השם-יתברך, ורואה ומבין מזה מעלתם, על כן תכף-ומיד נשבר לבו בקרבו; איך אוכל לדמות את עצמי אל הצדיקים, אשר אין להם שום קטנות וירידות כלל, ועל-ידי-זה מתרשלים לגמרי ופונים ערך, רחמנא-לצלן, ממנו יתברך, ונשארים בחשך. ובאמת הוא טעות גדול, כי רבנו ז"ל

גלה לנו, אשר על כל אחד ואחד עובר בכל יום ויום מה שעובר, וכל מה שהוא גדול ביותר, עובר עליו חלישות-הדעת וקטנות יותר, אך החלוק הוא, כי איש כשר וצדיק הוא מתחכם ויודע, שההכרח שיהיה קטנות וגדלות וכו', ועל-כן מתחזק; וסתם אדם אינו יודע מזה, על-כן אינו מתחזק ועל-ידי-זה נופל בדעתו ונשבר רוחו ונשאר בחשכו. [ועין ב"תולדות-יעקב-יוסף" פרשת שמות, שדבר מזה. אצל "בני ישראל" כתיב "הבאים מצרימה" - לשון הוה, שתמיד באים למצרים: "את יעקב איש וביתו באו" - לשון עבר שכבר באו ונשארו שם. ישראל הוא דרגא עלאה, והם יודעים, שכן ההכרח להיות, שתמיד צריך לעבר על האדם מה שיעבר והוא מתחזק את עצמו, יהיה איך שיהיה. יעקב הוא דרגא תתאה, הם אינם יודעים זאת, על-כן הם נשארים במצרים בקטנות וכו'; עין שם]. העקר - להיות חזק גם בשעת ירידה והתקורות לשמר דבורו, ולא לדבר כל העולה על רוחו, ואז לעולם לא תפל.

לז.

מי שאינו מבלבל את עצמו משום בריה ואינו חפץ לקרב שום בריה, רק כל מגמתו הוא רק לקרב

את עצמו אליו יתברך ומשתוקק תמיד אליו יתברך ברצונות וכסופים חזקים - אז הוא זוכה לחיות חיים טובים ונעימים, כי אין לו מי שיבלבלהו, ולבסוף זוכה, שיש לו כח המושך, שנמשכים אחריו בני-אדם ללמד דרך הוי"ה איך לשוב אליו יתברך. העקר שיהיה כונתו לשוב אליו יתברך ולא יותר, ואם אף על-פי-כן השם-יתברך מסבב, שבני-אדם באים אצלו לדבר עמו בעבודת השם-יתברך, ידבר עמהם, ועל-כל-פנים הוא בעצמו לא יעשה איזה פעלות שיבואו אצלו.

לח.

בכל יום ובכל שעה ובכל רגע נמשך על כל אחד ירידות ובלבולים ועגמת נפש חדשים, ועקר עבודת איש הישראלי - להמתיקם ולסלקם ממנו, ולזה זוכים על-ידי שכחה דקדשה; תכף-ומיד שעובר עליו איזה ירידה או חלישות-הדעת וכו' וכו', יסלק הכל מדעתו, ולא יתחיל לחשב ממנה עוד, כאלו לא היה. וכל מה שיכניס עצמו בשכחה דקדשה לשכח בכל פעם העבר, כמו-כן יזכה לזכרון דקדשה לזכר ממנו יתברך. כי הענין מה שעבר עליו היה בזמן ובמקום, אבל השם-יתברך הוא למעלה מהמקום ולמעלה מהזמן,

ובהדבקותו בו יתברך בלמעלה מהזמן והמקום, ממילא נתבטל הזמן והמקום; אשרי הזוכה לזה, ואז לעולם יחיה חיים חדשים ויזכה לחדש את עצמו בכל יום ובכל שעה ובכל רגע, ויהיה כקטן שנולד.

לט.

תרגיל את עצמך לבלי להתבלבל מאחרים, ולא יהיה אכפת לך שום בריה שבעולם. כל כסופך ורצונך ומחשבתך ודעתך יהיה רק אל דבר אחד - איך יכולים להפירו יתברך, ואיך יכולים להדבק עמו. ותמשיך אל עצמך תמיד מתיקות ערבות נעימות אור זיו שכינת עזו יתברך. תציר בדעתך ובמחשבתך, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל - דומם, צומח, חי, מדבר - הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך ממש, שנתלבש בלבושים האלו, כי בכל תנועה ותנועה - שם אלופו של עולם. וכל מה שתקבע ידיעה זו במחשבתך ודעתך, כמו-כן כבר לא תרצה להתבלבל מאחרים כלל, כי מה לך עם אחרים?! שום בריה לא יכול לתן לך מה שאינו שלך, ומכל-שכן שאי אפשר לקחת דבר השייך לך, כי הכל רק בהשגחת המאציל העליון, ברוך הוא וברוך שמו, ומבלעדיו יתברך לא ירים איש את ידו ואת

רגלו, ו'בשמה' יקראוהו ובמקומה יושבוהו. אין אדם נוגע במה שמוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה אפלו במלא נימא' (יומא ל"ח.), ועל-כן למה לה להתבלבל מאחרים ולהחליש דעתה בחנם? ברח לה רק אליו יתברך, ואז תושע ברוחניות וגשמיות.

ב.

אלו שנפגמו בפגם-הברית - הוצאת-זרע-לבטלה - עליהם מתגבר ביותר הקטנות והדינים שבירות לב בעצבות ובמרירות ונופלים ביותר אל תחת הזמן ואל תחת המקום. ועקר עבודתם צריך להיות רק לפגם בגדלות-המחין וישרות-הלב, ולזכות להגיע אל מדת השמחה והחדוה, שעל-ידי-זה עולים מתחת המקום והזמן אל למעלה מהמקום והזמן. ואין יכולים לזכות אל זה רק על-ידי שער החמשים, שגלה לנו רבנו ז"ל, והוא "תפלה והתבודדות", שיהיו קבועים בכל יום ויום ללכת אל מקום פנוי, שאין שם בני-אדם, ויספרו לפניו יתברך את כל לבבם וכל מה שעובר עליהם בפרטי פרטיות. וכל מה שיתמידו בזה, כמו-כן יזכו לאט לאט להפשיט מעצמם את החשכות וההסתרות והלבושים ויצאו מתחת המקום והזמן אל למעלה מהמקום והזמן. אך צריך שידעו,

שאי אפשר להגיע תכף-ומיד אל שער החמשים של הקדשה כי בהכרח להם קדם ליצאת מחמשים שערי טמאה, כי פגם-הבטלה - הוצאת-זרע-לבטלה - הוא נז"ן שערי טמאה. ועל-כן צריך להתממה, עד שיוצא משער אחר שער, וכן לוקח זמן עד שבאים אל נז"ן שערי קדשה, כי צריך להכנס משער לתוך שער. ועל-כן כשאחד מתלהב בעבודת השם-יתברך ומתחיל להתבודד ורואה, שעובר עליו ימים ושבועות וחדשים ושנים ועדין אינו רואה בעצמו שום שנוי - כל זה מטעם הנ"ל, כי לוקח זמן רב, עד שיוצאים וזמן רב עד שנכנסים. ומחמת שלא כל אחד יודע מבקאות זו, על-כן יש הרבה שעוסקים בהתבודדות, ולבסוף, שרואה שאינו נשתנה לטובה כלל, ואדרבה גם כמה פעמים נעשה גרוע יותר, על-ידי-זה מתרחק לבסוף לגמרי. אבל אלו הזוכים להיות מקרבים אל רבנו ז"ל, באמת, ואינם מטעים את עצמם כלל, ואף שעובר עליהם בין כך ובין כך צרות ויסורים, ירידות וקטנות, דינים וצמצומים והרפתקאות שונים, אף-על-פי-כן הם חזקים בעצמם מאד מאד לעסוק בכל יום בשיחה בינם לבין קונם, והם מרצים אפלו שלא יזכו לראות שום דבר, ולא יזכו אפלו אל שום קדשה ודעת וכו', אף-על-פי-כן הם מתחזקים עצמם בזה

דיקא, אלו אשר הם עקשנים כאלו עד הסוף, דיקא הם זוכים אחר כך, שנבקע להם הים החכמה וזוכים לשוט בים עלאה. וחזר חזר דבר זה, כי תצטרך לזה, ואל תאבה ואל תשמע לשום מונע ומעכב, יהיה מי שיהיה, ותציית רק את רבנו ז"ל, שהוא רבך בעלמא הדין ורבך בעלמא דאתי.

מא.

"את חטאי אני מזכיר היום" (בראשית מ"א) - על-ידי שירגיל את עצמו לילך עם התגלות הנורא, שגלה לנו רבנו ז"ל, (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ער"ב), שהעקר - לחשב שאין לו רק - זה היום, אז לעולם יזכה להזכיר את עצמו את חטאיו, שחטא בזה היום, ויזכה לשוב תכף-ומיד. כי על-פי-רב כשחטא, חס ושלום, ועובר כמה ימים, אז נשכח ממנו החטא, ואינו שב על זה, ובפרט ברבות הימים שוכח לגמרי לשוב ולהתודות עליהם; אבל אם ילך בדרך זה לחשב רק על היום הזה, אז "את חטאי אני מזכיר היום"; כי מה שחטא היום, הוא זוכר, ועל-כן ישוב תכף-ומיד ויתודה עליה וימחלו לו. ובהזר הקדוש (קרח קע"ח). הפליגו מאד מאד במעלת מארי-דחושבנא, ששב תכף-ומיד באותו יום שחטא, ולזה זוכים רק אם הולך בדרך

זה של "היום" - אין לו בעולמו כי אם "היום" הזה. ובפרט החטאים של בין אדם לחברו, שהחמירו חז"ל על זה מאד מאד, ואינו מתכפר לו אלא עד שירצה את חברו, ועל-כן כשצער את חברו, טוב לשוב תכף-ומיד באותו יום ולבקש מחילתו קדם שיעבר היום וישכח לגמרי. ולזה זוכים על-ידי עצה הזו של "היום", כי מה שחוטאים בזה היום, זוכרים, ועל-כן טוב לשוב תכף-ומיד קדם שישכח.

מב.

אמרו חז"ל (כתבותנ"ט): 'הבטלה מביאה לידי שעמום' (שג"ע), ועל-כן צריך להזהר מאד מאד לא לילך בטל, רק יראה לעשות איזה דבר. או לדבר עמו יתברך בתפלה והתבודדות, או ללמד תורה הקדושה שעורים קבועים כסדרן, או להתפלל תפלות הקבועות, או לחדש חדושין דאורייתא, או לדבר עם חברו ביראת שמים, או לעסק בצדקה, או לרקד רקודים ולשמח את עצמו בשמחת יהדותו ושל אע"פ שגוי; אבל לא לילך בטל אפלו רגע, כי דבר זה יעקר אותו לגמרי, חס ושלום, משני עולמות. ועל-פירב כשצור ומר לך, לך אל חבר טוב ותדבר עמו, וביתד תחיו את עצמכם. ואצל רבנו ז"ל, הוא עקר גדול בעבודת השם-יתברך

- לקבל נקודת חֵבְרוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה זֹכִים לְבַטֵּל כָּל הַחֲרָפוֹת וְהַעֲרָלֹת לֵב (עֵינִי לְקוּיֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ל"ד). וְאַל תֹּאמְרוּ: מַה לִּי וְלַחֲבֵרִי; כִּי בְעֶצְמָךְ - בְּיָדַי תִּפֹּל, חֵס וְשָׁלוֹם, סוּף כָּל סוּף, וּכְבֹר אֲמַר שְׁלֹמָה הַמֶּלֶךְ (קִהְלֹת ד'): "טוֹבִים הַשָּׁנִים מִן הָאֶחָד".

מ.ג.

אָמְרוּ חֲזו"ל (יבמות קכ.): לֹא כָּל הָאָדָם וְלֹא כָּל הַמָּקוֹם וְלֹא כָּל הַשְּׁעוֹת שְׁוִין. וְדָבָר זֶה צָרִיךְ תָּמִיד לַחֲזוֹר בָּאָפֶן שֶׁלֹא יִתְבַּלְּבֵל מִשׁוֹם אָדָם וּמִשׁוֹם דָּבָר וּמִשׁוֹם מְאָרֶע. וְכֵן לְעוֹלָם אֵל תִּשְׁתַּדֵּל לַעֲשׂוֹת כְּזוֹלָתְךָ, כִּי אֵין שְׁנֵי בְנֵי-אָדָם שְׁוִין כָּלָל, וְכָל אֶחָד יֵשׁ לוֹ נִטְיָה וּתְשׁוּקָה אֶל דָּבָר אֲחֵר. וְכֵן אֹדוֹת הַמָּקוֹמוֹת - אֵל תִּפֹּל בְּדַעְתְּךָ לֹאמֹר, שְׁבִמְקוֹמְךָ אֵי אֶפְשָׁר לָךְ לַעֲבֹד אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאַלּוֹ הָיִיתָ בַּמָּקוֹם הַהוּא - הֲיָה טוֹב יוֹתֵר לְפָנֶיךָ. מֵאֵין אַתָּה יוֹדֵעַ? אוֹלֵי שֶׁתְּבוֹא לַמָּקוֹם הַהוּא יִתְחַדֵּשׁ עָלֶיךָ אֵיזָה מְאָרֶע, אֲשֶׁר כָּבֹד תִּתְחַרֵּט וְתֹאמַר: הֲלוֹאִי הָיִיתִי נִשְׁאָר בַּמָּקוֹמִי הָרִאשׁוֹן. וְכֵן אֹדוֹת הַשְּׁעוֹת - אֵין לֹאמֹר: בְּשַׁעָה זֹאת אֵינִי יָכוֹל לַעֲשׂוֹת שׁוֹם דָּבָר, רַק בְּשַׁעָה שְׁנִיָּה. לֹא! רַק בְּכָל שַׁעָה וְשַׁעָה חֲטָף אֵיזָה טוֹב, וְעַל-יְדֵי-זֶה לְעוֹלָם תִּכְנֹס תָּמִיד בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ בְּלִי שׁוֹם עֹכֹב כָּלָל.

מד.

עקר החלישות הדעת שיש לאדם הוא רק כשִׁמְפִּירִיד את עצמו מִמֶּנּוּ יתְבַּרֵּךְ, חס ושלום, ומכניע את עצמו לבשר ודם - אז שִׁיךְ חלישות הדעת; אבל כְּשִׁחֲזַק בְּדַעְתּוֹ בּוֹ יתְבַּרֵּךְ, ומִכָּל דָּבָר אֵינוֹ רוֹאֶה כִּי-אִם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקּוֹתָיו יתְבַּרֵּךְ, ואֵינוֹ מִפְּרִיד את עצמו מִמֶּנּוּ יתְבַּרֵּךְ אֲפֹלוֹ רָגַע - אָדָם כֹּזֶה לַעֲוֹלָם לֹא תִחְלֹשׁ דַּעְתּוֹ, כִּי מִה יַעֲשֶׂה לוֹ אָדָם, וְהוּא מְקַשֵּׁר כָּל דָּבָר וְכָל מְאֲרַע אֵלָיו יתְבַּרֵּךְ. וְצָרִיךְ שֶׁתִּדַּע, שְׁשׁוּם בְּרִיָּה לֹא יָכוֹל לְקַחַת דָּבָר הַמֵּיַעֵד אֵלָיָהּ, כִּי כָּל אֶחָד מוֹצִיא מִכַּח אֶל הַפַּעַל עֲנִינּוֹ, שֶׁהוּא צָרִיךְ בָּזֶה הָעוֹלָם, וְעַל-כֵּן אֵין לִחֲשֹׁב מֵאַחֵר כָּלֵל, וְכָל אֶחָד בְּאַיִזָּה מִדְּרָגָה שֶׁהוּא, שֵׁם יִשְׁתַּוְּקַק לְהַכְלִיל בּוֹ יתְבַּרֵּךְ וּלְגַלּוֹתוֹ וּלְפָרְסְמוֹ לְכָל הָעוֹלָם. אֲשֶׁרִי הַזֹּכָה לָזֶה.

מה.

כָּל הַצָּרוֹת שִׁישׁ לָאָדָם הוּא רַק כְּשֶׁנוֹפֵל תַּחַת הַזְּמַן, וְנִגְדָּמָה לוֹ, שִׁישׁ עוֹד הִרְבֵּה זְמַן לְהַתְמַהֲמַה בָּזֶה הָעוֹלָם וְכו'; אֲבָל כְּשִׁיזְכֶּה לְהַגִּיעַ אֶל בְּטוֹל הַזְּמַן, וְיִתְבּוֹנֵן בְּאַמֶּת, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם זְמַן כָּלֵל, וּבְכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וּבְכָל רָגַע הָאָדָם מוֹכֵן לַעֲזֹב אֶת זֶה הָעוֹלָם, וּמִי יוֹדֵעַ מִה יוֹלֵד יוֹם וְכו' - אִזּוֹ בִּידִיעוֹת אֵלָיו כִּכָּר לֹא יִצְטַעַר

על עולם שאִינו שָׁלוּ, כִּי כְּשֶׁאָדָם אוֹחֵז רְגָעִים קָדָם
הַסְתַּלְקוֹתוֹ, אֵינוֹ מְבַלְבֵּלוֹ כְּכֹר שׁוֹם דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם.
אֲשֶׁרִי הַזֹּכָה לַחֲשֹׁב תָּמִיד עַל תְּכִלְתּוֹ הַנֶּצְחִי, וְעַל־
יְדִיָּזָה דִּיקָא יִזְכָּה לַחַיּוֹת חַיִּים נִצְחִיִּים גַּם בְּזֶה הָעוֹלָם,
כִּי שׁוֹם בְּרִיָּה וְשׁוֹם דָּבָר לֹא יִבְלָלוּהוּ וַיִּבְטְלוּהוּ.
זֶה כּוֹנֵן מֵאֲמָרָם, זְכוּרָנָם לְבִרְכָּה: (תָּמִיד ל"ב.) 'הַרוֹצֵה
שְׂיִחְיָה - יָמוֹת'; וְדו"ק מְאֹד.

מז.

עֶקֶר הַשְּׁלֵמוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם - כְּשֶׁזֹּכָה לְהַסְתִּיר אֶת
עֲצָמוֹ מִכָּל הָעוֹלָם, עַד שֶׁלֹּא יִרְגִּישׁוּ עָלָיו שׁוֹם שְׁנוֹי בֵּינוֹ
לְבֵין אָדָם פָּשׁוּט. וְכָל מֶה שִׂיזְכָּה לְהַסְתִּיר אֶת עֲצָמוֹ
יֹתֵר, כְּמוֹ-כֵן יִזְכָּה, שְׂיֵאִיר עָלָיו מֶלֶךְ הַכְּבוֹד בְּהֶאֱרָה
נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה כְּבו"ד אֱלֹקֵי שְׁפַע הַכֶּתֶר, מֶה שֶׁאֵין
כֵּן כְּשִׂיזְדַּעִין מִמֶּנּוּ בְּנֵי-אָדָם וְחוֹלְקִין לוֹ כְּבו"ד, אֵינוֹ
זֹכָה כִּי-אֵם לְכְבו"ד מְלָכִים, שֶׁעָלָיו נֶאֱמָר: חָקֵר דָּבָר.
אֲשֶׁרִי הַזֹּכָה לְהַסְתִּיר אֶת עֲצָמוֹ, עַד שֶׁלֹּא יִהְיֶה נֶכֶד
עָלָיו מִבְּחוּץ שׁוֹם שְׁנוֹי, וְיִזְכָּה לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ
בְּדִבְקוֹת אֲמָתוֹ, וְעָלָיו נֶאֱמָר: כְּבו"ד אֱלֹקִים הִסְתֵּר דָּבָר.
וְעַל-כָּל-פָּנִים לֹא יִחַלֵּשׁ דַּעְתָּךְ כְּשֶׁמִּזְלִזְלִים בָּךְ, כִּי זֶהוּ
עֶקֶר הַשְּׁלֵמוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם לְזִכּוֹת לְהִגִּיעַ אֵלֶיהָ.

מז.

צָרִיף שְׁתַּדַּע, שְׁבִין כָּךְ וּבִין כָּךְ תְּבַלֶּה יָמֶיךָ בְּשׁוּה
אִם יִהְיֶה לָךְ מַעֲוֹת אוֹ לֹא, אִם יִהְיֶה לָךְ כְּבוֹד אוֹ
לֹא, אִם תִּהְיֶה מִפְרָסָם בְּעוֹלָם אִם לֹא וְכוּ', וְכֵן כָּל
מֵה שָׁרָק עוֹלָה בְּדַעְתְּךָ וְכוּ'. וְעַל־כֵּן לָמָּה לְבָלוֹת
אֶת הַיָּמִים הַטּוֹבִים וְהַנְּעִימִים, שֶׁהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ נוֹתֵן
לָךְ בְּמִתְנָה, בְּעֶצְבוֹת וּבְמִרְרוֹת?! יוֹתֵר טוֹב לְשַׁמַּח
בָּהֶם וּלְהִיּוֹת רָגִיל לִתֵּן לוֹ יִתְבָּרַךְ תּוֹדָה וְהוֹדָאָה עַל
כָּל הַחֶסֶד שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ, שֶׁנִּבְרָאתָ מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל, וְלֹא
עָשִׂי גוֹי, וְכֵן, תִּהְיֶה לְאֵל, אֵינְךָ מִתְנַגֵּד, חֵס וְשְׁלוֹם,
עַל רֹאשׁ הַצְּדִיקִים - בָּזָה תוֹכֵל לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד כָּל
יְמֵי חַיֶּיךָ. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ב'),
שֶׁתּוֹדָה וְהוֹדָאָה זֶה שֶׁעָשׂוֹעַ עוֹלָם הַבָּא; וְעַל־כֵּן תִּהְיֶה
רָגִיל רַק בְּתּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, וְעַל־יְדֵי־זֶה
יִתְרַחֵב לְבָבְךָ לִבְקֹשׁ כָּל מֵה שֶׁאַתָּה צָרִיךְ. וְצָרִיךְ שְׁתַּדַּע:
כָּל מֵה שֶׁנֶּרְשַׁם לְמַעַלָּה, זֶה יִהְיֶה לָךְ - לֹא פָחוֹת וְלֹא
יוֹתֵר. וְעַל־כֵּן לָמָּה לְהַצְטַעַר וּלְחִיּוֹת חַיִּים מְרוּרִים?!
חֲזֹר חֲזֹר מֵאַמָּרָם, זְכוּרֹנָם לְבִרְכָּה (יוֹמָא ל.).: 'בְּשִׁמְךָ
יִקְרָאוּךָ וּבְמִקוֹמְךָ יוֹשִׁיבוּךָ'; 'אֵין אָדָם נוֹגֵעַ בְּמֵה
שֶׁמוֹכֵן לְחִבְרוֹ, וְאֵין מְלָכוֹת נוֹגְעַת בְּמְלָכוֹת חִבְרָתָהּ
אֲפֹלוּ בְּמֵלֶא נִימָה', (בְּרִכּוֹת נ"ח): 'אֲפֹלוּ רִישׁ גְּרִגּוּתָא מִן
שְׁמַיָּא מוֹקְמִינָן לִיה', (חֵלִין ז): 'אֵין אָדָם נוֹקֵף אֶצְבָּעוֹ

מלמטה אלא אם מכריזין מלמעלה'. ועל-פן למה
תפחד ותרעד בכל פעם? ! חזק חזק להיות בשמחה
ובטוב לבב מרב כל!

מח.

כל המרידות, שעובר על כל אדם, הוא רק כי נדמה
לו, שיש לו עוד בזה העולם הרבה זמן, ועל-פן הוא
מחזיק במחלקת; זה - עם בני-ביתו, וזה - עם חבריו,
וזה - עם שכניו וכו'; אבל כשיחקק בדעתו, שאין שום
זמן כלל, ומי יודע מה יולד יום, ואפשר היום הזה
הוא היום האחרון שלו, אז כבר לא יחזיק במחלקת,
ויתפטר עם הכל, ויהיה מוחל וסובל על עלבוננו,
ויעביר על מדותיו, כמו חולה מסכן, שכבר שוכב על
ערש דוי, ויודע בברור, שעוד מעט יסתלק מהעולם,
ואז, ברגעים האלו בודאי אינו מחזיק כבר במחלקת,
כי מה נפקא מנה לו כבר, כי הלא בין כך בקרוב
יסתלק מהעולם; כמו-כן צריך להכניס ידיעה והבנה
זו אצלו היטב, ואז כבר לא יחזיק בשום מחלקת עם
שום בריה, וכבר לא ירצה רצון אחר מבלעדי רצונו
יתברך.

מז.

אסור לפל בדעתו משום דבר שבעולם, יהיה איך שיהיה, ויחקק בדעתו, כי אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל משגח בהשגחה פרטי פרטית, ועל-כן למה לך להתבלבל בחנם, ומה שאתה צריך יבוא אל ביתך. העקר - רק לבקש תמיד לפניו יתברך ברחמים ותחנונים, בלי שום חכמות ומחשבות יתרות, ואזי בא יבוא ישועתך מה שאתה צריך; ובלבד, אהובי אחי, להיות עקשן גדול בעבודת התפלה - לשפך תפלה אחר תפלה, אפלו שיתעכב לעת עתה ישועתך, אתה, בני, שפך נפשך אליו יתברך, וסוף הכבוד לבוא בגלוי כבודו יתברך, וישלם חסרונו.

נ.

אלו הנשמות, שנפגמו בפגם-הברית - הוצאת-זרע-לבטלה - הן נשמות גדולות מאד מאד - נשמות שרשיות, שתלויים בנשמותיהן עוד נשמות; ועל-כן לא בחנם טמא אותם הסמ"ך-מ"ם כל-כך, כי הוא יודע, שבנשמות אלו תלויים עוד נשמות רבים, ועל-כן אם הם זוכים להתקרב אל הצדיק האמת ומחזקים את עצמם על פיהעצות הקדושות, שהוא מגלה להם, ושופכים שיחתם ותפלתם אליו יתברך, ומספרים

לִפְנֵינוּ יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל לֶבֶם וְכָל מֶה שֶׁעוֹבֵר עָלֵיהֶם - הֵם
 דִּיקָא יְכוּלִים לְזַכּוֹת לְהַתְגַּלוּת הָאוֹר הַגָּנוּז שֶׁל כָּל יוֹם
 וַיּוֹם פְּלִאֵי פְּלִאוֹת, מֶה שֶׁנִּסְתָּר וַאֲיֵנו נִרְאֶה לְאַחֲרִים
 כָּלֵל; וְלֹא דִי שְׂיִזְכּוּ שְׂיֵאִיר לָהֶם, אֶלֶּא שֶׁגַּם יֵאִירוּ אֶת
 הַפֶּתַח לְאַחֲרִים אֵיךְ לְצֵאת.

נא.

דִּיקָא אֵלּוּ הָרְחוּקִים, שֶׁכָּבֵר נִפְּלוּ לְעַמְקֵי עַמְקִים
 בְּהִשָּׁאוֹל תַּחֲתִיּוֹת וּמִתַּחֲתֵינוּ, אִם הֵם זוֹכִים לְחֹזֵר אֵלָיו
 יִתְבָּרֵךְ, הֵם מְזַעְזְעִים אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת, וּמְמַשִּׁיכִים
 שְׂמִיחָה וְחִדּוּהַ עֲצוּמָה, וְנַעֲשֶׂה רַעַשׁ גָּדוֹל בְּכָל הָעוֹלָמוֹת.
 וְלֹא דִי שֶׁהֵם יוֹצְאִים, אֶלֶּא גַם אֵלּוּ הַנִּשְׁמוֹת, הַתְּלוּיִים
 בְּשֶׁרֶשׁ נִשְׁמָתָם, גַּם-כֵּן מִתְעוֹרְרִים בְּהִתְעוֹרְרוֹת גָּדוֹל,
 וְנִכְנָס בָּהֶם הִרְהוּרֵי-תְשׁוּבָה אֲמִתִּים, וּמִתְחִילִים לְכַסֵּף
 לְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי הַכְּסוּפִים, שֶׁיֵּשׁ לְבִנְיָ-אָדָם
 בְּזֶה הָעוֹלָם אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, הֵם מַעֲלִין מִזֶּה מִיֵּין-נוֹקְבִין
 לְמַעֲלָה, וְנִתְעוֹרְרִים אוֹרוֹת הָעֲלִיוֹנִים וַיּוֹרְדִים לְמַטָּה
 בְּסוּד מִיֵּין-דְּכוּרִין, וּמֵאִיר עָלֵיהֶם וְעַל כָּל הָעוֹלָם
 הָאוֹר-הַגָּנוּז, שֶׁמֵּאִיר לְהַצְדִּיקִים בְּכָל יוֹם וַיּוֹם.

נב.

הָעֶקֶר - לְחִזֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים, וְלֹא יִפֹּל
 בְּדַעְתּוֹ מִשּׁוּם דְּבָר וּמִשּׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם, וַיִּמְשִׁיךְ אֶת

עצמו תמיד רק אליו יתברך בתמימות ובפשטות, ולא יסתכל על שום מונע ומעכב, יהיה מי שיהיה יהיה איך שיהיה, ויחקק בדעתו, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל. ואיהו ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין; ובתוך כל עלמין ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך ממש, ובכל תנועה ותנועה – שם אלופו של עולם, והכל משגח בהשגחה פרטי פרטית. וכל מה שישכנס ידיעות אלו בדעתו, כמו־כן יתגבר ויתחזק במצות השמחה – לשמח בו יתברך. וזהו השמחה האמתית – שמחה שאין שמחה אחריו, כי שמחה, שאינו שמח בשמחת אלקותו יתברך, אינה נקראת שמחה כלל. והשמחה הזאת יביאו לחזוק הלב והמח לעבר את זה העולם בשלום, ויהיה יציאתו מן העולם כביאתו, כי הכל תלוי רק כפי חזק אמונתו בו יתברך בלי שום חכמות, רק בתמימות ובפשטות גמור.

בג.

כל זמן שאדם חושב מאחר, זהו סימן – שהוא רחוק ממנו יתברך, כי באם שהיה זוכה לברור וזכוך אמונה, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, הכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך – אז היה

יודע, אֲשֶׁר הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ מְנַהִיג אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי בְּחִינָתוֹ וּמַצְבּוֹ וּמִדְרָגָתוֹ וְשׂוֹרֵשׁ נִשְׁמָתוֹ, כִּי אֵין שְׁנֵי בְנֵי־אָדָם שְׂוִין כָּלָל, כִּי בְּאֵם הָיוּ שְׂוִין, לֹא הָיָה בּוֹרְאָן וְכו', רַק הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ מְקַבֵּל מִכָּל אֶחָד וְאֶחָד שֶׁעֲשׂוּעִים כָּאֵלוֹ מֶה שְׂאִינוֹ מְקַבֵּל מִחֻבְרוֹ, וְעַל־כֵּן מֶה יֵשׁ לוֹ לְהִתְנָאוּת עַל זִוְלָתוֹ?! כָּל אֶחָד נִבְרָא לְשִׁמּוֹשׁ אֶת קוֹנוֹ לְפִי מִדְרָגָתוֹ וּלְפִי מַצְבּוֹ וְשׂוֹרֵשׁ־נִשְׁמָתוֹ.

נד.

אִי אֶפְשָׁר לְהַכְלִיל בּוֹ יִתְבָּרֵךְ אֱלֹא עַל־יְדֵי עֲנוּה - שְׂיִזְכָּה לְבִטָּל אֶת עֲצָמוֹ מִכָּל וְכָל, עַד שְׁלֹא יִהְיֶה אֲכַפָּת לוֹ שׁוֹם דָּבָר, הֵן אִם יִשְׁבַּחְוֵהוּ וְהֵן אִם יְבַזְוֵהוּ, כִּי הוּא בָּטֵל וּמִבְטָל בְּעֲצָמוֹ לְגַמְרִי, בְּבַחֲיִנַת אֵין מִמֶּשׁ, אַזְ דִּיקָא הוּא זִוְכָה, שְׂיֵאִיר לוֹ הָאֲרוֹת נוֹרָאוֹת נִפְלְאוֹת מְאֹד מְאֹד מִגְלוֹי הַשְּׂכִינָה.

נה.

הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מְלֹא רַחֲמִים, וּמִמְשִׁיךְ עַל הָאָדָם בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וּבְכָל רֶגַע חֲסָדִים וְרַחֲמִים גְּמוּרִים, וְהוּא מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקַיֵּם אוֹתוֹ; אַךְ הָאָדָם אֵין לוֹ דַּעַת וְהִבְנָה לִידַע וּלְהַבִּין זֹאת, וְעַל־כֵּן כְּמָה פְּעָמִים נִדְמָה לוֹ, שְׂיֵשׁ עָלָיו עֲווֹת הַדִּין וְהַמִּשְׁפָּט, חֶסֶם וְשָׁלוֹם, וְכָל זֶה - מִפְּנֵי שְׂאִין לוֹ כָּלִים לְקַבֵּל בָּהֶם הָאֲמֵת.

ועל-ידי תפלה זוכים לעשות לעצמו כלים לקבל בו רחמי הרבים, ורואה ומבין ומתבונן, שהכל חסד חנם ורחמים מה שיש לו, ותמיד מודה לו יתברך על כל החסדים והרחמים גמורים, שעושה עמו השם-יתברך תמיד.

בז.

בכל יום ויום נמשך על האדם מרידות ועצבות חדש, כי 'יצרו של אדם מתחדש עליו בכל יום', כמו שאמרו חז"ל (קדושין ל:), ועקר היצר-הרע הוא עצבות ומרידות, ועל-כן צריך כל אדם ללחם עם יצרו הרע בכל יום ויום מחדש ולהכניעו. ואין זוכים להכניעו הוא דיקא על-ידי תקף הששון והשמחה, שיעשה כל-מיני פעלות שבעולם להיות בשמחה תמיד, ובזה בעצמו מכניעים ומבטלים את היצר-הרע, שהוא עצבות ומרידות. וכך מה שיכניס בדעתו שמחה וחדוה, כמו-כן יברח ממנו כל-מיני צער ויסורים ועקמימיות שבלב, ויזכה להגיע אל הטוב הגנוז שבכל יום, ויהיה לו ימים טובים ממש.

בז.

עקר מרידות ויסורי האדם הוא רק כשנעתק ממנו יתברך, כי כשאדם זוכה להכניס בדעתו ידיעה ברוה, ו

שְׁאִין בִּלְעָדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְאִיהוּ מִמְּלֵא כָּל עֲלָמִין
וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין - אֵז הוּא תָמִיד מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ,
כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְשִׁיךְ עַל
עַצְמוֹ שְׂמֻחָה וְחֵרוֹת וְדַעַת וְהַשְׁגָּה, וְיִהְיֶה חֵרוֹת מְכַל-
מִינֵי פְחָדִים וְשַׁעְבוּדִים, וְיִהְיֶה לוֹ יָמִים טוֹבִים.

נח.

שׁוּם דְּבַר אָסוּר לִהְיוֹת אֶצְלָךְ בַּחֲק וְלֹא יַעֲבֹר, כִּי כָּל
זֶה בְּכָלֵל דּוֹחֵק אֶת הַשְּׁעָה; וְרַבְּנּוּ ז"ל, (חֵי-מוֹהָר"ן מְסִימֵן
תל) לְמַד אוֹתָנּוּ, שְׁאָסוּר לִהְתַּעַקֵּשׁ עַל שׁוּם דְּבַר, רַק
תָּמִיד הֵיךְ נִדְּחָה מִפְּנֵי הַשְּׁעָה וּמְכַל-אֶחָד וְאֶחָד, וּלְבַל
יִתַּעַקֵּשׁ, שְׂמֻכָּרַח לִהְיוֹת דְּבַר זֶה וְכו', וְאֵז יִזְכֶּה לַחֲיוֹת
חַיִּים אֲמִתִּיִּים וְחַיִּים מִיִּשְׁבִּים, וְיִזְכֶּה לִרְאוֹת אֶת הַטּוֹב
שְׂבָכֵל יוֹם, כִּי כְּשֶׁמִּתַּעַקֵּשׁ דִּיקָא שְׂיִהְיֶה לוֹ מָה שְׁרוּצָה
וְכו', אֵזִי דֹחֵק אֶת הַשְּׁעָה, וְאֵז הַשְּׁעָה דּוֹחֵקתּוּ, וּמָר
לוֹ מָאד, וְאוֹר הַיּוֹם נִחְשֵׁךְ מִמֶּנּוּ לְגַמְרִי, רַחֲמָנָא-לְצֻלָּן.

נט.

כְּשִׁזְזוּכָה לְשֹׁמֵר שְׁעוֹתָיו לַחֲטָף אֵיזָה טוֹב בְּכָל שְׁעָה,
עַל-יְדֵי-זֶה יִתְמַלֵּא לוֹ כָּל הַיּוֹם בְּטוֹב אֲמִתִּי וְנִצָּחִי, כִּי
עַל-פִּי-רַב נִדְּמָה לָאָדָם, כִּי בַשְּׁעָה זֹאת אֵי אֶפְשָׁר לִהְתַּקְרֹב
אֵלָיו יִתְבָּרַךְ; וּבִאֲמַת הוּא טְעוֹת גְּדוֹל, כִּי כָּל שְׁעָה הוּא
עֲנִיָּן אַחֵר לְגַמְרִי. וְאָמְרוּ חַז"ל (עֲבוּדָה-זָרָה י'): "יֵשׁ קוֹנָה

עולמו בשעה אחת, ובכל שעה ושעה צריך לחשב, אולי השעה הזאת הוא שעה שלי, כי (אבות, פרק ד'): 'אין לך אדם שאין לו שעה', ו'לא מזל יום גורם אלא מזל שעה גורם' (שבת קנ"ו); ועל-כן כששומר שעותיו, יכול לזכות לטוב הרבה. וזהו שאמרו חז"ל (אבות, פרק ד): 'יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העולם הבא' וכו', כי בשעה אחת בזה העולם יכולים לחטף טוב נצחי, וכן על-ידי-זה יזכה לשמר את עצמו מעברות, כי בכל שעה יתבונן ויתישב על-כל-פנים שעה זו צריך להיות נקייה, בלי חטא, כי 'אין היצר מצוי אלא לפי שעה' (ירושלמי, קדושין), וכשדוחהו לשעה שניה, יכול להיות, שיתבטל ממנו לגמרי. וכן על-ידי-זה לא יהיה עליו שום דין ומשפט, כי (ראש-השנה ט"ז): 'אין דנין את האדם אלא לפי מעשיו של אותה שעה'. ועל-ידי שירגיל את עצמו לאחז את המורה-שעות (הזייגער) לפני עיניו, יזכה להנצל בכל פעם מעברות, ויתמלא לו כל היום בטוב אמתי ונצחי. והעקר - לידע, שאין לו רק שעה זו, והשעה זו תכף ומיד כשתעבר - לא יחזר אליו לעד ולנצח נצחים.

ז.

אף שְׁעֵשִׁית כָּבֵד מֵה שְׁעֵשִׁית עַד עֶכְשָׁו, צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, שִׁיכוֹלִים לְהִתְחִיל בְּכָל רֹגַע וּרֹגַע לָשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ. וְלֹא עוֹד, אֲלֵא כִּי בַעַל־תְּשׁוּבָה יָכוֹל לְזָכוֹת לְזָכוֹת כְּאִלוֹ אֲשֶׁר צְדִיקִים גְּמוּרִים אֵינָם יְכוֹלִים לְזָכוֹת, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (בְּרֵכוֹת ל"ד.): 'בְּמָקוֹם שֶׁבַע־לִי־תְשׁוּבָה עוֹמְדִים, אֵין צְדִיקִים גְּמוּרִים יְכוֹלִים לַעֲמֹד'. כִּי זֶה שֶׁנִּכְשַׁל בְּפָגְמִים רַבִּים, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּפָגְמֵי־הַבְּרִית הוֹצֵאת־זֶרַע־לְבִטָּלָה, בּוֹדֵאִי לֹא רָצָה לַעֲשׂוֹתָם, רַק הִתְגַּבְּרוֹת הָיָה עָלָיו כְּבֵד מְאֹד מְאֹד, וְלֹא הָיָה יָכוֹל לַעֲצֹר אֶת עַצְמוֹ, וְנָפַל לַעֲוֹמָקָא דְתַהוֹמָא רַבָּה; וְעֶכְשָׁו מִמָּשִׁיךְ אֶת עַצְמוֹ מִשָּׁם, מִמָּקוֹם מְגֻנָּה כְּזֶה, אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ - זֶהוּ עֶקֶר שְׁעֵשׂוּעִיו יִתְבָּרֵךְ, וְעַל־כֵּן אֲסוּר לִפְל בְּדַעְתּוֹ כָּלָל, יִשְׁכִּיחַ הַכֹּל מִדַּעְתּוֹ, וְעַצְתּוֹ, שִׁיעֲשֶׂה הִתְחַלָּה חֲדָשָׁה בְּכָל פַּעַם.

ח.

צָרִיךְ לִידַע, שֶׁכָּל מִסְפֵּר צְעָדָיו הֵם בְּחֻשְׁבוֹן גָּדוֹל בְּהִשְׁגָּחָתוֹ יִתְבָּרֵךְ הַפְּרָטִי פְּרָטִית, וְעַל־כֵּן אֵין לִפְל בְּדַעְתּוֹ כָּלָל מִהֶבְטוּלִים וְהִבְלָבוּלִים שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, כִּי הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ. וְצָרִיךְ לִקְשֹׁר אֶת עַצְמוֹ מִכָּל הַמְּקוֹמוֹת, שֶׁרָגְלָיו מוֹלִיכוֹת אוֹתוֹ, אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְעַל־

ידי־זה מקֹשֶׁר ומיחד את המקום אֶל לַמַּעֲלָה מֵהַמָּקוֹם וּנְגָאֵל מֵהַכֹּל. וְכִמָּה פְּעָמִים עוֹבֵר בַּמְקוֹמוֹת הַמְטַנָּפִים וְהַיְרוּדִים וְהַנְּפוּלִים בְּרִיחוֹת פְּגוּמִים וְכו', וּמַצְטַעֵר מְאֹד מְאֹד; צָרִיךְ לִידַע, כִּי הַכֹּל מִדִּין שָׁמַיִם בְּכוֹנָה מִיַּחַדָּת אוֹ שִׁיתִּחִיל מִחֻדָּשׁ אוֹ שִׁיעֲלָה אֶת הַנְּפָשׁוֹת הַמְנַחִים שֶׁם וְכו'. וְהַעֲקָר – לֹא לִפְלִי בַדְּעָתוֹ כָּלֵל מִשׁוּם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם, יִהְיֶה אֵיךְ שִׁיְהִי וְכו'.

כב.

הַיִּצְר־הָרַע מִתְּחִידָשׁ אֶצֶל הָאָדָם בְּכָל יוֹם מִחֻדָּשׁ, כִּמּוֹ שֶׁאֱמָרוּ חַז"ל (קדוּשִׁין ל.): 'בְּכָל יוֹם יֵצְרוּ שֶׁל אָדָם מִתְּחִידָשׁ עָלָיו'; כִּמּוֹ-כֵן צָרִיךְ כָּל אָדָם לְהִתְחִידָשׁ כְּנִגְדּוֹ בְּכָל-מִינֵי יַעֲצוֹת וְאִפְּנִים לֹא לִפְלִי בַדְּעָתוֹ וְלֹא לִשְׁבֹּר רוּחוֹ וּלְכַבּוֹ, רַק בְּכָל יוֹם יַעֲשֶׂה פְּעֻלוֹת חֲדָשׁוֹת לְחֻדָּשׁ אֶת עֲצָמוֹ, הֵן לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, לְרַקֵּד וּלְשִׁיר לְעֲצָמוֹ שִׁירִים וְנִגּוּנִים, וְהֵן לְהִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ וּלְשַׁפֹּךְ אֶת נַפְשׁוֹ לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ וּלְסַפֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, וְהֵן לְהִתְמִיד בְּשִׁעוּרִים קְבוּעִים כְּסִדְרָן בַּמִּקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ, שְׁלַח־עֲרוּךְ וְסִפְרֵי-רִבְנוּ ז"ל – וְאִזּוֹ יוֹכֵל לְהַנְצִיל מִמֶּנּוּ.

סג.

עקר קצור ימים של האדם הוא רק כשמשוך על עצמו פחדים יתרים ומבלבל עצמו בלבולי חנם, שאז נשבר לבו בקרבו לגמרי במרירות ועצבות גדול, עד שנדמה לו, שיום זה אינו יום, ומחכה כבר על יום המחרת. וכמה פעמים מרב פחדים של הכל מקלל, חס ושלום, לגמרי את יומו, רחמנא-לצלן; וכל זה נמשך מפגם האמונה, כי באמת כשזוכה להכניס בדעתו. שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, והוא יתברך מנהיג את עולמו בהשגחה פרטי פרטית - אז אינו מפחד עצמו משום פחדים של הכל, כי מה יעשה לו אדם, ואז מתארך ימיו מאד, ומברך אותו יתברך על-כל נשימה ונשימה בכל רגע ורגע, כי על-ידי אמונה מתברך אצלו כל יום ויום וכל שעה ושעה וכו'; וכמו שכתוב (משלי כ"ח, כ'): "איש אמונות רב ברכות"; כי עקר המשכת כל הברכות מברכה העליונה הוא רק על-ידי אמונה.

סד.

עקר הקמצנות נמשך מעצבות ומרה-שחורה, ואז הוא מנח תמיד בקטנות המחין. ומשם נמשך כל

הצרות והיסורים והדחקות והמחלקת, ונדמה לו, שהיום הזה אינו יום, וחשך לו, ולא אור בעדו; אבל כשמחזק עצמו להיות בשמחה וחדוה עצומה, ועושה כל-מיני פעלות שבעולם להיות בשמחה תמיד, על-ידי-זה נתרחב דעתו, וזוכה לגדלות המהין, ואז הוא פזרן גדול ומותר משלו, ועל-ידי-זה נמתק ממנו הכל, והוא בשלום עם הכל ושמח ומשמח את הבריות, וזוכה לראות את האור-הגנוז שבכל יום ויום, אשר אי אפשר לראותו כ-אם על-ידי שמחה עם ותרנות - לותר תמיד משלו; אשרי הזוכה לזה.

סה.

צריך כל אדם לידע, שבכל רגע ורגע הוא מתקרב אל תכליתו הנצחי, וסוף-כל-סוף יהיה ההכרח לשוב אליו יתברך; ועל-כן למה לו לחכות עד הרגע האחרונה - שימות ויהיה לו ההכרח להזדכך בזכוכים רבים? יותר טוב להתחיל מרגע זה בעודו בחיים חיותו, שאז יזכה להרגיש נעימות בחיים עוד בזה העולם, ועולמך תראה בחיך. ופעם אחת אמר רבנו ז"ל, לאחד: 'לשם מה צריך הנך להשחיר את עצמך כדי שמאומה לא ישאר ממך? התלכלך פחות כדי שלפחות ישאר ממך משהו' כי כל מה שאדם זוכה עוד לשוב אליו יתברך

בְּעוֹדוֹ בְּחַיִּים חַיּוֹתוֹ, כְּמוֹ-כֵן זֹכָה לְהַכְלִיל בּוֹ יִתְבָּרֵךְ וַיִּזְכֶּה לְהַפְטֵר מִכָּל-מִינֵי עֲנָשִׁים קָשִׁים; וּכְשֶׁאָדָם זֹכָה לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ עַל-יְדֵי תוֹרָה וּמַצּוֹת, וּבִפְרָטִיּוֹת עַל-יְדֵי תַפְלָה וְהִתְבּוֹדָדוֹת, שְׂיַחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ - עַל-יְדֵי-זֶה זֹכָה לְהַכְלִיל בּוֹ יִתְבָּרֵךְ וּמִמָּשִׁיךְ רוּחַנִּיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ לְמַטָּה, עַד שֶׁאֵין חֲלוּק וְהַפְרָשׁ אֲצֻלוֹ בֵּין חַיִּים לְמִיתָה, כִּי תָמִיד הוּא נִכְלָל בּוֹ יִתְבָּרֵךְ. אֲשֶׁרִי הַזֹּכָה לָבוֹא לָזֶה, וְהַעֲקֹר לְאַחֲזֹת אֶת עֲצָמוֹ בְּרַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר רַק הוּא יָכוֹל לְהַבְיָאָה אֶל תְּקוּנָה הַנִּצָּחִי.

סו.

מִי שֶׁהוּא סִבְלָן, הוּא מְבָרֵךְ בְּכָל הַבְּרָכוֹת, כִּי עָקֹר כָּל הַצְּרוֹת, שֶׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד - הַכֹּל נִמְשָׁךְ מִדְּחִיקַת הַשָּׂעָה, שֶׁאֵין לוֹ סִבְלָנוֹת לְחֻכּוֹת. וְאָמְרוּ חַז"ל (בְּרָכוֹת סד.): 'כָּל הַדּוּחָק אֶת הַשָּׂעָה - הַשָּׂעָה דּוּחֶקְתּוֹ, וְכָל הַנִּדְחָה מִפְּנֵי הַשָּׂעָה - הַשָּׂעָה נִדְחִית מִפְּנֵיו. וְרַבְּנוּ ז"ל, אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קנ"ה), שֶׁסִּבְלָנוֹת, שֶׁהוּא אָרִיכוֹת אַפָּים - שֶׁמֶאֱרִיךְ אָף עַל-כָּל-דָּבָר וְעַל כָּל מָה שֶׁיַּעֲבֹר עָלָיו, דָּבָר זֶה תְּלוּי בְּאַמוּנָה, כִּי בָּאֵם שֶׁיִּכְנִיס בְּדַעְתּוֹ אֱמֶתֶת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרֵךְ כָּלָל, וְהַכֹּל מְשֻׁגָּח בְּהַשְׁגָּחַתוֹ הַפְּרָטִית, וְהַכֹּל לְכָל עֶצֶם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת

אלקנותו יתברך - אז יהיה בכחו לסבל על הכל, וידע, שכל מארעותיו הם לטובתו (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ד), ועל-ידי-זה יזכה לחיות בזה העולם חיי עולם הבא ממש, כי מאחר שממשיך אלקותו יתברך בכל עניניו. אשרי הזוכה לזה, ואז יזכה לחיות חיים נצחיים בכל יום.

סז.

כשאדם זוכה לעשות בכל פעם התחלה חדשה, הוא זוכה לחיות חיים אמתיים וחיים נצחיים, כי עקר המרידות והצרות, שעובר על כל אחד, הוא רק מחמת שמסתכל על אחריו וזוכר מה שעבר עליו; אבל תכף-ומיד כשזוכה לשכח מהעבר לגמרי, ובכל רגע הוא בדעתו כמו קטן שנולד, הוא דיקא זוכה לחיות, חיים טובים ונצחיים. אשרי הזוכה להרגיל את עצמו בדרך החדש והנפלא הזה הנמשך מעתיק וכו', שגלה רבנו ז"ל, בעולם, והוא דעתו של משיח (עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ס"א), והוא יכניס דבר זה בעולם, ועל-ידי-זה נזכה להגאיל בגאולה נצחית.

סח.

על-ידי שמחה זוכים ביותר לשמור את
 הזמן היקר, כי עקר הירידות והנפילות
 של כל אחד ואחד שנוכל תחת-המקום
 ותחת-הזמן, שאז הוא במצב גדול, עד
 שאינו מוצא מקומו וזמנו - הוא על-ידי
 עצבות; אבל על-ידי השמחה נרחב
 מחו ודעתו, וזוכה לצאת לחרות לגמרי,
 ועולה אל למעלה מהמקום ולמעלה
 מהזמן, וחי חיים טובים.

סט.

אפלו כשאנו יכול ללמד ולהתפלל כלל, גם-כן אסור
 לפל בדעתו, רק יחיה את עצמו עם כל הנקודות טובות
 שיש בו מנקדת יהדותו, וישמח ויגיל מאד מאד, כי
 השמחה באלקותו יתברך היא בעצמה מצוה רבה
 ונוראה מאד והצלחת הנפש, וכל מה שיזכה לשמח
 בשמחת מצוותיו הקדושים, כמו-כן יגדל שכרו, כי
 שכר המצוות הוא כפי מדת השמחה והחדוה שאוחז,
 ועל-ידי תקף השמחה יתרחב מחו ודעתו, ויזכה

לצאת מקטנות המחין ומכל-מיני מצרים, הממרים
ומעקמים את נפשו.

ז.

בכל רגע ורגע מתגבר העצבות והמרירות על-כל
אחד ואחד, ובפרטיות על אלו הנפשות, שנכשלו
בפגם-הברית - הוצאת-זרע-לבטלה; ועל-כן עליהם
לדעת, שיש לפניהם מלחמה ארקה, מלחמה כבדה
בכל רגע ורגע ממש, כי הקלפה יללה יגביר עליהם
העצבות והמרירות, והם צריכים לעשות כל-מיני
פעלות ועצות שפעולם לזכות להגיע אל מדת השמחה
והחדוה, שהיא הפך לגמרי מהקלפה יללה. ועל-פי-
רב נופל על האדם דאגות ומרירות, וחושב, שיש לו
לב נשבר ומעלתו גבוהה מאד, ובאמת טעות גדול
הוא ופתוי היצר, הרוצה לתפסו יותר ויותר במצודתו
הרעה, כי עצבות ומרירות ודאגות הוא סם המות
ממש, רחמנא-לצלן, והעקר - להפך הכל לשמחה
וחדוה עצומה ולהחיות את עצמו עם כל נקדה טובה
שיש בו, כי רק זה ישאר לו לנצח נצחים.

זא.

הצדיק האמת מיחדי הדורות השיג רחמנותו יתברך
במדרגה גבוהה ועצומה כזו, עד שממשיך רחמנותו

יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל הַשְּׁפָלִים וְהַיְּרֻדִים וְהַנִּבְזִים וְהַשְּׁבוּרִים ;
 וְכָל מִי שֶׁזֹּכֶה לְהִתְקָרֵב אֵלָיו, נִמְשָׁךְ עָלָיו גַּם-כֵּן
 רַחֲמָנוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ, עַד שֶׁזֹּכֶה לָשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאִפְּלוּ
 מִי שֶׁנִּפְּלָ בְּעַמְקֵי עֲמָקִים, בְּהִשָּׁאוֹל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתִיו,
 יִהְיֶה אֵיךְ שִׁיְהֶיָּה, יָכוֹל לִזְכּוֹת לְתִשּׁוּבָה - לָשׁוּב אֵלָיו
 יִתְבָּרֵךְ עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֲמֵת, כִּי הַצַּדִּיק הָאֲמֵת מֵאִיר
 עַל מְקַרְבָּיו אוֹרוֹ הָאֵין-סוֹף בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא הַשִּׁיג,
 וְעַל-יְדֵי-זֶה כָּל מִי שֶׁרָק בָּא אֶל הַצַּדִּיק הָאֲמֵת, תִּכְף-
 וּמִיד נִמְשָׁךְ עָלָיו תִּשּׁוּקָה עֲצוּמָה לָשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ
 מִגְדֵּל הַהֶאֱרָה, שֶׁהֵאִיר בּוֹ הַצַּדִּיק הָאֲמֵת.

עב.

רַבֵּנוּ ז"ל אָמַר, (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פ"ב): שְׁלֵמוֹת
 שֶׁל כָּל הַדְּבָרִים אֵינוֹ אֶלָּא כְּשֶׁהֵם מִיְחָדִים וּמִקְשָׁרִים
 בּוֹ יִתְבָּרֵךְ וְכו', עֵינֵי שָׁם. וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לִידַע, מֵהוּ
 נִקְרָא שְׁלֵמוֹת? - רַק כְּשֶׁדְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ; וְכָל מִי
 שֶׁדְּבוּק וּמִיְחָד וּמִקְשָׁר יוֹתֵר בּוֹ יִתְבָּרֵךְ - יוֹתֵר שְׁלֵמוֹת
 יֵשׁ אֵצֶלוֹ, וְתִכְףּ וּמִיד אִם הַדָּבָר נִפְרָד מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ
 - אֵין בָּזֶה שׁוּם שְׁלֵמוֹת כָּלֵל. וְלָכֵן צְרִיךְ לְהַרְגִּיל אֶת
 עַצְמוֹ תָּמִיד לְהַמְשִׁיךְ אֶת עַצְמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּשִׂיחָה,
 זֶה תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָּה. וְכָל מִי שֶׁיִּפְּלֵל בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כְּמוֹ-
 כֵּן יִהְיֶה עֶרֶךְ שְׁלֵמוֹתוֹ. וְכֵן הַיּוֹם צְרִיךְ לִקְשֹׁר וּלְשַׁלֵּב

ולחברו אליו יתברך - אז מאיר לו אור היום, והולך לו כסדר, וזוכה למצא הטוב הגנוז שבכל יום, מה שאין כן, כשחס ושלום, מפריד את היום ממנו יתברך. על זה נאמר (ישעיה י"ג): "הנה יום ה' בא אכזרי ועברה וחרון-אף" וגו' - מאחר שהפריד את היום ממנו יתברך, הולך לו שלא כסדר. והכל תלוי בך בעצמך: איך שתמשיך את עצמך, כמו-כן תזכה להגיע אליה; אם תמשיך את עצמך אליו יתברך מכל ענייניך - אז תזכה להגיע אל שלמותך, וילך לך הכל כסדר וכו'.

עג.

עקר כל הצרות והיסורים, שעובר על כל אחד בכל יום ויום, הוא רק מרבוי הזמן, שנדמה לו, שיש עוד זמן הרבה בזה העולם, וכאלו לעולם יחיה וכו'. ורבוי הזמן נמשך מהצמצום, שנתהוה בשביל קיום הבריאה, ושם, בהצמצום, נתהוה מדת השכחה - לשכח ממנו יתברך, כי באמת כשאדם זוכה להכניס בדעתו אמתת מציאותו יתברך, איך שאין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך - אז היה נתבטל אצלו כל הזמן, והיה זוכה, שיהיה נמתק ממנו כל הצרות והיסורים שעובר עליו, כי בהתגלות אמתתו יתברך, ממילא נתבטל כל

השקר, שהוא רבוי הזמן. אשרי הזוכה לברוך בכל יום מכל מה שעובר עליו, אליו יתברך, ואז יזכה לחיות חיים טובים, ערבים ונעימים; אשרי לו.

עד.

אלו, אשר כבר זכו ליצאת מחיזו דהאי עלמא, והם דבוקים תמיד בו יתברך, ושום בריה לא יודע מהם, צריכים להתחזק את עצמם מאד מאד, ולא לפל בדעתם כלל, כשהם רואים בני-אדם, שמזלזלים בהם ומחלישים את דעתם, וצריכים לרחם עליהם ולדונם לכף זכות, כי איך יכבדו אותם מאחר שהם גנוזים וסתומים מכל בני-העולם, ואדרבה, תכלית ההפוך נדמה עליהם כאלו הם צבועים, חס ושלום. ובאמת זהו עקר השלמות, שאין שלמות אחריו, כשאדם זוכה להיות דבוק בו יתברך בכל נימי נפשו, וכל מחשבתו דבוקה רק בו יתברך, ואף-על-פי-כן הוא סתום וגנוז מבני-אדם, ולשום בריה לא עולה על דעתו, שזה האיש הוא מרכבה לגלוי אורו יתברך, ומזלזלים בו, כי בדעתם נדמה, שהוא כמו אחר - זהו עקר השלמות.

עה.

רבנו ז"ל אמר: (חיי מוהר"ן סימן רמ"ז) 'חדוש כמוני עדין בעולם לא היה', ואמרו אנשי-שלומנו: שזה סובב על

ענין ההתחדשות שגלה רבנו ז"ל, זה עדין לא היה בעולם. כי כל ההתגלות של רבנו ז"ל, הוא התגלות חדשה לגמרי, ומגלה ומפרסם אמתת אלקותו יתברך באור וחיות ודעת כזה, עד אשר אפלו הקטנים והפחותים והירודים והשבורים מרבוי עוונותיהם גם כן יכולים לחזור ולשוב אליו יתברך, וגם הם נעשים כפסא להקדשה, וגם בהם מאיר אמתת מציאותו יתברך ומתחילים להתחדש כמותו. ודבר זה גלה רבנו ז"ל, אשר לא קדמו בזה שום צדיק בעולם. וכל ענין רבנו ז"ל, הוא התחדשות לעשות בכל פעם התחלה חדשה, ואפלו שהיה כן אלפים ורכבות פעמים – מה בכך, כל ימי חייו תעשה התחלה חדשה להתחיל להשתוקק אליו יתברך ולדבר עמו יתברך בלשון שאתה רגיל בו, כי בכל רגע ורגע הוא ענין אחר לגמרי, ונעשים שנויים בכל העולמות. אשרי הזוכה לצית את רבנו ז"ל, ולהתחדש תמיד.

עז.

כשאדם זוכה להרגיל את עצמו לשכח בכל פעם את העבר, וחוקק בדעתו כאלו נולד בכל רגע מחדש – על ידי זה משליך מעצמו כל מיני כבדות וצרות ומרירות, כי כל מה שעובר על כל אחד בכל יום ובכל עת ובכל

שְׁעָה הוּא רַק מֵרַבּוּי הַזְמַן שֶׁעָבַר עָלָיו, עַד שִׁישׁ בְּנֵי-אָדָם, שֶׁנִּדְמָה לָהֶם, שֶׁחָיו כְּכֹר שְׁנַיִם רַבִּים, כִּי שֶׁנוּפֵל לְתַחַת הַזְמַן, נִדְמָה לוֹ יוֹם לְשָׁנָה וְכוּ', וְכֵן נִדְמָה לְכָל אֶחָד כָּאִלוֹ חֵי כְּכֹר אֶלֶף שָׁנִים, וְכָל אֶחָד עוֹבֵר עָלָיו מֵה שֶׁעוֹבֵר, וְהוּא תַּחַת עַל הַכָּבֵד שֶׁל רַבּוּי הַיָּמִים וְהַשָּׁנִים, עַד שִׁישׁ בְּנֵי-אָדָם, שֶׁמֶרֶב הַרְפָּתָקְאוּתִיהֶם הֵם מְאֻבָּדִים אֶת עֲצָמָם לְדַעַת וְכוּ', אֲבָל תַּכְף-וּמִיד כְּשֶׁזֹּכָה לְצִיַּת אֶת רַבּוּי ז"ל, (עֵין שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כ"ו), וּמִרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ בְּמִדַּת הַשְּׂכָחָה - אִזּוֹ דִּיקָא הוּא חֵי חַיִּים חֲדָשִׁים בְּכָל פַּעַם, עַד שֶׁפּוֹרֵחַ אֲצִלוֹ הַיָּמִים וְהַשָּׁנִים מִמֶּשׁ, כִּי נִדְמָה לוֹ שָׁנָה לְיוֹם מֶרֶב אֶהְבָּתוֹ וּדְבָקוֹתוֹ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי עַל-יְדֵי שֶׁשׁוֹכַח מִכָּל הַבְּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה, עַל-יְדֵי-זֶה מִמִּילָא זֹכָה לְזִכֹּר תָּמִיד בּוֹ יִתְבָּרֵךְ.

עז.

כָּל הַיּוֹם הוֹלֵךְ אַחֵר הַשְּׁעָה הָרִאשׁוֹנָה שֶׁל הַיּוֹם, וְעַל-כֵּן צָרִיךְ תַּכְף-וּמִיד כְּשֶׁשָּׁקֵם בִּבְקָר לְהִזְכִּיר אֶת עֲצָמוֹ בְּהַחֲסָדִים, שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ, וַיַּחֲיֶה אֶת עֲצָמוֹ מָאֵד, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכָּה, שִׁימְשִׁיף הַשְּׂמָחָה עַל כָּל הַיּוֹם. וְזֶה בְּחִינַת (תהלים צ'): "שִׁבְעֵנוּ בִּבְקָר חֲסִדֶּךָ, וְנִרְנְנָה וְנִשְׂמָחָה בְּכָל יְמֵינוּ"; הֵינּוּ עַל-יְדֵי שֶׁתַּכְף-וּמִיד כְּשֶׁבָא בִּבְקָר, הוּא מְשַׁבֵּיעַ מִהַחֲסָדִים, הֵינּוּ שֶׁמְחִיָּה

את עצמו עם עצם החסדים, שעשה עמו השם-
 יתברך, על-ידי-זה - "ונרננה ונשמחה בכל ימינו" -
 יזכה לשמח ולרנן כל היום. ובאמת כשתזכה לישוב
 את עצמך, תראה, שכל המרירות של אדם נמשך רק
 מהשעה ראשונה כשקם, אז דיקא מתפשט ומתגבר
 עליו היצר-הרע ומראה לו, כי היום הזה כבר אינו יום,
 כגון שקם מאחר או כדומה וכו', כי כל יום כשפא הוא
 קצר מאד (עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ס'), ועל-כן צריכים
 לעשות כל-מיני פעלות שבעולם להרחיבו ולהרחיב
 דעתו, ויזכר בהחסדים, שעשה עמו השם-יתברך, על-
 ידי-זה דיקא יזכה להחיות את עצמו, ויזכה להיות
 בשמחה כל היום.

עת.

האדם מפחד תמיד ודואג על פרנסתו, מה יהיה
 ואיך יהיה, וכן מי שאין לו בנים וכו'. מדוע לא יזכר
 מה שאמרו חז"ל (תענית ב.), 'כי מפתח הפרנסה ומפתח
 של בנים הוא אף ורק בידו של הקדוש-ברוך-הוא'
 וכו'. ועל-כן העקר - רק לבקש אותו יתברך, ועל-
 ידי תפלה בודאי יושע, בלי שום ספק, ובלבד, אחי,
 להיות עקשן גדול על זה. ודרך העקשן - אשר עושה
 ענינו בלי שום טעם, רק כפי שקבל על עצמו. וצריך

להיות סבֵּלָן גָּדוֹל עַל תַּפְּלָה וּלְחִכּוֹת וּלְקוֹוֹת, עַד שְׁיִגִיעַ יוֹם יְשׁוּעָתוֹ. וְשִׁמְעָתִי מֵאֶחָד מֵאַנְשֵׁי־שְׁלוֹמִנוּ, שְׂזָה שְׁקָרָא רַבְּנֵי ז"ל, אֶת הַתַּפְּלָה בְּבַחֲיִנַת חֹטֵם וְתַלָּה עַל מָה שֶׁכָּתוּב (יְשַׁעְיָה מ"ח): "וְתַהֲלִיתִי אֶחָטֵם לָךְ" (עֵין לְקוּטִי־מוֹהָר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ב'), הֵינּוּ כֵּן"ל, כִּי בַתַּפְּלָה צְרִיכִים אֲרִיכַת אַפִּים גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד לְהֶאָרִיךְ אַפּוֹ וּלְחִכּוֹת וּלְקוֹוֹת וּלְבַלִּי לְהַתִּיאֵשׁ, אַף שֶׁעֲדִין אֵינוֹ רוֹאֶה שׁוֹם יְשׁוּעָה, כִּי כֹד חֵם גְּבוּהָ יִתְהַפֵּךְ סוּף־כָּל־סוּף עַל־יְדֵי רַבּוֹי הַתַּפְּלוֹת בּוֹדָאֵי יוֹשַׁע וְכוּ', וְדַבְּרִי פִי חֲכָם חֵן.

ע"ט.

חֲזַק וְהִתְחַזֵּק לַחֲטֹף בְּכָל יוֹם עַל־כָּל־פָּנִים אֵיזָה מְעַט תּוֹרָה, שְׂזָה מְזוֹנָךְ לַעֲד וּלְנֹצֵחַ נִצָּחִים, לְלַמֵּד מְעַט מִקְרָא חֲמֵשׁ וָרֶשֶׁ"י מִפְּרֹשֶׁת הַשָּׁבוּעַ וּקְצַת מִשְׁנֵיּוֹת וּקְצַת גְּמָרָא וּקְצַת מִדְּרָשׁ, וְעַל כָּלֵם - שְׁלַחֲנֵי־עֲרוּךְ וּלְקוּטִי־הַלְכוֹת, וְאִזּוֹ תִּתְחִיל לַחֲיוֹת חַיִּים אֲמִתִּיִּים, חַיִּים נִצָּחִיִּים. וּכְבֹּר אֲמָרוּ חַז"ל (בְּמִדְרָשׁ רַבָּה בְּמִדְבָּר, פָּרָק כ"ב): נִקְרָאת הַתּוֹרָה אוֹר, שֶׁהִיא מְאִירָה לְאָדָם מָה יַעֲשֶׂה, וְזָכוֹר תִּזְכֹּר אֶת הַיּוֹם, אֲשֶׁר תִּצְטָרֵךְ לְשֹׁכֵב עִם רַגְלֶיךָ אֶל הַדֶּלֶת, וְאִזּוֹ יִהְיֶה לָךְ כְּבֹר לְקֶרֶן נִפְלָא כָּל אֵלּוּ הַמְּעַט תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁתִּזְכֶּה לַחֲטֹף בְּכָל יוֹם, וְזֶה יִהְיוּ חַיֶּיךָ הַנִּצָּחִיִּים. וְזֶה שֶׁאֲמָרוּ חַז"ל (בְּמִדְרָשׁ רַבָּה קֹהֶלֶת, פָּרָק ז', סִימָן כ"ג): 'הוֹאִיל וְהֵבֵל הֵם יָמָיו שֶׁל אָדָם, וּכְצֹל

הם - מה הנאה יש לו בחיים? אלא יתעסק בדברי תורה, שכלן חיים': אשרי הזוכה לצית את רבנו ז"ל, ואז טוב לו לנצח נצחים.

ב.

אלו אשר נפלו ונכשלו בפגם-הברית הוצאת-זרע-לבטלה - עליהם מתגבר ביותר הכבדות והיאוש והמרירות, ונדמה להם, שביום הזה אי אפשר כבר להתקרב אליו יתברך, כי החטא הזה פוגם בדעת, וכשאין לו דעת, אז נופל תחת-המקום ותחת-הזמן, ועל-כן דוחף ליום המחרת, וכן בכל יום ויום דוחף ליום המחרת וכו', ועל-ידי-זה מתארך גלותם והכבדות והיאוש והמרירות; והצדיק מאיר בהם דעתו והשגתו, הגבוה מאד מאד, אשר אין שום זמן ואין שום מקום כלל, כי הכל - עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך. ועל-כן יכולים לעשות בכל-עת ורגע התחלה חדשה לגמרי; העקר - פתח פיה לדבר אליו יתברך, ויאירו דבריהם לך איך לצאת מהחשך. והעקר - שיהיו הדבורים עם נקדת האמת שבלבבו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ט' וסימן קי"ב).

פא.

צָרִיךְ לַהֲזָכִיר אֶת עֲצָמוֹ תָּמִיד בּוֹ יִתְבָּרֵךְ לִידַע
 בִּידִיעָה בְּרוּרָה, אֲשֶׁר הוּא יִתְבָּרֵךְ מְלֵא כָּל הָאָרֶץ,
 וְאֵין שׁוּם מְצִיאֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל
 הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ. כִּי כָּל הָעֲנִין
 שֶׁל הַסְטֵרָא-אַחֲרָא הוּא שְׂכָחָה - לְהַשְׁכִּיחַ מִן הָאָדָם
 אֱמוּנָתוֹ וְאִמְתּוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי כְּשֶׁהָיָה הָאָדָם זֹכֶה לִידַע,
 אֲשֶׁר הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ אִתּוֹ, עָמַד וְאָצְלוֹ - הָיָה נִזְהָר בְּכָל
 דָּבָר מְאֹד מְאֹד, וְהָיָה יוֹשֵׁב וְהוֹלֵךְ וּמִתְנַהֵג בְּדֶרֶךְ-
 אֶרֶץ גְּדוּל, כַּעֲמוּד בְּפָנֵי מֶלֶךְ גְּדוּל וְנוֹרָא, וּמְכַל-שֶׁפֶן
 שְׁלֹא הָיָה מִתְקוּטֵט וּמְקַלֵּל אֶת חֲבֵירוֹ אוֹ מְדַבֵּר דְּבוּרִים
 אֲסוּרִים, כִּי הֵלֵא הוּא יִתְבָּרֵךְ אֶצְלוֹ מִמֶּשׁ. וְהָיָה אַחַד
 מֵאַנְשֵׁי-שְׁלוֹמֵנוּ, אִישׁ צָדִיק גָּנוּז מְאֹד, וְהָיָה דְּבוּק בּוֹ
 יִתְבָּרֵךְ בְּכַטּוֹל כָּל הַרְגָּשׁוֹתָיו, וְתָמִיד הָיָה מְצִיר בְּדַעְתּוֹ
 יְדִיעָה זֹאת, שֶׁהוּא עוֹמֵד וְיוֹשֵׁב וְהוֹלֵךְ עָמַד יִתְבָּרֵךְ,
 וְהָיָה תָּמִים וּפְשֻׁטָן גְּדוּל. וְכִשְׁאַחַד דְּבַר לְפָנָיו אֵיזָה
 דְּבוּרִים אֲסוּרִים אוֹ שֶׁל מַה בְּכָךְ, הִתְחִיל לְפָנוֹת לִימִינוֹ
 וּלְשִׁמְאָלוֹ, וְאָמַר בְּקוֹל נְמוּךְ וּבְכֶשֶׁת פָּנִים: "נוֹ נוֹ נוֹ,
 הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הָרִי נִמְצָא כָּאֵן, וְצָרִיכִים אֶפּוֹא
 לְהִתְנַהֵג בְּדֶרֶךְ-אֶרֶץ" [נוֹ נוֹ נוֹ, דָּעַר אֵיבַעְרִשְׁטֵר
 אִיז דָּאךְ דָּא, מ'בִּאדָאךְ זִיךְ אוֹיף פִּירַעַן מִיט גְּרוֹיס
 דֶּרֶךְ-אֶרֶץ"]. וְאָמְרוּ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת כָּזָה, עַד

שְׂבָדְבוּרֵי הָאִיר אֹרֶם אֲמַתּוֹ יִתְבָּרֵךְ, עַד שֶׁהִיא נִדְמָה
לְהַשׁוּמֵעַ, כְּאִלּוּ רוֹאֶה מִמֶּשׁ אֶת אֲמַתּוֹ מְצִיאוֹתוֹ
יִתְבָּרֵךְ, וְנִתְחַרֵּט מֵאֵד מֵאֵד, וְנִכְנָס בּוֹ גַּם-כֵּן תְּשׁוּקָה
עֲצוּמָה לָשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

כב.

כְּשֶׁאָדָם מִרְגִּיל עֲצָמוֹ לֵילֵךְ בַּדֶּרֶךְ הַנִּפְלָא וְהַחֲדָשׁ הַזֶּה
- לְחַדֵּשׁ עֲצָמוֹ בְּכָל-עֵת וְרִגַע, וְאִינוֹ מִתְבַּלְבֵּל עֲצָמוֹ
מִהַעֲבֹר כָּלֵל, רַק בְּכָל-עֵת וְרִגַע הוּא עוֹשֶׂה הַתְּחִלָּה
חֲדָשָׁה - הֵרִי זֶה הוּא חַי חַיִּים נְצִחִיִּים, חַיִּים אֲמִתִּיִּים,
חַיֵּי הָעוֹלָם-הַבֹּא בְּעוֹלָם-הַזֶּה מִמֶּשׁ. אֲשֶׁרִי שִׁירְגִיל אֶת
עֲצָמוֹ בָּזָה, וְאֵז טוֹב לוֹ בָּזָה וּבִבְּא לְנֶצַח.

כג.

כָּל מֶה שֶׁרוֹדְפִים וּמִבְזִים וּמַחְלִישִׁים דַּעְתָּךְ - יוֹתֵר
נִקְדַּת הָאֲמֶת יִכָּנֵס בָּךְ, כִּי בָזָה שְׁמִקְטִינִים וְשׁוֹבְרִים
אוֹתָךְ, אֵתָה מִתְבַּטֵּל אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּבִטּוֹל אֲמֶת וְלֵב
אֶחָד, וְאֵז נִתְבַּטֵּל הַזְמַן וְהַמָּקוֹם מִלְּפָנֶיךָ, כִּי הַזִּזְכָּה
לְהִגִּיעַ אֶל בִּטּוֹל אֲמֶת - לְהִיּוֹת בָּטֵל וּמִבְטָל אֵלָיו
יִתְבָּרֵךְ - אֵז נִתְבַּטֵּל אֶצְלוֹ הַכֹּל, כִּי אֶצְלוֹ יִתְבָּרֵךְ אֵין
שׁוּם זְמַן וְאֵין שׁוּם מָקוֹם, כִּי הוּא מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם,
וְאֵין הָעוֹלָם מְקוֹמוֹ.

כד.

על-ידי תקף השמחה לשמח בו יתברך, אז זוכה לחדש עצמו בכל-עת ורגע, כי כמו שבביכול אצלו יתברך מתחדשים בכל-עת ורגע ודקה וכו' כל העולמות וכו', כמו-כן מי שדבוק בו יתברך, גם-כן זוכה להתחדש בכל-עת ורגע ודקה וכו', מאחר שהוא אצלו יתברך ממש. ועקר הדבקות - להיות דבוק בו יתברך - הוא רק על-ידי תקף השמחה, כי עז וחדוה במקומו, ולפניו יתברך אין שום עצבות כלל.

כה.

צריך שיראה לחדש בכל יום איזה דבר, הן לקיים מצוה חדשה והן ללמד איזה למוד ודין חדש, והן לדבר עמו יתברך דבורים חדשים, והן לחדש איזה חדושי-תורה חדשים, ובאפן הזה יהיה שלמות להימים שלו, והוא בכלל המאריכי-ימים, שמוסיפים בכל יום קדשה ודעת ומאירים את גלוי הרצון בכל יום מחדש לגלות ולפרסם, שהכל נעשה רק ברצונו יתברך, והוא מנהיג את עולמו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ד') בהשגחה נפלאה ונוראה, ושום דבר לא נעשה מבלעדי רצונו יתברך.

כו.

ראוי לנצל את הזמן היקר בטוב אמתי ונצחי, הן לעסק בתורה והן לעסק בתפלה והתבודדות, והן בעשית מצות מעשיות, והן בכתיבת חדושי-תורה, והן לדבר עם חבריו בדבורי אמונה והשגחה ולחזק איש את רעהו. וצריך שתדע, שכל זה חלקך לנצח נצחים, ובמה שעסקת בזה העולם, אותו העסק יהיה לך בעולם העליון, ועל-כן אשרי המנצל את הזמן בקדושה וטהרה. ואפלו הבעלי-עסק יכולים לקיים זאת בזה שאינו גונב ואינו מטעה במשקלותיו וכו', כל אחד כפי עסקו מקיים בפעל ממש את התורה, כי המחליף פרה בחמור וכו', הוא התורה בפעל, וכן שאר הלכות התורה, שיש אצל הבעלי-עסק וכו'. ועל-כן נקראים ההלכות מלשון "הליכות עולם לו" (חבקוק ג, ו), כי עקר הליכות העולם צריך להיות על פי הלכות התורה. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן כ"ט): עקר תקונם של הבעלי-עסק במשא-ומתן – שיכונו בכל הלוח והלוח ובכל דבור ודבור שהולכים ומדברים בשעת משא ומתן שכוונתם – כדי שירויחו, כדי שיתנו צדקה; וזהו תקון-הכללי, של כל המשא ומתן, ואז אם מנהיג את המשא-ומתן על פי התורה, מהפך את

כָּל הַגְּשָׁמִיּוֹת אֶל רוּחַנִּיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקֹּתוֹ יִתְּבָרֵךְ, מֵאַחַר
שֶׁהִיא מְקַשֶּׁרֶת וּמְשַׁלֶּבֶת אֶל דִּינֵי הַתּוֹרָה.

כז.

רַבֵּנוּ ז"ל, מְגַלֶּה לָנוּ גְלוּיִים כְּאֵלוֹ, עַד אֲשֶׁר נִפְתָּח
עֵינֵינוּ גַם-כֵּן לִרְאוֹת מִרְאוֹת אֱלֻקִּים עַל-יְדֵי תַקְוָה
הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁמֵּאִיר בָּנוּ לִידַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהוֹדֶעַ,
אֲשֶׁר מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְלִית אֶתֶר פְּנוּי מִנִּיה, וְאִיהוּ
מְמִילָא כָּל עֲלָמִין וְסוּבָב כָּל עֲלָמִין (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א',
סִימָן ל"ג). וְאֶפְלוּ מִי שְׁעוֹסֵק בְּמִשְׁאָ וּמִתֵּן בֵּין הָעוֹבְדֵי-
כּוֹכָבִים, לֹא יוּכַל לְהִתְנַצֵּל וּלְזַמֵּר אִי אֶפְשָׁר לַעֲבֹד אֶת
הַשֵּׁם-יִתְּבָרֵךְ מִחֲמַת עֲבִיּוֹת וּגְשָׁמִיּוֹת, שֶׁנוֹפֵל תָּמִיד
עָלָיו וְכוּ', כִּי גַם בְּמִקּוֹמָם שֵׁם הַשֵּׁם-יִתְּבָרֵךְ, כִּי אֵין
בְּלִעְדּוֹ יִתְּבָרֵךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שֵׁם אֱלוֹפּוֹ
שֶׁל עוֹלָם, רַק הוּא מְלַבֵּשׁ בְּלִבוֹשִׁים, וְעָלִינוּ לְהַפְשִׁיט
הַלְבוּשִׁים וְהַסְתָּרוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְמַצֵּא אוֹתוֹ
יִתְּבָרֵךְ בְּכָל הַמְּקוֹמוֹת וּבְכָל הַדְּרָגוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִפְתָּח
פִּינוּ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְּבָרֵךְ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, כִּי
אִם נִתְּבָרֵר לְהֵאָדָם יִדְעָה בְּלִב שְׁלָם, שֶׁמֵּלֵא כָּל הָאָרֶץ
כְּבוֹדוֹ, וְהַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא עוֹמֵד בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה
וְשׁוֹמֵעַ הַתְּפִלָּה, בּוֹדָאִי הוּא מִתְּפַלֵּל בְּהִתְלַהּבוֹת גְּדוֹל,
וְהוּא מְדַקְדֵּק מְאֹד לְכוֹן דְּבָרָיו (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן

ס"ב), וכשֶׁאָדָם חֹזֵק בְּדַעְתּוֹ, שֶׁתָּמִיד יִדְבֹּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲפִלּוּ אִם יִפֹּל בְּמָקוֹם מְגֻנָּה מְאֹד מְאֹד, גַּם-כֵּן מִשֵּׁם יִסְפֹּר לִפְנֵי יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל לִבָּבוֹ, אָדָם כֹּזֶה לְעוֹלָם כָּבֹד לֹא יִתְרַחֵק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְיִזְכֶּה, שְׂיִתְהַפְּכוּ כָּל יְרִידוֹתָיו לְעִלּוֹת גְּדוּלוֹת, וְעוֹנוֹתָיו - לְזַכּוֹת.

פ.ת.

רַבֵּנוּ ז"ל, מְזַכִּיר בְּלִקּוּטֵי-מֹהֲרָ"ן, חֵלֶק א', סִימָן ח', מַעֲנִין שְׁתִּים-עָשָׂר שְׁעוֹת הַיּוֹם וי"ב שְׁעוֹת הַלַּיְלָה, שֵׁשׁ בָּהֶם שְׁנִים-עָשָׂר צְרוּפֵי הַיּוֹי"ה; בְּכָל שְׁעָה יֵשׁ צְרוּף אֶחָד, וְכָל שְׁעָה נִחְלָקֶת לְתַתְּרִ"ף [לְאֵלֶּף וּשְׁמוֹנִים] חֲלָקִים, וְכָל חֵלֶק וְחֵלֶק מִתַּתְּרִ"ף חֲלָקִים, יֵשׁ בּוֹ גַּם-כֵּן צְרוּף הַשֵּׁם וכו'. רוֹאִים מִזֶּה, שֶׁבְּכָל דִּקְהָ וְרַגַּע מִמֶּשׁ מִתְחַדֵּשׁ כָּל הָעוֹלָמוֹת וּמֵאִיר צְרוּפִים וּשְׁמוֹת אֲחֵרִים (עֵין עַץ-חַיִּים, הֵיכַל אָדָם קִדְמוֹן, שַׁעַר אָדָם קִדְמוֹן, עֲנָף ה'). וְעַל-כֵּן אֵין שׁוּם יָאוֹשׁ בְּעוֹלָם כָּלָל, כִּי כָּל רַגַּע וְדִקְהָ הִיא עֲנִין חֲדָשׁ לְגִמְרִי, כִּי מֵה שֶׁהָאִיר בְּרַגַּע וְדִקְהָ הַקּוֹדֶמֶת, כָּבֹד אֵינָהּ מֵאִירָה בְּרַגַּע וְדִקְהָ זֶה. וְעַל-כֵּן בְּרַגַּע וְדִקְהָ הַקּוֹדֶמֶת הִיִּית בְּשֵׁאוֹל תַּחֲתִיּוֹת וּמִתַּחֲתִיּוֹ, וּבְרַגַּע וְדִקְהָ הַזֶּה אִם תִּרְצֶה בְּאֵמֶת לָשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אַתָּה יָכוֹל לְהַפְּלִיל בּוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְעֵין בִּזְהַר הַקְּדוֹשׁ, פָּרַשַׁת חֵי שָׂרָה, קכ"ט ע"ב: 'זָכַאִין אֵינוֹן מֵאִרְהוֹן

דַּת־שׁוּבָה דְּהָא בְּשַׁעֲתָא חָדָא בְּיוֹמָא חָדָא בְּרִגְעָא חָדָא
קָרִיבִין לְגַבִּי קוּדְשָׁא-בְּרִיךְ-הוּא מַה דְּלֹא הָוֵה הָכִי,
אֲפֹלוּ לְצַדִּיקִים גְּמוּרִים דְּאִתְקְרִיבוּ גַבִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא בְּכַמָּה שְׁנִין, עֵין שָׁם.

כ"ט.

כָּל אָדָם עוֹשֶׂה חֲשָׁבוֹן וְחָשֵׁב מַה יַּעֲשֶׂה לְמָחָר אוּ
לְשָׁבוּעַ הַבָּא, וְכָל אֶחָד יֵשׁ לוֹ תַכְנִית שְׁלָם עַל יוֹם
הַמַּחֲרָת וְכו', וְעוֹשֶׂה לְעֲצָמוֹ סְדָרִים; מָחָר יִלְמַד כֶּךָ
וְכֶךָ וְכו' וַיִּתְּנֶהָ כֶּךָ וְכֶךָ וְכו' - וְאֵין לָךְ אָדָם בְּעוֹלָם,
שְׂיִחֲשֹׁב תַכְנִית לְיוֹם זֶה וַיִּחֲשֹׁב חֲשָׁבוֹנוֹ עַל יוֹם הַזֶּה
דִּיקָא, כִּי עַל-פִּי-רַב הָאָדָם נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ, עַד שְׁנִסְכָּם
בְּדַעְתּוֹ, שְׂיוֹם זֶה אֵינוֹ יוֹם, וְעַל-כֵּן תַכְףּ-וּמִיד דְּוַחֲף
עַל יוֹם הַמַּחֲרָת, וְכֵן לְעוֹלָם וְכו'; אֲבָל רַבְּנוּ ז"ל, גָּלַה
לָנוּ אֶת הַגְּלוּי שֶׁל "הַיּוֹם אִם בִּקְוֹלוֹ תִשְׁמְעוּ" (לקוטי
מוה"ר ז"ן, חֶלֶק א', סִימָן רע"ב): אִם רוֹצִים לְשַׁמֵּעַ בִּקְוֹלוֹ יִתְבָּרַךְ,
הָעֶקֶר - שְׂיִידַע, שְׂאֵין לוֹ רַק יוֹם זֶה. וְסִפֵּר רַבִּי אַבְרָהָם
בֶּן רַבִּי נַחֲמָן ז"ל, שְׂשָׁמַע מֵאָבִיו, שְׂשָׁמַע מִמּוֹרְנוּ
הָרַב רַבִּי נָתָן ז"ל, שְׂדִבֵּר פַּעַם שְׂיִיחָה אֲרָכָה בְּעֵנִין
הַתְּחִידֻשׁוֹת, וּבַתוֹךְ דִּבְרֵיו עָנָה וְאָמַר: רָאוּ אֵיךְ שְׂהַכְנִיס
הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ בְּטַבֵּעַ הַתְּרַנְגוּל, שְׂיַעִיר בַּחֲצוֹת מִמֶּשׁ,
וְאַחֲרֵי-כֵן מִתְחִיל עוֹד פַּעַם בְּשַׁעֲהַ שְׁנִיָּה, וְכֵן בְּשַׁעֲהַ

שלישית, וכן בכל שעה עד הבקר הוא מעיר, כמובא בפרקי-שירה מה שהתרנגול צועק בכל שעה. ואמר אז, שהתרנגול צועק בכל שעה, ואמר אז, שהתרנגול מעיר לחצות. לא קמת בחצות - על-כל-פנים בשעה שניה תראה לקום; לא קמת בשעה שניה - על-כל-פנים בשעה שלישית תראה לקום, וכן עד הבקר. ואמר: עצה זו טובה ומועלת על כל היום: על-כל-פנים לא היית איש כשר עד שעה זו - תראה להתחיל משעה זו, וכן לעולם, אשרי שיאחז בזה.

ב.

צריך להתחזק עצמו בכל מיני אפנים שבעולם, והעקר - לזכות להגיע אל מצות השמחה, שהיא כלליות כל המצות וכלליות כל הקדשות. ומחמת שכל קיום התורה הקדושה וקיום האדם בגשמיות ורוחניות תלויים במדת השמחה, על-כן מתגבר ומתפשט על זה הסטרא-אחרא יותר מהכל. ועל-פי-רב נמשך על האדם בחנם, על לא דבר. על-כן הזהירנו רבנו ז"ל, מאד מאד על מצות השמחה ואמר: כפי הנראה, אי אפשר להגיע אל זה כ-אם על-ידי מילי דשטותא מרב התגברות והתפשטות הסטרא-אחרא על זה, ובפרטיות אותם הנשמות, שנכשלו ככר

בפגם-הברית - הוצאת-זרע-לבטלה - רחמנא-לצלן, ועל-ידי-זה נבלעו בבטן הקלפה, שנקרא ילה, עליהם לידע, שאי אפשר לצאת מחטא הזה כי אם על-ידי תקף הששון והשמחה - לרקד בכל יום ויום ובכל שעה ושעה ולשיר לעצמו נגונים של שמחה, והשמחה היא אש שורפת כל הקלפות, וכל מה ששמח יותר ויותר, כמו-כן נתבטל ממנו הקלפה הזו. ועל-כן ראה מה לפניך, אחי היקר, אל תפל בדעתך משום דבר, רק חזק חזק להיות תמיד בשמחה עצומה, ועל-ידי-זה תזכה להכניע ולשרף כל הקלפות המסככים סביבותיך, ועל-ידי תקף השמחה יפתח מחד ודעתך להשיג במשכלות, אשר הם למעלה משכלך, כי השמחה מרחבת את הדעת, וזוכה להשיג השגות גבוהות בנקל, בלי שום עכובים, כי השמחה היא אור האורות המאירה בכל העולמות, כי לפניו יתברך אין שום עצבות כלל, והוא יתברך מקור השמחה.

צא.

על-פירב נפל האדם אחר כמה שנים שכבר עסק בעבודת השם-יתברך, והכל נתישן אצלו וכו', או כמה פעמים נדמה לו, שכבר הגיע לאיזה דרגא. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוה"ר"ן, חלק ב', סימן פ"ב): לפעמים בעת

עֲלֶיהָ דִּיקָא נִתְרַחַק מֵרַב אֹר, שְׁמַאִיר עָלָיו וְכו'; עֵינַי
 שָׁם. עַל-כֵּן הָעֵקֶר - לַעֲשׂוֹת בְּכָל פַּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה,
 וַיֵּדַע תָּמִיד, שְׁאִינוּ יוֹדַע כָּלוּם, וְעַכְשָׁיו הוּא מִתְחִיל
 לַהֲפִנֵּס אֶל הַקִּדְשָׁה וּלְהַכִּירוֹ יִתְבָּרֵךְ וּלְהִתְקַרֵּב אֶל
 הַצַּדִּיק הָאֲמֵת וּלְשַׁקֵּד בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּבְאִפְנֵי הַזֶּה
 יִזְכֶּה לַעֲוֹלָם לַהֲפִנֵּס יוֹתֵר וְיוֹתֵר, כִּי אֵין חֶקֶר לַגְּדֻלָּתוֹ
 וְרוֹמָמוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ; וְכֵן הוּא אֶצֶל הַצַּדִּיק וְהַתּוֹרָה
 הַקְּדוּשָׁה.

יב.

כְּשֶׁאָדָם פּוֹגֵם בְּדַבּוּרוֹ, וּמַדְבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ
 - עַל-יְדֵי-זֶה נִתְעַרֵּב מַחוּ וְדַעְתּוֹ, וְנוֹפֵל תַּחַת הַמָּקוֹם
 וְתַחַת הַזְּמַן, וְאָז קָשָׁה וְכָבֵד עָלָיו כָּל יוֹם וְיוֹם, וְנִדְמָה
 לוֹ, שְׁיֹם הֵזֶה אֵינוֹ יוֹם, וּלְמַחֵר יִתְחִיל לַעֲבֹד אוֹתוֹ
 יִתְבָּרֵךְ, וְכֵן דּוֹחֵף מִיּוֹם אֶל יוֹם; אָבָל כְּשֶׁמְרַגִּיל אֶת
 עַצְמוֹ לַדְּבָר עִם בְּנֵי-אָדָם רַק דְּבוּרֵי תּוֹרָה וִירֵאת שָׁמַיִם
 וְאַמוּנָה בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית - עַל-יְדֵי-זֶה נִבְנֶה מַחוּ
 וְדַעְתּוֹ, וְכָל רִגְעַ וְכָל שָׁעָה וְכָל יוֹם נִתְמַלֵּא אֶצְלוֹ עִם
 אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְנִתְאַרְךָ וְנִתְרַחֵב אֶצְלוֹ הַיָּמִים, כִּי מֵאַחֵר
 שֶׁמְמַשִּׁיךְ אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ אֶצְלוֹ עַל-יְדֵי דְבוּרֵי אַמוּנָה
 וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, כִּי עַל-יְדֵי פָגַם הַדְּבוּר מְגֻרָשִׁים,
 רַחֲמָנָא-לְעֻלָּן, אֶת הַשְּׂכִינָה מִמֶּנּוּ, וְכִשְׂאִין הַשְּׂכִינָה

שְׁרוּיָה עָמוּ, אִזּוּ הוּא תַּחַת הַמָּקוֹם וְתַחַת הַזְּמַן, וְקָשָׁה
וְכָבֵד לוֹ הַיּוֹם; אָבֵל עַל-יְדֵי קִדְשַׁת-הַדְּבֹר מִמָּשִׁיךְ אֶל
עַצְמוֹ אֶת הַשְּׂכִינָה, וְאִזּוּ הוּא דְּבֹק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְנִתְבָּטֵל
אֶצְלוֹ הַמָּקוֹם וְהַזְּמַן.

בג.

צָרִיךְ לִידַע, כִּי כָּל זְמַן שְׂאוּמְרִים, שְׂבִשְׁבִיל פְּלוּנִי
נִגְרָם לִי דְּבָר זֶה, אוֹ: בְּשִׁבִּיל פְּלוּנִי נֶאֱרַע דְּבָר זֶה -
עֲדִין הוּא רְחוֹק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ לְגַמְרִי, רַחֲמָנָא-לְצֻלָּן,
כִּי בְּאַמַּת אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעְדֵּי יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְאֵין
שׁוּם דְּבָר נַעֲשֶׂה מִעַצְמוֹ אוֹ מִסִּפָּה שֶׁל בָּשָׂר וָדָם, כִּי
הַכֹּל מְשֻׁנָּח בְּהַשְׁגָּחַה פְּרִטִּית, וְאֵין אָדָם נוֹגֵעַ בָּמָה
שְׂמוּכֵן לְחִבְרוֹ (יוֹמָא ל"ח.), וְאֵין מַלְכוּת נוֹגֵעַת בְּמַלְכוּת
חִבְרָתָהּ אֶפְלוּ כְּמֵלָא נִימָא', וְאֵין אָדָם נוֹקֵף אֶצְבָּעוֹ
מִלְמַטָּה אֶלָּא אִם מַכְרִיזִין מִלְמַעְלָה' (תַּלְיָן ז'). וּמִוִּרְנֵנוּ
הָרַב רַבִּי נִתָּן ז"ל (עֵין שִׁיחַ-שְׂרָפֵי-קֹדֶשׁ חֶלֶק ב' סִימָן קל"ה) הִקְפִּיד
מְאֹד עַל אֵלוּ הָאֲנָשִׁים, הַפּוֹעָרִים פִּיהֶם נֶגֶד הַמַּלְכוּת,
וְאָמַר (מִשְׁלֵי כ"א): "פִּלְגִי מִים לָב מֶלֶךְ בֵּיד ה', עַל כָּל
אֲשֶׁר יַחְפֹּץ יִטְנֶנּוּ". וְעַל-כֵּן הָעֶקֶר - רַק לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ
יִתְבָּרֵךְ וּלְחַלּוֹת תְּמִיד אֶת הָעֵינִים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וַיִּפְרֹשׁ
כָּל שִׁיחָתוֹ לִפְנֵי יִתְבָּרֵךְ, עַד יִשְׁקִיף ה' מִשָּׁמַיִם וִירַחֵם
עָלָיו בְּפִרְטִיּוֹת וְעַל עַמּוֹ בְּכָל־לִיּוֹת; אֲמֵן, כֵּן יְהִי רָצוֹן.

צד.

רַבֵּנוּ ז"ל, אָמַר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ל"ד): הָעֶקֶר - לְקַשֵּׁר אֶת עֲצָמוֹ אֶל הַנִּקְדָּה, הַשְׂיָכָה אֶל לְבוֹ בִּעֵת הַזֹּאת, עַל-יְדֵי-זֶה יִתְבַטֵּל מִמֶּנּוּ כָּל הַחֲרָפוֹת, הַמְּשֻׁבָּרִים אֶת לְבוֹ וְכו', עֵינֵי שָׁם; כִּי עָקֵר שְׁלִמוֹת הַתְּפִלָּה הוּא, שְׂיִתְפַּלֵּל מֵה שְּׁצָרֶיךָ בִּעֵת הַזֹּאת דִּיקָא, כְּגוֹן, שֵׁישׁ לוֹ עֲכָשׁוּ קִנְיָה וְשִׁנְיָה עַל אֶחָד, וְדָבָר זֶה מִבְּלָבְלוּ עֲכָשׁוּ מְאֹד - לֹא יִבְקֹשׁ עֲכָשׁוּ עַל שְׁמִירַת-הָעֵינִים אוֹ עֲנִין אַחֵר, רַק מֵה שְּׁצָרֶיךָ עֲכָשׁוּ בִּעֵת הַזֹּאת, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְשַׁבֵּר אֶת הַחֲרָפוֹת, וַיִּתְּקֵן שְׁכֻרֹן לְבוֹ מֵה שֶׁבָּא לוֹ מִחֲמַת קִנְיָה וְשִׁנְיָה; וְכֵן כְּשֶׁהוֹלֵךְ עַל הָרְחוֹב, וְנִשְׁבֵּר לְבוֹ, שְׁנִכְשֵׁל בְּהִסְתַּכְלוּיּוֹת רָעוֹת - לֹא יִבְקֹשׁ אֲזַי עַל קִנְיָה וְשִׁנְיָה, רַק יִבְקֹשׁ עַל שְׁמִירַת-הָעֵינִים; וְכֵן כְּשֶׁהוּא בַּעֲצָבוֹת, יִתְפַּלֵּל עַל שְׁמִיחָה - תָּמִיד יִתְפַּלֵּל עַל אוֹתוֹ מְדָה וְעֲנִין, שֶׁהוּא צָרִיךְ בְּאוֹתָהּ הָעֵת, אֲשֶׁר מִשְׁבֵּר אֲזַי אֶת לְבוֹ. וְכִשְׁיִרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְקַשֵּׁר אֶת עֲצָמוֹ אֶל הַנִּקְדָּה, הַשְׂיָכָה אֶל לְבוֹ בִּעֵת הַזֹּאת, עַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְיִשְׁרוֹת לֵב, וַיֵּאִיר לוֹ תָּמִיד אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ.

צה.

אֲסוּר לְפַל בְּדַעְתּוֹ מְשׁוּם דָּבָר שֶׁבַּעוֹלָם, יִהְיֶה אֵיךְ שִׁיְהִיָּה. וְאִפְלוּ אִם עָבַר, חֵס וְשָׁלוֹם, עַל כָּל הַתּוֹרָה

בְּלֶה, חֶסֶד וְשָׁלוֹם – גַּם-כֵּן אָסוּר לִפְלֹ בְּדַעְתּוֹ כָּלָל, רַק יַעֲשֶׂה בְּכָל רִגְעַ וּבְכָל שָׁעָה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה לְגַמְרִי, כִּי רַחֲמָיו יִתְבָּרֵךְ הוּא עַד אֵין סוּף וְעַד אֵין תְּכֵלִית, וְהוּא מַחְיָה וּמְהַיָּה וּמְקַיֵּם אֶת הָאָדָם בְּכָל נְשִׁימָה וּנְשִׁימָה; וְעַל-כֵּן יְכוּלִים לְהַדְבִּיק עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּכָל נְשִׁימָה וּנְשִׁימָה; כִּי בְּאַמֶּת אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעְדֵּיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי הַכֹּל לִכְלֵ עֶצֶם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ מִמֶּשֶׁ, וּבְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שֶׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם. הֶעָקֵר – לְסַלֵּק דַּעְתּוֹ לְגַמְרִי, וַיֵּדַע, שְׂאִין יוֹדְעִים כָּלָל, וְכֵן אִי אֶפְשָׁר לִידַע שׁוּם דָּבָר כָּלָל. וַיִּכְנִס אֶת עֲצָמוֹ אֶל תּוֹךְ הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁמֶלֶא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וַיִּפְתַּח פִּיו וַיְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כְּאֶשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וַיְשִׁיחַ וַיְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ כָּל לְבוֹ וְכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו, בֵּין בְּרוּחָנִי וּבֵין בְּגִשְׁמִי, בֵּין בַּעֲלִיָּה וּבֵין בִּירִידָה, וְהַכֹּל יִהְיֶה בְּתַמִּימוֹת וּבִכְפִּישִׁיטוֹת גָּמוּר, בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת כָּלָל. וַיִּרְגִּיל עֲצָמוֹ לֹאמֹר: "רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם! אֲנִי מִתְחִיל מַעֲתָה לֵהְיוֹת אִישׁ כָּשֵׁר". וַיַּעֲשֶׂה בְּכָל פַּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וַיִּשְׁכַּח וַיְסַיֵּחַ דַּעְתּוֹ מִהָעֶבֶר עָלָיו עַד עַכְשָׁן, וְתָמִיד יִהְיֶה שׁוֹפְתוֹתָיו מְרַחֲשִׁים תְּפִלוֹת וְשִׁיחוֹת וְדַבּוּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְאִם יִרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ בְּדֶרֶךְ זֶה, וְלֹא יִסְתַּכֵּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם – יִזְכֶּה לְגֵאֶל נִפְשׁוֹ מִהַסְטֵרָא-אַחֲרָא, וַיִּזְכֶּה לְכַחֲנִית גְּאֻלָּה פְּרָטִית, שֶׁהוּא

סוד "קִרְבָּה אֶל נַפְשִׁי גְאֻלָּה" (תהלים סט, יט), שְׁהִיא נִקְדַּת
הַמְּשִׁיחַ שֵׁשׁ אֶצֶל כָּל אֶחָד, וְעַל־יָדוֹ לֹא יִהְיֶה עֶכּוֹב
בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ בְּכֻלֵּי הָעוֹלָם.

ג.ד.

כָּל הִירִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת, שֵׁשׁ לְכָל אֶחָד, הוּא מִסִּבַּת
הַחֲכָמוֹת וְהַחֲקִירוֹת, שֵׁשׁ אֶצֶל כָּל אֶחָד, כִּי נִדְמָה לוֹ,
שְׂיֻדָּע כָּבֵר מִשְׁהוּ בִּידִיעָתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל־כֵּן סוֹבֵר,
בִּירִידָה כְּזוֹ אוֹ בְּמַצֵּב כְּזֶה, שֶׁהוּא נִמְצָא, אִי אֶפְשָׁר
לְחַזֵּר כָּבֵר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי־אִם בְּתִשּׁוּבָה גְדוּלָּה, וְהִיֹּת
שְׂאִין בְּכַחוֹ וּיְכָלָתוֹ לַעֲשׂוֹת תִּשּׁוּבָה גְדוּלָּה, עַל־יְדִי־יָהּ
מִתְרַשֵּׁל לְגִמְרִי, וְכַדוּמָה פְּתוּיִים כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר נִכְנָס בָּלָב
כָּל אֶחָד וְאֶחָד. וְכֵן נִדְמָה לוֹ, כִּי בְּזִמְנֵן הַזֶּה אִי אֶפְשָׁר
כָּבֵר לְהִגִּיעַ אֶל מַדְרַגַּת הַצְּדִיקִים, כִּי מִמַּצֵּב שֶׁהוּא
נִמְצָא אוֹ מִמָּקוֹם שֶׁהוּא נִמְצָא, כָּבֵר אִי אֶפְשָׁר לְצֵאת.
וּבְאֻמַּת כָּל אֵלוֹ הַמַּחֲשָׁבוֹת וְהַדְּמִיוֹנוֹת נִמְשָׁכִים מִרְבוּי
הַחֲכָמוֹת שֶׁל הֶבֶל, הַמְּצוּיִים עֲכָשׁוֹ, וְכָל אֶחָד חוֹשֵׁב,
שְׂיֻדָּע חֲכָמוֹת וְהַמְּצָאוֹת אֵיךְ לָשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּמִזֶּה
נִכְנָס בְּדַעְתּוֹ חֲמֻרוֹת־יִתְרוֹת, עַד שֶׁזֶּה בַּעֲצָמוֹ מִרְחַקָּהוּ
מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ. עַל־כֵּן הָעֶקֶר – לְהַפְשִׁיט מַחֲשַׁבְתּוֹ בְּכָל
פַּעַם מֵאֵלּוֹ הַחֲכָמוֹת שֶׁל הֶבֶל, וְיִדַּע תָּמִיד, שְׂאִין
יֻדְעִים כָּלֵל מֵהוּ עָלֶיהָ וּמֵהוּ יְרִידָה, הוּא צָרִיךְ רַק

לפתח פיו ולדבר עמו יתברך ממקום שהוא בלי שום חכמות ומחשבות יתרות, ולא יתבלבל משום דבר שבעולם ומשום זמן או מקום, רק תמיד ימשיך את עצמו אליו יתברך, בין בירידה ובין בעליה, וידע, שאין יודעים כלל, ועל-ידי-זה לעולם לא יפל ולא יתרחק ממנו יתברך, יהיה באיזה זמן ובאיזה מקום שיהיה, יוכל לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמור, ועל-ידי-זה ימצא אותו יתברך תמיד.

בז.

לעולם אל תבלבל את עצמך מאחרים, ואז תזכה לחיות חיים טובים ונעימים בזה העולם, כי עקר המרירות שהאדם סובל, הוא שתמיד נדמה לו, אשר לחברו יש יותר ממנו הן בגשמיות והן ברוחניות, וזה משבר לבו בקנאה ושבנאה; אבל כשעוקר ממחשבתו כל-מיני מחשבות חיצונות וזרות, ואינו רואה משום דבר, רק אותו יתברך - אז הוא חי חיים טובים ונעימים, והוא ש'מח ב'חלקו ת'מיד, אשר זה עקר מנוחת ש'ב'ת'. אשרי הזוכה להרגיל את עצמו בדרך הקדוש הזה - לא להתבלבל מאחרים כלל, רק להיות ש'מח ב'חלקו ת'מיד, שהוא אור השבת, ויגאל את נפשו מכל-מיני מצרים.

צח.

איש הישראלי צריך להיות תמיד מוכן ומזמן פן ואולי הגיע עכשו קצו לשוב אל המקום שנחצב משם. ויחשב תמיד, אולי היום הוא היום האחרון שלי, ועל-כן עלי לשמר עצמי מכל-מיני רע ולדבק עצמי אל התורה הקדושה וליחד יחודים קדושים, ולקדש ולטהר את עצמי לא לדבר מה שאינו מכרח, לא לכעס ולא להקפיד שום הקפדה כלל, ולקבל רמזים מכל דבר, ולראות בכל דבר - דומם, צומח, חי, מדבר - את הרוחניות חיות אלקות שיש בדבר זה, כי הלא אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלוהי של עולם ממש.

צט.

עקר הישוב-הדעת הוא רק כשזוכה להזכיר את עצמו על יום האחרון ועל שעה האחרונה ועל רגע האחרון מימי חיו; ובלי זה אינו נקרא ישוב-הדעת כלל, רק מטעה את עצמו, כי כשמזכיר את עצמו על הסוף והתכלית וכו', אז כבר מסתכל על כל העולם בעינים אחרים וכו', ואינו חפץ כבר שום השתררות על זולתו להיות רב ורבי וחזן ובעל-דרשן וכו', ומכל-שכן שאינו מחזיק במחלקת, כי הלא בוא יבוא היום

והשעה והרגע, שיהיה ההכרח להסתלק וכו', ועל-
כן על מה ולמה לו לרדף כל-כך אחר ההבל, כבוד
ומחלקת וקנאה ושנאה וכו'.

ה.

כפי התגברות הקלפות והסטרא אחרא בכל יום ובכל
שעה ובכל רגע מחדש על כל-אחד ואחד, ובפרטיות
על אלו שכתב נכשלו בפגם-הברית - הוצאת-זרע-
לבטלה - אי אפשר לבטלם ולסלקם מאתם כי-אם על-
ידי תקף הששון והשמחה, לעשות כל-מיני פעולות
שבעולם להיות בשמחה עצומה תמיד, וירקד ורקודים
וישיר לעצמו נגונים של שמחה, כי השמחה מבטל
ומכניע ומסלק לגמרי את הקלפות והסטרא-אחרא,
ונתגלה לו הטוב הגנוז שבכל יום מה שהיה בתחלה
נסתר ומכסה מעיניו, כי על-ידי פגם-הברית - הוצאת-
זרע-לבטלה - מתגברים הקלפות, שהם הדמיונות,
לכסות את אור היום, עד שנדמה, שיום זה אינו בכלל
יום, אבל על-ידי התמדה בשמחה ורקודים נתבטלים
ונכנעים כל הסטרא אחרא והקלפות, ונתגלה אור
היום.

קא.

אסור לעזב אַת עצמו [שקורין "אַפּ לאַזן זיך"] אַפּלו פּרגע, רק להתחיל בכל-עת ורגע מחדש ממש להשתוקק ולרוץ אַחֲרָיו יתברך, הן בתורה - שעורים קבועים כסדרן, והן בתפלה, ובפרט בשיחה בינו לבין קונו - לגלות לפניו יתברך את פנימיות רצונותיו וכסופיו, ובפרטי פרטיות לחזק את עצמו במדת השמחה - להיות שִׂמְחָ וטוב לב בכל-עת ורגע מחדש. והשמחה תחזקו, שלא יפל בדעתו כָּלֵל, ולא יחלש רצונו וכסופיו, רק יוסיף אִמָּץ וחזוק ותשוקה חדשה בכל פעם.

קב.

על-ידי עצבות נצטמצם מחו ונתקטן דעתו, עד שנדמה לו בכל יום, כי זה היום אינו יום ובזה היום אי אפשר כבר להתקרב אליו יתברך. וכל מה שהוא עצוב ביותר, רחמנא-לצלן, כמו-כן נדמה לו, שהיום הזה הוא צר ביותר, עד שמשליך הכל אחרי גוו ודוחף אל יום המחרת וכו', וכן בכל יום, עד שעל-ידי-זה בעצמו נתארך גלותו המר וכו'. אבל על-ידי שמחה נתרחב מחו, ונתגדל דעתו, ועל-ידי-זה רואה ומרגיש אריכת היום, כי על-ידי תקף השמחה נתרחב ונתארך

אָצְלוּ כָּל יוֹם, וְזוֹכָה לְרֹאוֹת אֶת הַטּוֹב הַגָּנוּז שֶׁבְּכָל יוֹם. וְכָל מָה שֶׁשָּׁמַח בְּיוֹתֵר, כְּמוֹ-כֵן נִתְאַרְךָ וְנִתְרַחֵב לוֹ הַיּוֹם, וְיִכּוֹל לַחֲטֹף בְּזֶה הַיּוֹם טוֹב הַרְבֵּה.

הג.

(ויקרא ט'): "כִּי הַיּוֹם הוּא" הַנִּרְאָה אֲלֵיכֶם" וְגו'. בְּאַמֶּת אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְאוּרוֹ יִתְבָּרַךְ מֵאִיר בְּכָל יוֹם בְּהֶאֱרָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה לְהַזְכִּים אֵלָיו. וְהִנֵּה הַעֲקָר מִה שֶׁרַב הָעוֹלָם אֵינָם זוֹכִים לְהַרְגִּישׁוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא מְסַבֵּת - כִּי כָּל יוֹם מְסַבֵּב עִם קְלָפוֹת, שֶׁהוּא הַסִּתְרוֹת וּלְבוּשִׁים, הַמְּסַתִּירִים וּמְלַבִּישִׁים אוּרוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכָל יוֹם בָּא עִם כְּבִדּוֹת וּבִלְבוּלִים וְקִטְנוֹת אֲחֵרִים. וְעַל-כֵּן עַל-פִּי-רַב הָאָדָם מְדַחָה לְיוֹם הַמָּחָר, כִּי מֵאַחֵר שֶׁהוּא רוֹאֶה אֶת גִּדְּל הַתַּפְּשֻׁטוֹת הַחֹשֶׁף וְהַתְּרַדְמָה, שֶׁמְסַבְּבִים עִמּוֹ הַיּוֹם, נִסְכָּם בְּדַעְתּוֹ, שִׁיּוֹם זֶה אֵינוֹ יוֹם, וּבַיּוֹם הַזֶּה אֵי אֶפְשָׁר לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן אֵינוֹ זוֹכָה לְרֹאוֹת אֶת הַטּוֹב הַגָּנוּז שֶׁבְּזֶה הַיּוֹם; אָבֵל אִם זוֹכָה לִילֹךְ עִם הַגְּלוּי, שֶׁגָּלָה רִבְנוֹ ז"ל, עַל פֶּסוּק "הַיּוֹם אִם בִּקּוּלוֹ תִשְׁמָעוּ" (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ער"ב) לִידַע, שֶׁאֵין לוֹ רַק יוֹם זֶה, שֶׁהוּא הַגְּלוּי שֶׁיִּגְלָה וַיִּפְרָסֶם מְשִׁיחַ לְכָל הָעוֹלָם, עַל-יְדֵי-זֶה בְּיָדָאֵי יִזְכָּה לְרֹאוֹת אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בַּיּוֹם זֶה, וְיִזְכָּה

להרגיש אלקותו יתברך גם ביום זה, בחינת כי "היום הזה דיקא - הוי"ה נראה אליכם" (ויקרא ט, ד); ודו"ק.

קד.

בני, אל יפתך יצרך, כאלו דבר רבנו ז"ל, הוא איזה שיטה או איזה דרך או איזה פאליטיק וכו'. רבנו ז"ל, מגלה את אמתתו יתברך בתכלית מדרגה העליונה, עד שגם הפחות שבפחותים והגרוע שבגרועים, המנח בעמקי עמקים ובשאול תחתית ומתחתיו, גם כן יאיר על נפשו הפגומה וכו'. הארת נעם זיו אורו יתברך, וגם משם יתחיל להשתוקק אליו יתברך, עד שיזכה גם כן לצאת ולהפך את כל ירידותיו לעליות גדולות וכו'; והוא מעורר ומחזק את כל אחד, שיזכה לזכר היטב היטב בכל יום על אחריתו ותכליתו הנצחית, ויחטף בכל יום ויום תורה ומצוות ומעשים טובים בשמחה עצומה, כי רק זה חלקך לנצח נצחים. וביותר מזרז על התבודדות ושמחה להיות רגיל מאד מאד לשיח ולדבר עמו יתברך בלשון שרגיל בו, כאשר ידבר איש עם רעהו, וכל מה שעובר עליו ברוחניות ובגשמיות - הכל לכל יספר לפניו יתברך בתמימות ובפשטות גמור, ולהיות רגיל מאד מאד ברקודים והמחאות כף על נעם חלקו שזכה להבראות מזרע ישראל, והוא

מלא מצות כרמון. וצריך שתדע, שכל דבור ודבור, שזוכים לדבר עמו יתברך, וכל רקוד ורקוד, שזוכים לרקוד על נעם חלקו, שלא עשני גוי, הוא הצלחה רבה, הצלחה נצחית לעד ולנצח, ושם, בעולם העליון, יראה מעלת אחד על חברו, אם יש לו רק דבור אחד או רקוד אחד יותר מחברו. ועל-כן חמדת לבבי: "אם חכמת - חכמת לך, ולצת - לבדך תשא" (משלי ט); חזק והתחזק לצית את רבנו ז"ל, ואפלו שכבר נפלת בעמקא דתהומא רבה - גם משם אתה יכול לצאת על-ידי עצותיו הקדושים, המובאים בספריו הקדושים. הפך בהם דכולא בהם, עצות והתחזקות והנהגות ישרות להצליח בהם בזה ובכא לנצח נצחים.

קנה.

אפלו בעמקי עמקים, בהשאול תחתית, מאיר אורו יתברך בהארה נוראה ונפלאה. ואם תזכה להטות לבך ודעתך אליו יתברך, ותדבר עמו יתברך בלשון שאתה רגיל בו בתמימות ובפשטות גמור, כאשר ידבר איש עם רעהו - תזכה להאיר על נפשך הארת אורו הגנוז, המאירה בכל יום ויום, כי אורו יתברך מאיר בקביעות בגלוי אור נורא ונפלא, כי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל והכל לכל עצם עצמיות

חיות אלקותו יתברך, המַחֲיָה וְהַמְהִינָה אֶת כָּל הַבְּרִיאָה - דוֹמֵם, צוֹמֵחַ, חַי, מְדַבֵּר - וּבְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה, שֶׁם אֱלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם מִמָּשׁ, וְזֶהוּ אוֹר־הַגָּנוּז, שֶׁמֵּאִיר לְהַצְדִּיקִים בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וּבְכָל רִגְעַת בְּתוֹסַפֵּת תְּשׁוּקָה, אוֹר וְחַיּוּת וְדַעַת, וְנִסְתָּר מִהֶרְחוֹקִים, הַמִּנְחִים בְּתַאוּתֵיהֶם וּמִדוּתֵיהֶם הָרָעוֹת, אֲבָל עַל-יְדֵי שְׂיִרְגִּילוֹ אֶת עֲצָמָם לְפָרֵשׁ שִׁיחוּתֵיהֶם גַּם מִמָּקוֹם שֶׁהֵם, וַיְהִיו עֲקָשָׁנִים גְּדוֹלִים עַל דְּבַר זֶה מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ - אָז לֹאט־לֹאט יִזְכּוּ גַם-כֵּן לְהֵאִיר נַפְשָׁם בְּאוֹרוֹ הַגָּנוּז, וַיִּזְכּוּ לְתִשׁוּבָה אֲמִתִּית לְשׁוֹב וּלְהִפָּלֵל בּוֹ יִתְבָּרֵךְ.

הז.

כָּל אֱלוֹ, שֶׁנִּפְּלוּ בְּעִמְקָא דְתַהוֹמָא רַבָּה עַל-יְדֵי פָגַם הוֹצֵאת-זָרַע-לְבִטְלָה, צָרִיכִים הִתְחַזְּקוֹת חֲדָשׁ בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וּבְכָל רִגְעַת, כִּי עֲלֵיהֶם רוֹדֵף בְּיוֹתֵר הַסֵּמ"ךְ-מ"ם בְּחִלְשׁוֹת הַדַּעַת וְשִׁבְרוֹן לֵב וּבַעֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת לְשִׁבְרָם יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וּמִכְנִיס בָּהֶם פְּחָדִים שֶׁל הֶבֶל, עַד שֶׁנִּסְתָּר מֵהֶם אוֹר הַיּוֹם, וְחִשָּׁן בַּעֲדָם וְלֹא אוֹר לָהֶם. וְעַקֵּר הַהִתְחַזְּקוֹת מְקַבְּלִים רַק מִהַצְדִּיק הָאֲמִתִּי מִיַּחֲדֵי הַדּוּרוֹת, וְעַל-כֵּן עֲלֵיהֶם לְדַעַת: בְּאֵם רוֹצִים לְהִנָּצֵל וּלְצֵאת מִגְרִיעוֹת מַעֲשֵׂיהֶם, הַהִכָּרַח שֶׁיִּתְקַרְבוּ אֶל הַצְדִּיק הָאֲמִתִּי וַיִּשְׁבְּרוּ אֶת כָּל הַמְּנִיעוֹת וְהַכְּבָדוֹת

הַכְּרוֹן בָּהּ, וַיִּצְיָנוּ אוֹתוֹ כָּל מֵה שֶׁמִּצְוָה אוֹתָם, וְעַל-
יְדִיָּזָה יְכוּלִים לְזָכוֹת לְהַפְךָ אֶת כָּל הַיְרִידוֹת לְעֲלִיּוֹת
גְּדוּלוֹת, וַיָּבֹאוּ לְדְרָגוֹת וְהַשְׁגוֹת גְּבוּהוֹת, וַיֵּאִיר לָהֶם
הָאוֹר-הַגָּנוּז בְּהָאָרֶה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה; אֲשֶׁרִי לָהֶם.

קז.

כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לֵילֶךְ בְּכָל יוֹם בְּמָקוֹם
שֶׁאֵין שָׁם בְּנֵי-אָדָם, וּמִפְּרֹשׁ שָׁם כָּל שְׂיָחָתוֹ וְכָל מֵה
שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כֹּאֲשֶׁר יִדְבֹּר
אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, אֲזַי בְּרָבוֹת הַזֶּמֶן יְכוּל לְזָכוֹת לְאוֹרוֹת
רוּחָנִיּוֹת, אוֹרוֹת צַחְצָחוֹת, עַד שֶׁלֹּא יֵרָאֶה וְלֹא יִשְׁמַע
וְלֹא יִרְגִּישׁ כְּכֹר מְשׁוּם דָּבָר, כִּי-אִם אֶת רוּחָנִיּוֹת חַיּוֹת
אֶלְקוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ, הַמַּחֲיָה וְהַמְהִיָּה אֶת כָּל פִּרְטֵי פִרְטִיּוֹת
הַבְּרִיאָה - דּוֹמָם, צוּמָח, חַי, מְדַבֵּר - וַיִּזְכֶּה לְחַיּוֹת חַיִּים
אַמִּתִּיִּים, חַיִּים נִצְחִיִּים, וְעוֹלָמוֹ יֵרָאֶה בְּחַיּוֹ, כִּי בְּעוֹדוֹ
בְּחַיִּים חַיּוֹתוֹ, יִרְגִּישׁ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת מְתִיקָת אוֹר נֵעָם
זִיו שְׂכִינָת עֲזוֹ יִתְבָּרֵךְ. אֲשֶׁרִי הַזּוֹכֶה לְהַתְּבוֹדֵד עִמּוֹ
יִתְבָּרֵךְ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם בְּקַבְּיעוֹת עֲצוּם, וְאֲזַי יִזְכֶּה לְרֹאוֹת
לְפָנָיו עוֹלָם חָדָשׁ לְגַמְרִי, כִּי יֵאִיר עָלָיו הָאוֹר-הַגָּנוּז.

קח.

מִבְּאֵר בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ז': יֵשׁ תְּקוּפַת
הַיָּמִים וְתְקוּפַת הַשָּׁנִים, וְעַל אֵלּוֹ הַחַיִּים אָנוּ מְבַקְּשִׁים

בראש-השנה ויום-כפור, שהם חיים הרוחניים, חיים אמתיים, שכל החיות של העולם נמשך רק משם; ומתחילים לבקש על זה בתחלת השנה כדי להכליל בתקופת השנים. ועל-כן גם בכל יום ויום צריכים גם-כן לבקש על אלו החיים, כדי לחדש מחו ודעתו ולהכליל בתקופת הימים כדי לזכות להתחדש בכל פעם (עין לקוטי-הלכות, הלכות נדרים, הלכה ד', אות כ"ג).

קט.

עקר המרידות, שעובר על כל אחד ואחד בכל יום ויום, עד שנדמה לו, שיום זה אינו יום מימי חיינו – הכל נמשך מפני שמבלבל עצמו מאחרים, וחושב בכל פעם, אולי חברו גדול ממנו וכו', ואולי לחברו יש יותר ממנו וכו', כי הקנאה והרע עין מכניס בלבול המחין ומיתת הלב. וכן להפוך: הרבה פעמים נספם בדעתו, שהוא טוב יותר מחברו, ועל-כן הוא צריך לעסוק בתקון חברו, ועל-ידי-זה מבלה את הזמן היקר שלו בהכל וביריק – הלואי שתצא ידי חובת עצמו, ומה לך עם אחרים וכו'.

קי.

תכף-ומיד כשעבר עליך איזה מארע לטוב, ומכל-שכן להפך, חס ושלום, תראה להסיח דעתך מזה

וּלְהַעבִירוֹ לַגַּמְרֵי מִמַּחְשַׁבְתָּךְ כָּאִלוּ לֹא הָיָה, וְלֹא תִתְחִיל לַחֲשֹׁב בְּזֶה עוֹד. וְרַב יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת וַחֲלִישוֹת הַדַּעַת שֵׁשׁ לְכָל אֶחָד – הַכֹּל נִמְשָׁךְ שְׁזוּכָר אֶת הַעֲבָר עָלָיו, וּבְזֶה נִשְׁכָּר לְבוֹ וְרוּחוֹ, אָבֵל כְּשִׁירְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לַעֲשׂוֹת בְּכָל פַּעַם הַתְחָלָה חֲדָשָׁה, עַל-יְדֵי-זֶה יִזְכָּה לְהַכְנִס אֶל תוֹךְ הַקִּדְשָׁה לִפְנֵי וּלְפָנִים, וְיִזְכָּה לְהַשְׁיִיגוֹ יִתְבָּרַךְ וּלְהַבִּינוֹ בְּכָל פַּעַם בְּהַשְׁגָּה וּבַהֲבָנָה חֲדָשָׁה.

קיא.

צָרִיךְ כָּל אֶחָד לְהַסְתַּכֵּל עַל תְּכֵלִיתוֹ הַנִּצָּחִי, וְתָמִיד יִחְשַׁב מַחְשְׁבוֹת מֵהַיְהִי נִשְׁאָר מִמֶּנּוּ. וְכִמוּ בְּגִשְׁמִיּוֹת כָּל אֶחָד חוֹשֵׁב מַחְשְׁבוֹת לַעֲצָמוֹ אֵיךְ שִׁיתַּעֲשֶׂר, וְעוֹשֶׂה כָל-מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבָעוּלָם שְׁיוֹסִיף הוֹן, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה שְׁצָרִיךְ לִהְיוֹת כָּל מַגְמָתוֹ וְכָל מַחְשַׁבְתּוֹ לַעֲשׂוֹת כָל-מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבָעוּלָם אֵיךְ לְהַתַּעֲשֶׂר בְּרוּחָנִיּוֹת וְלִקְנוֹת לַעֲצָמוֹ הַסְּחוּרָה וְהַעֲשִׁירוֹת הָאֲמִתִּית, אֲשֶׁר יִשְׁאָר לוֹ לַעֲוֹלָמִי עַד, וְהוּא תוֹרָה וְתַפְּלָה וּמַעֲשִׂים-טוֹבִים.

קיב.

צָרִיךְ כָּל אָדָם לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ שָׂמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וְיוֹם מִחֲדָשׁ, שָׁזֶה עָקָר קִבְּלַת הַתּוֹרָה שְׁבָכָל יוֹם, שְׁצָרִיכִין לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם וְיוֹם מִחֲדָשׁ, כְּמוֹ

שִׁפְרֵשׁ רִשְׁי עַל פֶּסוּק (שְׁמוֹת י"ט): "בַּיּוֹם הַזֶּה בָּאוּ מִדְבָּר סִינַי", שֶׁנֶּאֱמַר: הַזֶּה וְכו', שִׁיְהִי דְבַר־תּוֹרָה, חֲדָשִׁים עָלֶיךָ כְּאֵלוֹ הַיּוֹם נִתְּנוּ. וְעַקֵּר הַתּוֹרָה הוּא לְהַפְּרִיז יִתְבָּרֵךְ מִכָּל דָּבָר, כִּי אוֹרִיתָא שְׁמָא דְקֻדְשָׁא־בְּרִיךְ־הוּא, וְצָרִיךְ לְהַגְדִּיל וּלְפָרְסָם שְׁמוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם מִחֲדָשׁ, שְׁזֵהוּ הַתְּגִלוֹת הַתּוֹרָה שֶׁבְּכָל יוֹם וַיּוֹם מִחֲדָשׁ, (שְׁמוֹת ט'): "לְמַעַן סִפֵּר שָׁמַי בְּכָל הָאָרֶץ". וְאֵל כָּל זֶה זוֹכִין רַק עַל־יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הַגָּדוֹל בְּמַעֲלָה נִפְלְאָה מְאֹד מְאֹד, שֶׁעַל־יְדּוֹ נִתְּגַלָּה אֱמוּנַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם, וְזוֹכִים עַל־יְדּוֹ לְרוּחַ נְבוּאָה. וְעַל־כֵּן מִי שְׂרוּצָה לְחוּס עַל חֲטָיו, וְרוּצָה לְצִאת מֵעַמֶּק הָרָע וְהַחֲשֹׁךְ שֶׁנִּלְכַּד בָּהּ, וּלְהֵאִיר אֶת נַפְשׁוֹ בְּעִרְבוֹת נְעִימוֹת אוֹר זִיו חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ - יִתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם, שִׁיִּזְכֶּה לְהַתְּוֹדֵעַ מִהַרְבֵּי הָאֱמֶת, שֶׁהוּא נִחְלָא עֲמִיקָא וּטְמִירָא דְנִבְיַע בֵּיהּ מְקוֹרָא דְחֻכְמָתָא עֲלָאָה, וְיִתְקַרֵּב אֵלָיו בְּאֱמֶת וִיקִיִּם אֶת כָּל מַה שֶׁמְצָוָה, אֲזַי גַּם הוּא יִזְכֶּה לְהַגִּיעַ אֶל כָּל זֶה, לְאֱמוּנַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם, הַנִּמְשָׁכַת מִרוּחַ נְבוּאָה.

קניג

חֲדוּשׁ הָעוֹלָם, הַמּוֹבָא בְּלִקוּטֵי־מוֹהַר"ן חֶלֶק ב', סִימָן ח' כּוֹנֵנֵתוֹ הוּא, כִּי עַל־יְדֵי הַתְּקַרְבוֹת אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת נִתְבָּרַר כָּל כֶּךָ הַמִּדְמָה, עַד שֶׁזוֹכִים לְאֱמוּנַת

חדוש העולם לידע ולהבין ולהשיג איך שהשם-
 יתברך מחדש את כל הבריאה מאין ליש, כי אין שום
 מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל הם עצם
 עצמיות חיות אלקותו יתברך מממש. ובידיעה זו הוא
 מתנהג על-פי מידת החסד שעולה הוי"ה במלוי ע"ב
 י"ק יק"ו יקו"ק פשוט, כפול, משלש, רבוע, שהוא
 אור עצם האצילות. ובשלמות יהיה דבר זה בהתגלות
 בן דוד בעצמו, במהרה בימינו, אמן, שאז יתער
 השיר חדש, ויתנהג הכל על פי נפלאות, כי יהיה גלוי
 עצם האצילות, ועל-כן יזכו להתחדש בכל-עת ורגע
 מחדש. והצדיק האמת ממשיך עלינו כבר עכשו אותה
 ההארה של לעתיד, על-כן אשרי ואשרי מי שזוכה
 להתקרב אל הצדיק האמת וזוכה לגלותו ולפרסמו
 בכל העולם, שעל-ידי-זה מקרב את הגאולה, אשרי לו
 ואשרי חלקו.

קיד.

מצות קדוש לבנה מגלית ביותר חדוש העולם,
 כמו שאנו אומרים: וללבנה אמר, שתתחדש עטרת
 תפארת לעמוסי בטן, שהם עתידים להתחדש כמותה
 וכו'. ועל-כן מסגלת מצוה זו דיקא להכניס בהאדם
 התחדשות לחדש את עצמו בכל פעם; ואף שבין כך

ובין כך עבר עליו מה שעובר, פעם נתגדל וכו' ואחר-
 כך נופל וכו' - כל זה יראה בהלבנה: בתחלה היא
 בסוד נקדה זעירתא, ואחר כך, לאט-לאט, נתגדלה,
 וכשנתגדלה לגמרי, אז עוד פעם נחשך אורו, ומה
 גם בעת גדולה מסבבים אותה הרבה פעמים עננים
 לכסותה וכו', והיא עושה את שלה וכו'. כמו-כן בעקר
 האדם כשמתחיל להתקרב אליו יתברך, אז צריך
 להתחיל עם נקדה טובה אחת, וכן יוסיף נקדה אחר
 נקדה, עד שיגדל בשלמות. ואף שבין כך מסבבים
 אותו מחשבות-זרות ותאוות והרהורים רעים, חס
 ושלום, אל יסתכל על זה כלל, רק יעשה את שלו, ואז
 דיקא כשזוכה לבוא לשלמותו, עקר השלמות לידע
 שעדין לא התחיל כלל, שזה התחשכות הלבנה בסוף
 גדולה דיקא, להורות כשבא אל שלמות, צריך שיידע
 שאינו יודע כלל, ועל-כן עליו לעשות התחלה חדשה
 עם נקדות טובות חדשים וכו', וכן יעשה כל ימי חייו.

קטו.

כתיב (בראשית מ"ט): "וירא מנחה כי טוב ואת הארץ
 כי נעמה, ויט שכמו לסבל". איך תזכה למנוחה? הוא
 רק על-ידי "ויט שכמו לסבל", אם הוא סבלן גדול על
 כל מה שעובר עליו בין ברוחני ובין בגשמי - אז יזכה

למנוחה ושמחה, וכל העולם יקנאו אותו. ובאמת כל אחד ואחד בפרטי פרטיות יכול לזכות למנוחה ושלות-הנפש אם יהיה סבלן, כי גם ממצבו ומטרדותיו יכול למצא בו מנוחה אם יהיה סבלן וכף ראשו על כל מה שעובר עליו. ודבר זה תלוי רק בך, ומה שיך לקנאות את חברו, שנדמה לך, שיש לו כל טוב, ואין לו שום דאגות כלל? זה אינו אמת כלל, כי אין לך אדם, שלא יעבר עליו בכל יום ויום מה שיעבר, וכל מה שיש לו עשירות גדול, עובר עליו טרדות יותר ויותר, ועל-כן מה שאתה רואה אחד, שיש לו שלות-הנפש - זהו מסכת הסבלנות שיש לו. על-כל-פנים תראה להתפלל הרבה לפניו יתברך שתזכה להגיע אל מדת הסבלנות, אשר היא העקרית בחיי האדם, והסבלנות מביא את המנוחה ושלות הנפש. אשרי מי שזוכה לזה.

קטז.

אורו הגדול של הצדיק האמת מיחידי הדורות מאיר בכל העולמות, וביותר - בעולם הזה, ומגלה ומפרסם אמתת מציאותו יתברך, ואיך שאין מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל משגח בהשגחתו יתברך הפרטי פרטית; ועל-כן יכולים להתחזק ולהתחדש בכל-עת ורגע ממש, כי משתנה בכל רגע ודקה וכו' כל פרחוץ

העולמות. ועל-כן מה שהיה פרגע הקודמת וכו', תדע, שפרגע זה הוא כבר ענין אחר לגמרי, ומכל-שכן בכל שעה, ומכל-שכן בכל יום ויום וכו'. ועל-כן אסור לפל בדעתו משום דבר שבעולם, אפלו עשה מה שעשה, עדין יכולים לשוב אליו יתברך, והוא יתברך מקבלו בחסד וברחמים רבים ועצומים. ואל כל זה יכולים לזכות רק על-ידי שמשליך שכל עצמו לגמרי, ומציית את הצדיק האמת בתמימות ובפשיטות גמור. אשרי הזוכה לזה, ואז יזכה תמיד להתחדש.

ק"ז.

בכל יום מתפשט על כל אחד ואחד הקטנות והירידות והחשכות והכבדות, ורוצים להפילו ולהחליש דעתו, וכאלו עוד לא ראה מעולם שום אור וחיות. ובאמת צריך שתדע, שכל יום ויום הוא בריאה חדשה, ועל-כן צריך לעשות בכל יום ויום התחלה חדשה לגמרי. ואף שביום הקודם האיר לבך אורות גדולים, והיה בך תשוקה חזקה ורצונות וכסופים חזקים לשוב אליו יתברך, אבל ביום זה נחשך ונסתר ממך הכל, תדע, כי היום הזה הוא בריאה חדשה, וכפי האור והתשוקה, שאתה צריך לזכות אליה ביום זה דיקא, האור של אתמול הוא חשך לגמרי נגד אור יום זה. כי אדם עולה

מִדְרָגָא לְדְרָגָא כָּל יְמֵי חַיָּיו, כִּי כָּל יוֹם שָׂבָא, הוּא נִכְנָס
בְּתוֹסֶפֶת קִדְשָׁה וְדַעַת, וְקֹדֶם כָּל עֲלִיָּה יֵשׁ יְרִידָה, כִּי
הַמְדְּרָגָה שֶׁל עֲכָשׁוּ הוּא יְרִידָה נֶגֶד הַגְּבוּהַ מִמֶּנָּה. וְעַל-
כֵּן רַב הָעוֹלָם אֵינָם יוֹדְעִים מְזָה, וְתַכְףּ-וּמִיד כְּשֶׁנֶּחֱשֹׁךְ
לָהֶם - נוֹפְלִים בְּדַעְתָּם, וְעַל-כֵּן מִתְרַשְׁלִים לְגִמְרֵי.
לֹא-כֵן הַמְקַרְבִּים שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֵת; הֵם יוֹדְעִים, כִּי
הַהִכָּרֶחַ שֶׁיְהִיָּה כֵּן 'בְּרִישָׁא חֲשׂוֹכָא וְהָדָר נְהוֹרָא' (שְׁבַת
עז:), בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה, וְעַל-כֵּן הֵם מִתְחַזְּקִים אֶת
עֲצָמָם תָּמִיד; אֲשֶׁרִי לָהֶם.

קִיָּה

כַּמָּה פְּעָמִים נִתְעַקֵּם לְבָבוֹ שֶׁל אָדָם, כְּשֶׁהוּא לְבָדוּ,
וְאֵין לוֹ חֲבָרִים עִם מִי לְדַבֵּר. וְכָל זֶה נִמְשָׁךְ מִפְּגָם
הָאֱמוּנָה, כִּי בָּאֵם שֶׁהָיָה זִוְכָה לְבִרְרוֹר וְזִכְוֹן הָאֱמוּנָה
הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרֵךְ כָּלָל,
אֲזַי לֹא הָיָה נוֹפֵל כָּל-כָּף, וּמִכָּל-שָׁכֵן שֶׁלֹּא הָיָה נִתְעַקֵּם
לְבָבוֹ, כִּי מָה שֵׁיךְ לוֹמַר לְאִישׁ יִשְׂרָאֵלִי, שֶׁהוּא לְבָד,
בְּכָל מָקוֹם שֶׁהוּא שָׁם וּבְכָל מָקוֹם שֶׁהוּלָךְ, יָכוֹל לְדַבֵּק
אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ וַיְדַבֵּר עִמּוֹ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בּוֹ
וַיִּסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל לְבוֹ וְכָל עֲנִינוֹ בְּפִרְטֵי
פְּרִטִּיּוֹת, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וּבִאֲפֶן הַזֶּה
לְעוֹלָם לֹא יִהְיֶה לְבָד. וְעַל-כֵּן לָמָּה לוֹ לְהִתְבַּלְבֵּל מְזָה,

שְׁאִין לוֹ חֲבֵרִים? יִרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ.
 וּכְבֹר אָמְרוּ חֲז"ל (סנהדרין כב.): 'הַמִּתְפַּלֵּל צָרִיךְ שְׂרָאָה
 עֲצָמוֹ כְּאִלוֹ שְׂכִינָה כְּנֶגְדּוֹ, שְׁנֵאֲמַר (תהלים ט"ז): "שׁוֹיִתִּי
 ה' לְנֶגְדִי תָמִיד". וְכֵן כָּל מֶה שִׁיתָמִיד בָּזֶה, כְּמוֹ-כֵן
 יִזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ אֶת הַשְׂכִּינָה אֵצְלוֹ, וְיִזְכֶּה לְקִים בְּאַמֶּת:
 "שׁוֹיִתִּי ה' לְנֶגְדִי תָמִיד"; כִּי יִמָּצָא אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּכָל
 עֲנִינוֹ וּבְכָל מַצָּבוֹ.

קִיט.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר: (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן מ"ח): 'הָעוֹלָם
 הַזֶּה הוּא גֶשֶׁר צָר, וְהַעֲקָר שֶׁלֹא לְהִתְפַּחַד כָּלָל, כִּי
 צָרִיךְ שֶׁתִּדַּע, שֶׁבֵּין כָּךְ וְכֵן כָּךְ תָּמוּת, הֵינּוּ בֵּין שְׂיִהִיָּה
 לָךְ מָמוֹן אוֹ כְּבוֹד וְכו', וּבֵּין שֶׁלֹא יִהְיֶה לָךְ מָמוֹן
 אוֹ כְּבוֹד וְכו', וְלֹא יִהְיֶה נִשְׁאָר מִמֶּךָ כִּי-אִם הַתּוֹרָה
 וְהַמְצוּת וְהַתְּפִלָּה שֶׁתַּחֲטֹף בְּכָל יוֹם וְיוֹם. כִּי הָעוֹלָם
 הַזֶּה הוּא רַק גֶּשֶׁר, הַמְּגִשֵּׁר בֵּין שְׁנֵי עֲבָרָיו, וְהָאָדָם
 צָרִיךְ לַעֲבֹר בָּזֶה הָעוֹלָם וְלִזְכּוֹת לְהַפִּירוֹ יִתְבָּרֵךְ מִכָּל
 הַהִסְתָּרוֹת וּמִכָּל מֶה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו וְכו'. וְעַקֵּר מֶה
 שֶׁהָאָדָם נוֹפֵל וְנִתְבַּטֵּל בְּדַעְתּוֹ, הוּא מִהַפְּחָדִים יִתְרִים
 שֵׁישׁ לוֹ. וְעַל-כֵּן צָרִיךְ שֶׁתִּדַּע, שֶׁהַעֲקָר - לֹא לְהִתְפַּחַד
 כָּלָל מִשּׁוֹם דְּבָר וּמִשּׁוֹם בְּרִיָּה, כִּי מֶה יַעֲשֶׂה לוֹ אָדָם? !
 וְכָל מֶה שִׁיזְכֶּה לְהַתְּבוֹדֵד עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּיוֹתֵר, כְּמוֹ-כֵן

יתבטל ממנו הפחדים, כי 'כְּשֵׁישׁ דִּין לְמִטָּה - אין דין לְמַעֲלָה' (לקוטי מוהר"ן, חלק א'. סימן ט"ו), כי עַל-יְדֵי תַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת זוֹכָה לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ הָאוֹר-הַגָּנוּז, הַמְּאִיר בְּכָל יוֹם לְהַצְדִּיקִים לִידַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהוֹדֵעַ, אֲשֶׁר מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאִיהוּ מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין וּבִתּוֹךְ כָּל עֲלָמִין, אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה, שֶׁם אֱלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם מִמֶּשׁ. וְכָל הַפְּחָדִים בָּאִים לְאָדָם מִהַחֲמֻרוֹת-יִתְרוֹת שְׂנֵכְנָסִים בּוֹ, אוֹ מֵה שְׂמֻכְנִיסִים בּוֹ, וְאִז עַל-יְדֵי-זֶה נִשְׁכָּר לְגַמְרִי. וְצָרִיךְ שֶׁתִּדַּע, שֶׁיְכוּלִים לַעֲבֹד אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ מְכַל דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן פ"ו). וְתִרְאֶה לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמָךְ עִם כָּל נִקְדָּה טוֹבָה שֵׁישׁ בָּךְ, כִּי שָׁם, בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, יִהְיֶה לָךְ לְקָרֵן נוֹרָא וְנִפְלֵא מְצוֹת צִיצִית וְתַפְלִין, שְׁקִימָת בְּכָל יוֹם, וּשְׁמִירַת-שִׁבְתָּ, אֲכִילַת-מִצָּה, שׁוֹפָר, סֶכָה וְאַרְבָּעָה-מִיָּנִים וְכו' וְכו', תּוֹרָה וְתַפְלָה וְכו'. וְעַל-כֵּן אַף שֶׁנִּפְלְתָ וְכו' - מֵה בְּכָךְ ? ! תַּעֲשֶׂה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה וְחֹטֵף וְאֵכֵל תּוֹרָה וּמְצוֹת חֲדָשִׁים בְּכָל יוֹם וְיוֹם, כִּי רַק זֶהוּ חֵלְקֶךָ לְנִצָּח נִצָּחִים.

קב.

כָּל אֱלוֹ, אֲשֶׁר נִכְשְׁלוּ בַּפָּגַם־הַבְּרִית - הוֹצֵאת־זֶרַע־
 לַבְּטָלָה - צְרִיכִים לִידַע, שְׁעָרְךָ נִשְׁמָתָם גְּבוּהָ מְאֹד,
 וְהֵם נִשְׁמוֹת שְׁרָשִׁיּוֹת, וְעַל־כֵּן לֹא בַּחֲנָם טָמֵא אוֹתָם
 הַסֵּם"ךְ־מ"ם כְּדֵי לְהַפִּילָם וּלְהַסְתִּירָם לְגַמְרִי. וְעַקֵּר
 עֲצָתָם הוּא רַק הַתְּחַדְּשׁוֹת - שִׁיחֲדָשׁוּ אֶת עֲצָמָם בְּכָל־
 עֵת וְרִגַע לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וּבִזְזָה הֵם מְכַנִּיעִים
 אֶת הַסֵּם"ךְ־מ"ם וְהַקְּלָפוֹת, שְׁעָקֵר כּוֹנְנָתָם - לְהַבִּיאָם
 אֶל תּוֹךְ הַזְקָנָה וְהַחֲשָׁךְ. וְעַל־כֵּן בְּאַמַּת הִירִידָה הִיא
 תְּכֵלִית הָעֲלִיָּה, כִּי דִיקָא שֶׁנִּפְּלוּ בַּחֲשָׁךְ וְזָקְנָה, וְהֵם
 מִתְּגַבְּרִין בְּכָל הַכַּחוֹת לַעֲשׂוֹת בְּכָל פַּעַם הַתְּחִלָּה
 חֲדָשָׁה, עַל־יְדֵי־זֶה מְקַבְּלִין בְּשַׁעַת הִירִידָה וְהַגָּלוּת
 מִהַקְּדָשָׁה הָעֲלִיוֹנָה מְאֹד, שֶׁשֵּׁם הוּא בְּטוֹל הַזְּמָנִים
 לְגַמְרִי. עַל־כֵּן אֵין שׁוּם יָאוֹשׁ בַּעֲוֹלָם כָּלָל, כִּי מְכַל
 הַמְּקוֹמוֹת הָרָעִים וְהַטְּמָאִים שֶׁבַּעֲוֹלָם יְכוּלִים לַחֲזֹר
 אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי אֲדַרְבָּה, שֵׁם בַּמְּקוֹמָם מְלַבֵּשׁ וְנוֹעֵלָם
 וְנוֹסְתָר קִדְשָׁה עֲלִיוֹנָה מְאֹד מְאֹד, בְּטוֹל הַזְּמָנִים לְגַמְרִי;
 וּבָאֵם יִזְכּוּ לַחֲזֹר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲזִי יִכְלָלוּ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ
 לְגַמְרִי.

קבא.

כָּל יוֹם בָּא עִם הַבְּלוּלִים שְׁלוֹ וְהַטְּרָדוֹת וְהַמְּנִיעוֹת שָׁבָה; וְעַל-כֵּן אֵין לְדַחֵף מִיּוֹם אֶל יוֹם, כִּי בְּהִכָּרַח שְׂיִהְיֶה בְּכָל יוֹם בְּלוּלִים וְטְרָדוֹת וּמְנִיעוֹת וְכוּ'. וְזֶהוּ עֵקֶר עֲבוֹדַת הָאָדָם – שְׂיֻכַּל לְהִתְגַּבֵּר עַל כָּל הַבְּלוּלִים, וַיִּשְׁבֵּר אֶת הַמְּנִיעוֹת, וּמִתּוֹךְ הַטְּרָדוֹת יִמְשִׁיךְ אֶת עַצְמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְדִיקָא מִתּוֹךְ הַהִסְתָּרוֹת יִזְכֶּה לְגִלּוֹת אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְזֶה עֵקֶר שְׁעִשׂוּעֵיו יִתְבָּרֵךְ – כְּשֶׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם מִה שְׁעוֹבֵר, וְהוּא אֵינוֹ מִתְפַּעֵל וְאֵינוֹ נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ, רַק עוֹשֶׂה אֶת שְׁלוֹ – לְבָרַח אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּשִׂיחָה, זֹו תְּפִלָּה, וּבִקְיוֹם מְצוּוֹתָיו הַקְּדוּשִׁים בְּכָל יוֹם בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה וּבִשְׂקִידָה רַבָּה בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. אֲשֶׁרִי הַזִּכָּה לְבָלִי לְהַטְעוֹת אֶת עַצְמוֹ, וַיֵּדַע, כִּי כָּל יוֹם הוּא יוֹם, וּבְכָל יוֹם יִכּוּלִים לְהִתְקָרֵב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

קבב.

מִזִּנְיָ הָרַב רַבִּי נִתָּן ז"ל אָמַר, שְׂכָל עֲנִיֵּן הַתְּגִלּוֹת שֶׁל חֲנֻכָּה הִיא מִרְמָזוֹת עַל סוּד הַחֲנוּךְ, שְׂאָדָם צָרִיךְ לְחַנֵּךְ אֶת עַצְמוֹ בְּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ וּלְהַשִּׁיג אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ, הַמְּאִירָה בְּכָל הָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (יחזקאל מ"ג): וְהָאֶרֶץ הָאִירָה מִכְבוֹדוֹ וְגו'. וְזֶהוּ לְשׁוֹן חֲנֻכָּה, שֶׁהוּא לְשׁוֹן שֶׁל חֲנוּךְ – לְחַנֵּךְ אֶת עַצְמוֹ בְּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ. וְכְמוֹ

שְׁכָל הַתְּגָלוֹת הַדִּלְקָת הַנְּרוֹת הוּא בְּתֵקֶף הַחֹשֶׁךְ, כְּמוֹ-
 כֵּן אִף כְּשֶׁהָאָדָם עוֹמֵד בְּתֵקֶף הַחֹשֶׁךְ, אֵל יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ,
 חֵס וְשָׁלוֹם, רַק גַּם מֵאֲמָצֵעַ הַחֹשֶׁךְ יָכוֹל לְהִתְחִיל
 לְהִתְחַנֵּךְ בַּעֲבוּדַת הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ וּלְהָאִיר עַל עַצְמוֹ אוֹר
 הָאֱמוּנָה. וְכֵמוֹ שֶׁבְּחֻנְכָּה מוֹסִיפִים וְהוֹלְכִים, כְּמוֹ-כֵן
 בְּרוּחָנִיּוֹת צָרִיךְ לִהְיוֹת מוֹסִיף וְהוֹלֵךְ, כִּי אֲסוּר לַעֲמֹד
 עַל מַדְרָגָה אַחַת, רַק צָרִיךְ לְהוֹסִיף קִדְשָׁה בְּנִפְשׁוֹ בְּכָל
 יוֹם וַיּוֹם, וְשִׁיחָיָה שְׁכָלוֹ מוֹסִיף וְהוֹלֵךְ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם
 (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרָ"ן, חֵלֶק א', סִימָן ס'). וְכֵמוֹ שֶׁבְּחֻנְכָּה חוֹזְרִים
 אֶל הַתְּחִלָּה בְּכָל פַּעַם, הֵינּוּ יוֹם א' מְדֻלֵּק א', יוֹם ב'
 מְדֻלֵּק א' ב', יוֹם ג' מְדֻלֵּק א' ב' ג' וְכו', שֶׁבְּכָל פַּעַם
 חוֹזְרִים אֶל הַתְּחִלָּה, כְּמוֹ-כֵן צָרִיךְ לִידַע בְּרוּחָנִיּוֹת
 (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרָ"ן, חֵלֶק א', סִימָן ס"ב), שְׁכָל הַהִתְחַלּוֹת קְשׁוֹת
 מִחֲמַת שֶׁהוּא יוֹצֵא מֵהַפֶּךְ אֶל הַהַפּוּךְ. עַל כֵּן יַעֲשֶׂה
 כָּל פַּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, כִּי פֶּן וְאוֹלֵי לֹא הִיא הַתְּחִלָּה
 טוֹבָה, וְהַכֹּל נִמְשָׁךְ אַחֵר הַהִתְחַלָּה (עֵין לְקוּטִי הַלְכוֹת, הַלְכוֹת
 חֻנְכָּה, הֵלָכָה א', אוֹת א').

קבג.

עֵקֶר הַשְּׂמִיחָה וְהוֹלָא, שְׁאֲנוּ עוֹשִׂים בְּיוֹם הַסְתַּלְקוֹת
 הַצְּדִיקִים - כִּי נִזְכָּרִים בַּהֲצַדִּיק, שְׂזָכָה בְּחַיּוֹ לְבִטֵּל אֶת
 עַצְמוֹ לְגַמְרֵי אֱלֹהֵי יִתְבָּרֵךְ, עַד שֶׁנִּתְבַּטֵּל אֶצְלוֹ כָּל הַיָּמִים

וְכָל הַמְקוֹמוֹת וְכָל הַזְמָנִים, וְנִכְלָל עִמָּהֶם בּוֹ יִתְבָּרֵךְ.
וְזֶהוּ עֵקֶר הַשְׁמָחָה וְהַחֲדוּהָ - כְּשָׁבָא אֶל הַשְּׂגָה זוֹ,
שְׂאִין שׁוּם מְקוֹם וְאִין שׁוּם זְמַן כָּלָל, כִּי הַכֹּל לְכָל עֲצָם
עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְהַצְדִּיקִים הַתִּיגְעוּ כָּל
יְמֵיהֶם בְּמִסִּירוֹת נַפֶּשׁ עֲצוּם לַעֲלוֹת בְּכָל פַּעַם מִדְּרָגָא
לְדְרָגָא וּלְהַכְלִיל בּוֹ יִתְבָּרֵךְ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, עַד שְׁבִיּוֹם
הַסְתַּלְקוּתָם נִכְלָלוּ לְגַמְרֵי עִם כָּל הַיָּמִים וְהַזְמָנִים שֶׁהָיוּ
בְּזֶה הָעוֹלָם בּוֹ יִתְבָּרֵךְ וְאָנוּ מִתְאַסְּפִין בְּיוֹם הַסְתַּלְקוּתָם
וּמְשִׁיחִים וּמְדַבְּרִים מֵהֶם, וְעַל-יְדֵי-זֶה אָנוּ מְמַשִּׁיכִים
עַל עֲצָמָנוּ אוֹר הַשְּׂגָתָם גַּם-כֵּן לַעֲשׂוֹת כְּמוֹתָם - לְבַטֵּל
אֶת כָּל הַמְקוֹמוֹת וְהַזְמָנִים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ. וְזֶהוּ עֵקֶר
הַשְׁמָחָה וְהַהִילוּלָא גַם בְּשִׁבְלֵנוּ - שְׁנִזְכָּה לְהַרְגִּיל אֶת
עֲצָמָנוּ לִילָךְ בְּעַקְבוֹתֵיהֶם.

קבר.

הָעֵקֶר - לֹא לְהַתְעַרֵּב בְּשׁוּם מַחֲלָקַת עִם וּכְנוּחִים,
שְׂזֶה מְבַלְבֵּל אֶת דַּעַת הָאָדָם לְגַמְרֵי, וְצָרִיךְ לְאַהֲבָא אֶת
כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל. וְעַל-כֵּן לֹא תִתְעַרֵּב בְּשׁוּם מַחֲלָקַת
שְׁבַע-עוֹלָם, מְכַל-שֶׁכֶּן מַחֲלָקַת בֵּין אֲנָשֵׁי הַצְדִּיק - מִזֶּה
צָרִיכִים לְבָרוּחַ כְּמוֹ שְׁבוֹרָחִים מֵאֵשׁ, כִּי אָמְרוּ חַז"ל
(אָבוֹת, פֶּרֶק א') : 'הַזֶּהָר מִגַּחֲלָתָן שְׁלֹא תִכּוּהָ' - כִּי לֹא תִדַּע
מִי הָאִישׁ-כְּשֶׁר וְהַצְדִּיק, וְאַתָּה חוֹלֵק עָלָיו - אוֹלִי הוּא

דבוק בו יתברך בבטול כל הרגשותיו, ותכּוּה מגחלתו. ואפלו שנדמה לו שעמך הצדק, אך מאחר שיוצא מזה מחלקת - ברח לו מהם, ואתה תלך בתוך בתמימות ופשיטות, ולא תדבר על שום בריה שבעולם.

קכה.

כשאדם שמח תמיד בחלקו, על-ידי-זה הוא תמיד דבוק בו יתברך, ומנצל את הזמן היקר בקדושה והרחבת הדעת, וחי חיים טובים, מתוקים ונעימים, ואינו מבלבל עצמו מהיום העבר והשעה העוברת, רק שש ושמח בכל-עת ורגע מחדש, ומשמח את עצמו עם הנקודות טובות, שיש בו ברוחניות, ומההרחבות, שיש בו בגשמיות.

קכו.

"מהויה מצעדי גבר כוננו ודרכו יחפץ" (תהלים ל"ז). בכל יום ויום נזדמן לכל אדם דרכים ונתיבות אחרים, וצריך לבלי להתעקש, רק לילך בדרך שנזדמן לו (עין שיחות-הר"ן, סימן פ"ה), כי מה אתה יודע מה שאתה צריך לתקן בזה הדרך ומה תוכל להרויח בזה הדרך. והעקר - להיות רגיל מאד מאד לדבר עמו יתברך, ובכל מקום שילך ויבא שם, ידבר לפניו יתברך דבורים חדשים. ואם היית יודע, איזה שעשועים גדולים וגבוהים אתה

גורם לַמַּעֲלָה, אֲזִי הָיִיתִי מִתְחַזֵּק בְּזֶה מְאֹד מְאֹד. הָעֵקֶר -
 אֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל: (חֲיִי-מוֹהֲר"ן, סִימָן תִּקְנֵט):
 'בְּכָל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה, שְׂאֵדָם פּוֹסֵעַ בְּזֶה הָעוֹלָם בָּא אֶל
 עוֹלָמוֹת חֲדָשִׁים'. אֲשֶׁרִי הִדְבּוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ.

קבו.

שְׁלָמוֹת הַבְּטוֹל הוּא, שְׂאֵינוֹ רוֹאֶה מִשּׁוֹם דָּבָר, רַק
 אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ אֵיךְ שֶׁנִּתְלַבֵּשׁ בְּלִבוֹשִׁים
 הָאֵלוֹ, שֶׁהֵם לְמִרְאָה עֵינָיו: דּוּמָם, צוּמָח, חִי, מְדַבֵּר;
 מְכַל-שֶׁכֶּן עַל עֲצָמוֹ צָרִיךְ שְׁלֹא יִסְתַּכֵּל כִּי-אֵם עַל הָאוֹר
 הָאֵין-סוֹף הַמְצָמָצְמַת בְּלִבוֹשׁ גּוֹפּוֹ. וְכִשְׁמִתְפַּלֵּל יִכּוֹן,
 שֶׁהֵשֵׁם-יִתְבָּרֵךְ מִתְפַּלֵּל, וְכִשְׁמַנִּיחַ תְּפִלִּין - הֵשֵׁם-
 יִתְבָּרֵךְ מִנִּיחַ תְּפִלִּין, כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ חַז"ל (בְּרֻכּוֹת ו'): 'מִנִּין
 שֶׁהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִתְפַּלֵּל' וְכוּ'? 'מִנִּין שֶׁהִקְדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא מִנִּיחַ תְּפִלִּין' וְכוּ'? וְדו"ק מְאֹד. אֲשֶׁרִי
 הַזּוֹכָה לְהַגִּיעַ אֶל זֶה, שֶׁתּוֹרָתוֹ תִּהְיֶה תּוֹרַת ה' מִמָּשׁ
 וּתְפִלָּתוֹ תִּהְיֶה תְּפִלַּת ה' מִמָּשׁ, כְּמוֹבָא (בְּלִקוּטֵי-מוֹהֲר"ן,
 חֵלֶק א', סִימָן כ"ב; עֵין שֵׁם). וְכִבֵּר הָאֲרִיךְ בְּזֶה מוֹרְנוֹ הָרַב רַבִּי
 נִתָּן ז"ל, בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת, הַלְכוֹת שְׁלוּחִין, הַלְכָּה ב',
 עֵין שֵׁם דְּבָרִים עֲמָקִים.

קבת.

לְעוֹלָם לֹא יִחַשֵׁב מֵאַחֲרִים כָּלֵל, כִּי זֶהוּ קִלְפָּה גְדוֹלָה
 לִחְשֹׁב תָּמִיד מֵאַחֲרִים, וְהוּא מְשַׁבֵּר וּמַעְקֵם אֶת לֵב
 הָאָדָם לְגַמְרִי, וּמַבִּיא לְיָדֵי מַחְלָקָת וְקִנְיָאָה וְשִׁנְאָת־
 חֲנָם. כָּל אֶחָד צָרִיךְ רַק לִחְשֹׁב מַעְצָמוֹ, וְיִרְאֶה לַעֲשׂוֹת
 בְּזֶה הָעוֹלָם אֶת שְׁלוֹ - לְהַמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ
 מִמְּקוֹמוֹ וּמִמְדִּרְגָּתוֹ וּמִמַּצְבוֹ, וְיִוְתָר מִזֶּה לֹא יִבְלֹבֵל
 אֶת עֲצָמוֹ; וְעַל־יְדִי־זֶה יִזְכֶּה לַחֲיוֹת חַיִּים אֲמִתִּיִּים,
 חַיִּים נְצַחִיִּים עוֹד בְּזֶה הָעוֹלָם. וַיֵּשׁ בֵּין אֲנָשִׁי־
 שְׁלוֹמֵנוּ הַיְּקָרִים אֲנָשִׁים צַדִּיקִים כָּאֵלוֹ, אֲשֶׁר כָּל מַחֵם
 וּמַחֲשַׁבְתָּם דְּבוּקִים תָּמִיד בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעוֹסְקִים יוֹמָם
 וּלְלֵילָה בַּתּוֹרָה שְׁעוֹרִים קְבוּעִים וּמְטִילִים בְּכָל מְקוֹמוֹת
 הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה וּמִתְמַיִדִּים בְּהַתְּבוּדוֹת שְׂיִחָה בֵּינָם
 לְבֵין קוֹנָם, וְשׁוֹם בְּרִיָּה אֵינּוּ יוֹדֵעַ מֵהֶם כָּלֵל, וְכֵן הֵם
 אֵינָם מִתְּבַלְבְּלִים מֵאַחֲרִים, עַל־כֵּן הֵם חַיִּים עוֹד בְּזֶה
 הָעוֹלָם חַיִּים אֲמִתִּיִּים, חַיִּים נְצַחִיִּים; אֲשֶׁרִי לָהֶם.

קבט.

צָרִיךְ לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ, שֶׁלֹּא יֵלֶךְ יוֹם אֶחָד מִבְּלִי
 לַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה וְשְׂיִחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנּוֹ, כִּי זֶהוּ
 חֻלְקוֹ לְנַצַּח נְצַחִים. וְאָמְרוּ בַּזֶּהר הַקְדוּשׁ, שֶׁנִּגְדַּךְ כָּל
 יוֹם וַיּוֹם שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה מֵאִיר לְמַעֲלָה יוֹם רוֹחֲנִי אֲרִךְ

מאד מאד, וְכָל מָה שֶׁחֻטָּף בַּיּוֹם שְׁלֹמֶטָה, נִחְקֵק בַּיּוֹם שְׁלֹמֶטָה. וְזוֹכָה לְהִתְעַנֵּג בְּיָמָיו הָרוּחָנִיִּים לְעַד וּלְנֶצַח נְצָחִים.

קל.

כָּל סִפּוּר הָעֵקֶדָה נַעֲשֶׂה בְּכָל יוֹם וַיּוֹם אֶצֶל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, אִם לֹא כָּל כֶּף בְּפֶעַל - מִמֶּשׁ לִשְׁחַט אֶת בְּנוֹ - עַל-כָּל-פָּנִים מְנַסִּים אֶת הָאָדָם בְּכֹמָה מִיָּנִי נְסִיוֹנוֹת: זֶה - בְּמֻמּוֹנוֹ, וְזֶה - בְּנַפְשׁוֹ, וְזֶה - בְּעֻנִין זֶה וְכו', וְרוֹצִים לִרְאוֹת אִם יִמְשִׁיךְ עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ מִכָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו. וְאִזּוֹ, כְּשֶׁמִּמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ מִתְקַף הַצֶּעֶר וְהַנְּסִיּוֹן, תִּכְף-וּמִיד נַעֲשֶׂה לוֹ נֶס: (בְּרֵאשִׁית כב, יא) "וַיִּקְרָא אֵלָיו מִלֵּאךְ ה' מִן הַשָּׁמַיִם וּגו' כִּי עָתָה יִדְעָתִי, כִּי יֵרָא אֱלֹקִים אֶתָּה" וּגו'. וְעַל-כֵּן אִם עוֹבֵר עָלֶיךָ אֵיזָה מֵאַרְעַע וְכו', תִּמְשִׁיךְ עֲצָמְךָ תִּכְף-וּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלֹא תִתְּפֶעַל מִשׁוּם דְּבָר וּמִשׁוּם בְּרִיָּה, וְאִזּוֹ יִמְתַּק מִמֶּךָ הַכָּל, וּבִלְבָד, אֶהוּבִי אַחִי, שִׁיְהִיָּה בָּלֵב אֲמֶת וּבִלְב תָּמִים וּפְשׁוּט.

קלא.

הַעֲקָר - לְהִמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמוֹ תָּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלֹא יִסְתַּכֵּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה אִם מִסְכִּימִים עִמּוֹ אוֹ לֹא; הוּא צָרִיךְ רַק לְהַכֵּיל בּוֹ יִתְבָּרַךְ כְּפִי דַעְתּוֹ וּמִדְּרַגָּתוֹ וּמִצְבּוֹ;

ואם יבוא אליו אחד לדבר עמו בעבודת השם-יתברך - ידבר, ואם לאו - הסימן שאין זה עניניו כלל, והוא צריך רק לעסוק בתורה ובתפלה, ולא יתבלבל מאחרים כלל. ואז, כשירגיל את עצמו בדרך זה - יזכה לחיות חיים טובים, חיים נצחיים ומלאים כל טוב בשפע אור ודעת ובדבקות ערבות נעימות זיו שכינת עזו יתברך.

קלב.

"יודע ה' ימי תמימם ונחלתם לעולם תהיה" (תהלים ל"ז). עקר הידיעה לזכות לידע ממנו יתברך הוא רק כשזוכה לילך בדרך התמימות והפשטות, ומסלק חכמתו ודעתו לגמרי מכל הבלי העולם הזה, ומתבונן היטב על תכליתו הנצחי, מה ישאר ממנו ומה יהיה נחלתו לעולם, ואז דיקא על-ידי ימי תמימים, שרואה להשלים את ימיו עם טוב נצחי, אשר ונחלתם לעולם תהיה, על-ידי-זה דיקא יזכה לידע את השם-יתברך, כי העקר - לראות למלאות כל יום עם טוב אמתי ונצחי כל מה שיכול, ובאפן הזה יזכה להדבק בו יתברך.

קלג.

"מי האיש החפץ חיים, אהב לראות טוב; נצר לשונך מרע, ושפתיך - מדבר מרמה" (תהלים ל"ד).

דוד המלך, עליו השלום, מגלה עצה נוראה ונפלאה איך לזכות לאהב את ימיו, ויזכה לראות הטוב הגנוז שבכל יום, הוא על-ידי שמירת-הדבור, כי עקר ירידת ונפילת האדם ברוחניות וגשמיות הוא רק על-ידי פגם-הדבור, שמדבר כל העלה על רוחו, ועל-ידי-זה מתבלבל דעתו לגמרי, רחמנא-לצלן, עד שיש בני-אדם, מרב בלבול דעתם, רחמנא-לצלן, הם שונאים את היום, ויש גם, שחס ושלום, מקללים את היום, כי חשך בעדם ולא אור להם. וכל זה נמשך על-ידי שהפקירו את דבורם; אבל על-ידי שמירת-הדבור יזכה לאהב את הימים, כי יראה את האור-הגנוז שבכל יום ויום.

קלד.

כל הירידות, שיש לכל אחד בכל יום ויום, הוא על-ידי פגם-הדבור, שאז נעשה אצלו במחו רוח סערה, כמו שפרש רבנו ז"ל: (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ל"ח) "רוח סערה עשה דברו" (תהלים קמ"ח), - עקר הרוח-סערה, שנתהוה במח האדם, הוא רק על-ידי פגם-הדבור; ומי שמרגיל את עצמו בשמירת-הדבור, ומדבר רק דבורי תורה ויראת-שמים ואמונה בהשגחה-פרטית, על-ידי-זה יש לו נוחא במחו, והוא מישב תמיד,

ורואה את הטוב הגנוז שבכל יום ויום, מה שאין כן
 אצל מי שנפגם הדבור אצלו - יש רוח סערה, וכל
 העולם מהפך לפניו ונדמה לו כים הסוער, ואינו זוכה
 לראות את הטוב הגנוז שבכל יום. וזה בחינת (דברים
 י"א, כו): "ראה אנכי נתן לפניכם היום" ברכה וקללה -
 שבכל יום יש בו בעצמו ברכה וקללה: "את הברכה
 - אשר תשמעו אל מצות ה' אלקיכם, אשר אנכי מצוה
 אתכם היום. והקללה - אם לא תשמעו אל מצות ה'
 אלקיכם, וסרתם מן הדרך, אשר אנכי מצוה אתכם
 היום, ללכת אחרי אלהים-אחרים, אשר לא ידעתם".
 הינו שבכל יום ויום בעצמו יש בו ברכה וקללה: ברכה
 - להזוכה לצית אותו יתברך, וכל מחשבותיו ודבוריו
 ומעשיו הם בתורה ועבודת ה'; וקללה - למי שאינו
 מצית אותו יתברך, וכל מחשבותיו ודבוריו ומעשיו
 הם בהבל. ודבר זה יכולים לראות בחוש, שביום אחד
 לאחד מאיר מאד מאד ולחברו חשך לגמרי; וזה תלוי
 כפי הכנתו בקדשת המחשבה, דבור ומעשה.

קלה.

האריז"ל אמר, שאין תפלה של יום זה דומה לתפלה
 של יום שני, ולא עוד אלא אפלו בו ביום אין תפלה
 של שחרית דומה לתפלה של מנחה ושל מעריב, כי

בְּכָל תַּפְלָה מִמְּשִׁיכִים מִחִין וְהָאֲרוֹת חֲדָשׁוֹת, וְעַל-
כֵּן אֵל יִקְשֶׁה בְּעֵינֶיךָ עַל גְּדֹל הַבְּלוּל הַדַּעַת שִׁישׁ
לְךָ בַּשַּׁעַת הַתַּפְלָה, כִּי הַתַּפְלָה הִיא הַמְּשַׁכֶּת הַמִּחִין
וְהַשְּׁגָה, וּכְשֶׁאִינוֹ רְאוּי לָזֶה, בִּפְרָט כְּשֶׁמִּסְבֵּב בְּעוֹנוֹת,
אִז כָּל הַבְּלוּלִים מְשִׁמְיָעִים אֶת עֲצָמָם בַּשַּׁעַת הַתַּפְלָה
וְיִקָּא (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן ל). וּכְשֶׁאֲדָם עֲקָשָׁן,
וְאִינוֹ מְסַתְּפֵל עַל אֱלוֹ הַבְּלוּלִים, שִׁישׁ לוֹ בְּכָל יוֹם,
רַק מְדַבֵּר אֶת דְּבוּרֵי הַתַּפְלָה וְהַשִּׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ
בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת - עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְכַנִּיעַ וּמְשַׁבֵּר
וּמַבְטֵל אֶת אֱלוֹ הַקְּלָפוֹת וְהַסְתָּרוֹת, וַיִּמְשִׁיךְ עָלָיו מִחִין
וְדַעַת וְהַשְּׁגָת אֱלֻקוֹתוֹ, וּבִלְבָד שֶׁתִּהְיֶה עֲקָשָׁן גְּדוֹל.
וּפַעַם אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל, (עֵין חַיִּי מוֹהֲרָן סִימָן תק"צ) לְאַחַד
שֶׁהִתְאוּנָן, שִׁישׁ לוֹ בְּלוּלִים גְּדוֹלִים בַּשַּׁעַת הַתַּפְלָה,
וְאָמַר לוֹ אִז בְּזֶה הַלָּשׁוֹן: "מְקַבְּלִים אֶת זֶה לְשֵׁם כְּפָרַת
עוֹנוֹת" [נַעֲמֹט מֵעַן דָּאס אֵן פֶּאָר כְּפָרַת עוֹנוֹת], וְחִיךְ
קָצַת. וּבְאֵר מוֹרֵנוּ הָרַב רַבִּי נָתַן ז"ל, כִּי אֱלוֹ הַמַּחְשְׁבוֹת
וְהַבְּלוּלִים הֵם הֵם הַקְּלָפוֹת, שֶׁבָּרָא בְּעֲצָמוֹ עַל-
יְדֵי חֲטָאִיו, וְהֵם מְסַבְּבִים אוֹתוֹ לְהַסְתִּיר וּלְהַחְשִׁיךְ
מִמֶּנּוּ אוֹרֵוּ יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא יִזְכֶּה לְהַטּוֹת אֲזָנוֹ לְשִׁמְעַת אֶת
דְּבוּרֵי הַתַּפְלָה. וּכְשֶׁמִּתְבוֹנֵן, שֶׁזֶהוּ בְּעֲצָמוֹ חֲטָאוֹתָיו
וְעוֹנוֹתָיו וּפְשָׁעָיו, שֶׁמְבַלְבְּלִים אוֹתוֹ, וּמִתְבַּיֵּשׁ בָּהֶם

- זהו עקר תשובתו, ונתכפר עוונותיו לגמרי, ויזכה למצא הטוב הגנוז שבכל יום.

קלו.

בכל יום מתחדשים על כל אדם בלבולים חדשים - כל אחד כפי ענינו - עד שנדמה לו, שביום זה רחוק הוא מאד, שיזכה להשיג את הטוב הגנוז ולהתקרב אליו יתברך, עד שהוא מחליט, שמיום המחרת יתחיל בעבודת ה', ובפרט כשארע לו איזה סבה, שנתבלבל תפלתו לגמרי, או שהיה לו מחלקת עם אחד, או היה לו בטול גדול - אז בודאי נחלט בדעתו, שיום זה אינו יום, ואינו מסגל בעבודת השם יתברך לגמרי, ועל-כן עליו להתחיל ביום המחרת. ובאמת הכל דמיון, כי אורו יתברך מאיר בכל יום בתוספת הארה והשגה, ואין יום דומה לחברו. ואין שעה דומה לחברתה, ואפלו רגע אינו דומה לרגע שניה, כי בכל-עת ורגע נשתנה כל פרצוף העולמות, וכל-אחד כפי הקדשה והשגה שצריך לקבל, כמו-כן מתפשט ומתגבר עליו קדם קלפה חזקה, וכשרק תשיב את הקלפה, תכף-ומיד יתגלה הפרי, שהוא פנימיות אורו יתברך, המאיר בכל דבר, כי דומם, צומח, חי, מדבר - הכל לכל הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך בהתלבשות הזה.

קלו.

על-פירב נכנס באדם דמיונות, שהוא צריך לתקן אחרים, ועל-ידי-זה מבלה את הזמן היקר בהבל וריק, ולבסוף מאומה אין בידו. וצריך להשכיל בדבר זה מאד ולהתישב היטב ולראות, שגם לו ישאר משהו בכל יום, הינו שיראה גם הוא לחטף טוב אמתי ונצחי, שהוא תורה ותפלה, כי רק זה ישאר ממנו לנצח נצחים, וכל דבור תורה ותפלה ושיחה בינו לבין קונו הוא הצלחת הנפש גדול מאד מאד. אשרי הזוכה לזכר בכל יום על אחריתו ותכליתו הנצחי.

קלת.

כמה פעמים נפל על האדם כבודות ומרירות כאלו, עד שאי אפשר לו לצמצם את מחו לשום דבר, ובפרטיות ללמוד תורתנו הקדושה; אסור לפל בדעתו כלל, וישתדל לעשות עבודות אחרות לשמח את עצמו עם נקודות המצוות שיש בו, כי 'מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד, ולהרחיק מעצמו העצבות והמרירות' (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן כ"ד), ועקר מעלת האדם בזה העולם - כשזוכה להפך את היגון ואנחה לתוך השמחה (שם, סימן כ"ג). וכל מה שעובר על האדם מרירות גדול ביותר, והוא זוכה להפך הכל לשמחה

עצומה, יהיה אִיךָ שִׁיְהִיָּה: עַל-כָּל-פָּנִים אֲנִי מֵאֲמִין
בו יתְּבַרְךָ, וַיֵּשׁ בִּי כְּמָה נִקְדוֹת טוֹבוֹת מִהַמְצוֹת שֶׁכָּבֹר
עָשִׂיתִי - כְּמוֹ-כֵן גְּדֹלָה וְעֲצָמָה מַעֲלָתוֹ יוֹתֵר וַיּוֹתֵר, כִּי
(קִהְלֶת ב, יג) "יִתְרוֹן הָאוֹר מִן הַחֹשֶׁךְ" דִּיקָא, אָדָם שֶׁמִּסְפֵּב
בְּחֹשֶׁךְ כְּזֶה, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן מֵאִיר עַל עֲצָמוֹ אוֹר. זֶהוּ
עֵקֶר הַחֲשִׁיבוֹת לְמַעֲלָה, וּבִשְׂבִיל זֶה בָּרָא הַשֵּׁם-יִתְּבַרְךָ
אֶת כָּל הָעוֹלָם בְּלִבּוֹשִׁים וְהִסְתָּרוֹת כְּאֵלוֹ, וְעוֹבֵר עַל
כָּל אֶחָד מֵה שְׁעוֹבֵר - הַכֹּל כְּדֵי שִׁיְזַכֶּה הָאָדָם לְגִלּוֹת
אוֹתוֹ יִתְּבַרְךָ מֵעַמְּךָ הַהִסְתָּרָה וְלַהֲפֹךְ הַחֹשֶׁךְ, שֶׁהוּא
הַעֲצָבוֹת, לְאוֹר גְּדוֹל, שֶׁהוּא הַשְׂמִיחָה.

קלט.

כָּל הַצְּרוֹת נִמְשָׁךְ עַל הָאָדָם רַק כְּשִׁזְכוֹר מִהָעֶבֶר, וְכֵן
כָּל מַחֲלָקֶת נִמְשָׁךְ רַק כְּשִׁזְכוֹר מִה שֶׁעָשָׂה לוֹ חֲבֵרוֹ אוֹ
בְּנֵי בֵיתוֹ וְכו', וְעַל-יְדֵי-זֶה הוּא מַחֲזִיק מַחֲלָקֶת וְרוֹצֶה
לְנָקֵם, וְנוֹטֵר אִיבָה בְּלִבּוֹ וְכו'; אָבֵל שֶׁמִּרְגִּיל אֶת
עֲצָמוֹ בְּדֶרֶךְ הַחֲדָשׁ הַזֶּה, שֶׁגָּלָה לָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל - לַעֲשׂוֹת
בְּכָל רִגְעַ הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה לְגִמְרִי, וּלְעוֹלָם לֹא יִסְתַּכֵּל
לְאַחֲרָיו כָּלֵל, רַק בְּכָל רִגְעַ יָדַע, שֶׁהוּא בָּרִיָּה חֲדָשָׁה,
וַיִּשְׁפִּיחַ מִדַּעְתּוֹ מִה שֶׁעָבַר בְּרִגְעַ הַקּוֹדֶמֶת, וְעַל-יְדֵי-
זֶה יִזְכֶּה לַחֲיוֹת חַיִּים טוֹבִים אֲמִתִּיִּים וְנִצְחִיִּים, וְתִמִּיד
יִחְקֹק בְּדַעְתּוֹ, שֶׁאֵין לוֹ עֶבֶר כָּלֵל. וְרַבֵּנוּ ז"ל אָמַר:

(חיי-מוהר"ן סימן תל והלל'ה) שְׁאָצְלוּ הַדֶּרֶךְ - שְׁתַּכְּף-וּמִיד
כְּשֶׁעָבַר מִשָּׁהוּ - הוּא מַעֲבִירוֹ וּמַסְלִקוֹ מִדַּעְתּוֹ לְגַמְרִי,
וְאִינוּ מִתְבַּלְבֵּל מִזֶּה כְּבָר כָּלֵל. אֲשֶׁרִי הַזֹּכָה לְהַגִּיעַ
אֶל מִדָּה הַיִּקָּרָה הַזֹּה, וְדָבָר זֶה יִכְנִיס מָשִׁיחַ צִדְקָנוּ
בְּשִׁלְמוֹת בְּעוֹלָם, וְעַל-יְדֵי-זֶה יַחֲיוּ תָמִיד חַיִּים טוֹבִים,
וַיְהִיָּה שְׁלוֹם גָּדוֹל בְּהַעוֹלָם.

קמ.

כְּשֶׁאֶחָד מִחֲלִישׁ אֶת דַּעְתּוֹ וַיִּבְזֶה אוֹתוֹ, אַחֵי הַיָּקָר,
אֶל תֵּצֵא לְרִיב עִמּוֹ, רַק שְׁתַּק שְׁתַּק, וְאִז תִּזְכֶּה, שְׂיֵאִיר
עָלֶיךָ מֶלֶךְ הַכְּבוֹד בְּהָאָרֶה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה וּבְגִלּוֹי כֹּזָה,
אֲשֶׁר לֹא שַׁעֲרָת מִימֶיךָ, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיגוֹ יִתְבָּרֵךְ
כִּי אִם כְּשֶׁבֹא אֶל בְּטוֹל אֱמֶת, שֶׁנִּתְבַּטַּל מִכָּל וְכָל. וְאֵל
זֶה אֵי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ כִּי-אִם עַל-יְדֵי בְּזִיוּנוֹת וַחֲלִישׁוֹת-
הַדַּעַת וְכו', שְׁאִז נִשְׁבֵּר לְבּוֹ לְגַמְרִי, וְאִז בֹּא אֶל נִקְדַּת
הָאֱמֶת לְאֱמֶתוֹ לְהִיּוֹת בְּטֵל וּמִבְטָל בְּאוּרֵי יִתְבָּרֵךְ,
וַיִּשְׁגֵּי הַשָּׁגוֹת נִפְלְאוֹת וְנוֹרָאוֹת, וְכָל יוֹם יִתְאַרֵךְ אֶצְלוֹ
מָאֵד, וַיִּזְכֶּה לְרִאוֹת אֶת הַטּוֹב הַגָּנוּז שְׁבָכָל יוֹם וַיּוֹם.

קמא.

צָרִיךְ לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ מָאֵד בְּמִדַּת הַסְּבָלָנוֹת, שֶׁהִיא
הַעֲקָרִית בְּחַיִּים בְּעוֹדָנוּ בְּעֶלְמָא הַדִּין, כִּי לֹא תִדַּע מָה
יּוֹלֵד-יוֹם; וְהַסְבָּלָן יָכוֹל לַעֲבֹר עַל הַכָּל. וְרַבְּנוּ ז"ל, גָּלָה

לנו (עין לקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימן קנ"ה), שְׁמִדַּת הַסְּבָלָנוֹת תְּלוּי בְּאַמוּנָה, בְּאֵם שְׁזוּכָה לְבִרְוֹר וְזִכּוּךְ הָאֱמוּנָה, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וַתְּנוּעָה, שֶׁם אֱלוֹפּוֹ שֶׁל עוֹלָם מִמֶּשׁ, וְאֵין שׁוּם דְּבָר נַעֲשֶׂה מֵעַצְמוֹ – אִזּוּ הוּא סוֹבֵל וּמֵאֲרִיךְ אִפּוֹ עַל כָּל מֶה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו. וְרַב הִירִידוֹת וְהִקְטָנוֹת, שֶׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם – מִפְּנֵי שְׁאִינוֹ מֵאֲרִיךְ אֵף, וְהוּא בְּכָלֵל דּוֹחֵק אֶת הַשָּׁעָה. וּכְבָר אָמְרוּ חַז"ל: (בְּרָכוֹת ס"ד.) 'כָּל הַדּוֹחֵק אֶת הַשָּׁעָה – שָׁעָה דּוֹחֶקתּוּ', וּבִפְרָט עִם בְּנָיו וּבְנֵי־בֵיתוֹ צְרִיכִים לִהְיוֹת סִבְלָן גָּדוֹל, וְלֹא יֵרַע לִכְבוֹ בְּמֶה שֶׁמַּצְעִרִים אוֹתוֹ, וַיֵּדַע וַיִּתְּבוֹנֵן עַל יָדָם לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי עַל־יָדֵי פָגֶם הַמַּחֲשָׁבָה – שֶׁמִּהֲרָהּ הִרְהוּרִים רָעִים, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, וְעַל־יָדֵי פָגֶם הַדְּבוּר – שֶׁמִּדְּבַר דְּבָרִים בְּטָלִים וְאַסוּרִים – עַל־יָדֵי־זֶה יֵשׁ לוֹ צָרוֹת מִבְּנָיו וּמִבְּנֵי בֵיתוֹ. עַל־כֵּן הֶהָכֵרַח – לִהְיוֹת סִבְלָן גָּדוֹל וְיִסְבֵּל כָּל הָעוֹבֵר עָלָיו, וַיִּבְקֹשׁ רַק רַחֲמִים וַתְּחַנּוּנִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, שְׁיִמְחַל לוֹ; אָבֵל לֹא שִׁיבּוֹא, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, לָרִיב עִמָּהֶם, כִּי עַל־יָדֵי־זֶה יִקְלָקֵל יוֹתֵר, וּמֶה גַם שְׁיִתְגַּבֵּר וַיִּתְאַרֵךְ מְרִירוֹתוֹ, הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ יִרְחֵם, רַק לִבְקֹשׁ בְּמִתְנַת חֲנָם: עֲזֹר וְהוֹשִׁיעָה וְרַחֵם וּמַחֲל עַל חֲטָאֵי וְעוֹנֵי וּפְשָׁעֵי, שֶׁחָטָאתִי, עָוִיתִי, פָּשַׁעְתִּי מִנְּעוּרֵי עַד הַיּוֹם הַזֶּה בְּמַחֲשָׁבָה, דְּבוּר וּבְמַעֲשֶׂה, וְאִזּוּ מִמִּילָא

ימתק הכל, וכבר לא יהיה לו שום צער ומכאוב מהם. וכל זמן שיש לו עדין איזה צער ועגמת נפש, ידע, שעדין לא תקן. על-כן העקר - להאריך אפו, עד שישקיף השם-יתברך עליו, וימתק ממנו כל הדינים והצמצומים, ויתרחב לו ברוחניות וגשמיות.

קמב.

רב בני-אדם נופלים בדעתם, עד שנסתר מהם אור היום, ונדמה להם, שיום זה כבר אינו יום. כל זה נמשך מרבוץ הזקנה שמתגבר בהם. ורבונו ז"ל, בא לעקר דבר זה מהעולם, וגלה לנו אורות נוראות מאורו האין-סוף ברוך הוא, איך שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך. ועל-כן יכולים לעשות בכל רגע ורגע התחלה חדשה, ואין שום יאוש בעולם כלל, כי השם-יתברך מלא רחמים וחסדים, וקורא את האדם תמיד, שישוב אליו, והוא יקרבו בחסד וברחמים.

קמג.

למה תפל כל-כך בדעתך, ולמה תפחד בכל פעם פחדים של הבל? חקק בדעתך, שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל - דומם, צומח, חי, מדבר - הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ועל-

כן מה יַעֲשֶׂה לָךְ אָדָם? ! מה שְׁאַתָּה צָרִיךְ, יָבוֹא אֵלֶיךָ, וְמֵה שְׁאִין אֶתָּה צָרִיךְ, לֹא יָבוֹא אֵלֶיךָ, וְלֹא יוֹעִיל שׁוּם הַשְׁתַּדְּלוֹת כָּלָל! וְכֵן כַּמָּה שָׁנִים וְכַמָּה חֳדָשִׁים וְכַמָּה שָׁבוּעוֹת וְכַמָּה יָמִים וְכַמָּה שָׁעוֹת וְכַמָּה רְגָעִים אֶתָּה צָרִיךְ לַחֲיוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם - כְּכֹר נִגְזֵר עָלֶיךָ מִשְׁשֶׁת יָמֵי בְּרֵאשִׁית. וְעַל-כֵּן לָמָּה לָךְ לְבַלּוֹת אֶת הַיָּמִים בְּעֻצְבוֹת וּבְמַרְירוֹת וּדְאָגוֹת? ! יוֹתֵר טוֹב לְשֹׁמֵחַ בָּהֶם וַיִּנָּצַל כָּל רֹגַע לְשִׂמְחָה אֱמֵתִית, לְשֹׁמֵחַ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְכִשְׁאָדָם יוֹדֵעַ זֹאת בְּבִרְרוֹר גָּמוּר, שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ - אֲזַי לֹא יִחְלֹשׁ דַּעְתּוֹ, וְלֹא יִשְׁכַּח לְבוֹ, וְלֹא יִפֹּל רוּחוֹ בְּקִרְבוֹ. וְאִפְלוּ שְׁלִפְפָּעִים נִפְּל לְמָקוֹם שֶׁנִּפְּל, יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת בְּכָל פְּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה.

קמז.

לְזָכוֹת לַעֲשׂוֹת בְּכָל פְּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה - זֶה תָּלוּי כְּפִי מִדַּת הַתְּמִימוֹת וְהַפְּשִׁיטוֹת שִׁישׁ בּוֹ, כִּי דִיָּקָא כִּשְׁאָדָם מְסַלֵּק דַּעַת עֲצָמוֹ לְגַמְרִי, וַיּוֹדֵעַ שֶׁהוּא בֶּעֶר וְכו' - אֲזַי יְכוּל לַעֲשׂוֹת בְּכָל פְּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה; אֲךָ כִּשֶׁהוּא חָכָם בְּעֵינָיו, וּמִכָּל-שָׂכָן כִּשְׁנֵדָמָה לוֹ שֶׁהוּא אֵיזָה מְצִיאוֹת: רַב, לְמַדֵּן, גָּאוֹן, בְּעַל-דֶּרֶשֶׁן, מַח-טוֹב, וְכו' וְכו' - עַל-יְדֵי-זֶה לֹא יוּכַל לְחַדֵּשׁ אֶת עֲצָמוֹ כָּלָל, כִּי הַתְּחִלָּה שׁוֹת תָּלוּי רַק כְּפִי שְׁאָדָם זוֹכֶה לְהַפְּשִׁיט

וּלְסַלֵּק מִמָּחוּ אֶת כָּל הָעוֹבֵר לְגַמְרִי לְגַמְרִי, וַיְהִיָּה
בְּעֵינָיו כְּקָטָן שְׁנוּלֵד עֲכָשׁוּ, וְאִזּוּ דִּיקָא זֹכָה לַחֲיוֹת
חַיִּים טוֹבִים, עֲרֵבִים וְנִעִימִים, וְזֹכָה לְכָנֶס אֶל תּוֹךְ
הַקִּדְשָׁה לְפָנַי וּלְפָנֶיךָ.

קְמֹה.

”בִּידֶךָ עֲתָתִי, הַצִּילֵנִי מִיַּד אוֹיְבֵי וּמִרֹדְפָי” (תהלים לא).
כְּשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ בִּידִיעָה בְּרוּרָה, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת
בְּלִעְדֵּי יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֹּל לְכֹל הֵם עֶצֶם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת
אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאֵין שׁוֹם זֶמֶן בָּעוֹלָם כָּלֵל, כִּי הַכֹּל
הוּא רַק דְּמִיּוֹן – אִזּוּ עַל-יְדֵי-זֶה נִצּוֹל מֵאוֹיְבָיו וּמִרֹדְפָיו,
כִּי לְהַפּוֹד: כְּשֶׁאָדָם נִפֵּל תַּחַת הַזֶּמֶן, עַל-יְדֵי-זֶה נִפֵּל
בְּקִטְנוֹת הַדַּעַת וְחוֹשֵׁב שֵׁישׁ לְאוֹיְבָיו וּרֹדְפָיו רְשׁוֹת
לִגַּע בּוֹ מִבְּלִעְדֵי רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְזֶה שְׁמִבְקֶשׁ דּוֹד הַמֶּלֶךְ,
עָלִיו הַשְּׁלוֹם: ”בִּידֶךָ עֲתָתִי” – זִכְנִי לִידַע, שֶׁבִּידֶךָ הוּא
הַעֲתָת שְׁלִי, כִּי אֵין שׁוֹם זֶמֶן וְעַת כָּלֵל, וְעַל-כֵּן ”הַצִּילֵנִי
מִיַּד אוֹיְבֵי וּמִרֹדְפָי”.

קְמוּ.

בְּכָל יוֹם וְיוֹם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד שְׁנוּיִים אַחֲרִים, בֵּין
בְּרוּחָנִיּוֹת וּבֵין בְּגִשְׁמִיּוֹת, וְהָעֶקֶר – לֹא לִפְלִי בְּדַעַתּוֹ,
וְלֹא יִחַלֵּשׁ רוּחוֹ מִשׁוֹם דָּבָר, רַק יִמָּשִׁיךְ אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיו
יִתְבָּרֵךְ כִּפִּי מַצְבּוֹ וּמִדְּרָגָתוֹ וְכִפִּי בְּחִינָתוֹ וְכִפִּי הַזֶּמֶן

וכפי המקום, שעומד עליה, כי יכולים להמשיך את עצמו אליו יתברך תמיד כפי העת והזמן. והעקר - לא להתפחד כלל, כי אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ואפלו מעמקי עמקים, מהשאל תחתיות, יכולים להתקרב אליו יתברך.

קמז.

כשמרגיל את עצמו לשמר כל שעה מהיום, על-ידי-זה יזכה לחטף טוב הרבה בכל יום ויום. ומורנו הרב רבי נתן ז"ל, היה רגיל לאחז את המורה-שעות (זיגער) לפני עיניו, ועל-ידי-זה שמר מאד את היום שלו וזכה לחיות ימים טובים בזה העולם, כאשר אמר פעם: (עין בהקדמת ספר "אמונת עתיד") שעל-כן קרא את תולדות רבנו ז"ל, בשם חיי-מוהר"ן [מורנו הרב רבי נחמן] כי רבנו ז"ל, חי בכל יום חיים חדשים ממש, ותולדותיו קרא בשם ימי מוהרנ"ת [מורנו הרב רבי נתן], כי הוא זכה בכח רבנו ז"ל, לשמר את הימים, ועל-כן זכה לימים טובים. וצריך שיראה, שכל שעה יחטף איזה טוב - עשית טוב, עשית איזה מצוה חדשה, איזה למוד חדש, איזה מזמור תהלים, איזה שיחה בינו לבין קונו, איזה שמחה ורקוד על נעם חלקו, שנברא מזרע ישראל - ובאופן כזה בכל שעה יהיה לו איזה טוב,

ובמִשָּׁךְ כָּל הַיּוֹם יִתְקַבֵּץ וַיִּתְּלַקֵּט אֶצְלוֹ טוֹב הַרְבֵּה.
אֲשֶׁרִי הַזּוֹכָה לְשֹׁמֵר יָמָיו וּשְׁעוֹתָיו.

קמח.

"בֶּן אֲזַמְרָה שָׁמַךְ לָעֵד לְשִׁלְמִי נְדָרֵי יוֹם יוֹם" (תהלים ס"א). עֵקֶר הַמְּנִיעָה לְהָאָדָם שְׂיִזְכָּה לְהַתְּבוּדָד עִמּוֹ יִתְּבָרֵךְ וְלִשְׁרֵי וּלְרִנָּן לְפָנָיו שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת הוּא, שְׂדוּחָף מִיּוֹם אֶל חֵבְרוֹ, וּבְכָל יוֹם נִדְמָה לוֹ, שְׂבִיּוֹם זֶה אִי אֶפְשָׁר לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְּבָרֵךְ מֵרַב בְּלִבּוֹלִים וּטְרָדוֹת, הַמְּסַבְּבִים אוֹתוֹ וְכו'; אֲבָל כְּשִׁזְכָּה לִילָךְ עִם הַדֶּרֶךְ הַנּוֹרָא, שְׂגָלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, עַל פֶּסוּק (תהלים צה, ז) : "הַיּוֹם אִם בִּקְלוֹ תִשְׁמָעוּ" - לִידַע, שְׂאִין לוֹ רַק הַיּוֹם הַזֶּה, אֲזִי יִשְׁתַּדֵּל בְּכָל יוֹם וַיּוֹם לְשֵׁלֶם נְדָרוֹ שֶׁנִּדָּר לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְּבָרֵךְ, וּבִאֲפֶן כְּזֶה - "אֲזַמְרָה שָׁמַךְ לָעֵד"; כִּי לֹא יִחְסֹר לוֹ יוֹם בְּלִי הַתְּבוּדָדוֹת, שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת.

קמט.

כָּל אֶחָד צָרִיךְ לַחֲשֹׁב תְּמִיד רַק מַעֲצָמוֹ, וְתִמִּיד יִשְׁתַּדֵּל רַק לְתַקֵּן אֶת עֲצָמוֹ, וְלֹא יִרְצֶה לְתַקֵּן אֲחֵרִים. כִּי רַב הַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת, שֵׁישׁ בָּרַב בְּנֵי-אָדָם, הוּא שְׂרוּצָה לְהִשְׁתַּרֵּר וּלְהַתְּנַשְּׂאוֹת עַל זולָתוֹ; וּכְשִׂרְוָאָה, שְׂזֶה אֵינוֹ הוֹלֵךְ - אֲזִי נִשְׁבֵּר לְגַמְרִי, וּמִזֶּה בָּא - רַחֲמָנָא-לְצֻלָּן - חֲלִי-הַשְּׁגָעוֹן, שְׂאָדָם רוּצָה לְהִשְׁתַּרֵּר וּלְהַתְּנַשְּׂאוֹת עַל

אחרים, וכשרואה שאינו הולך, ואינו יכול להוציא מכח אל הפעל רצונו - אז נשתגע לגמרי. על-כן העקר - רק לבטל רצונו תמיד לרצונו יתברך, ולא ירצה רצון אחר מבלעדי רצונו יתברך, ואז יהיה בן-חורין לגמרי, ויזכה תמיד למחין מישבים, כי אינו רוצה רצון אחר, רק כמו שהוא יתברך רוצה. ויזכה לחיות חיים טובים, ערבים ונעימים, וימצא את הטוב הגנוז שבכל יום ויום.

קג.

בכל יום ויום יש בלבולים חדשים, על-כן אסור לדחף את העבודה מיום ליום ולומר מחר אלמד, מחר אתפלל, כי מה אתה יודע, מה יהיה למחר? ! אולי יהיה לך למחר מניעות ובלבולים יותר גדולים? ! וזה כונת התנא: (אבות, פרק ב') 'אל תאמר לכשאפנה אשנה, שמא לא תפנה'; כי מי יודע, אולי נבראת, שיהיה לך בכל יום ויום בלבולים כאלו וטרדות, ואף-על-פי-כן תחטף איזה נקודות טובות מהיום הזה. וזה עקר שעשויעו יתברך, שאתה מתגבר על כל הקטנות והירידות והחלישות-הדעת, שעובר עליך, וחוטף איזה נקודות-טובות מתורה ותפלה ומצוות ומעשים טובים. וצריך שתחשב תמיד, אולי אתה איש כזה,

שֶׁעָלִיו אָמְרוּ, 'שָׁמָּא לֹא תִפְנֶה', שְׁלֵעוֹלָם לֹא יִהְיֶה
לָךְ פְּנָאִי, רַק יִהְיֶה הֶהְכָּרַח לַחֲטָף אֵיזָה טוֹב מֵהִטְרָדָא
דִּיקָא וְדו"ק.

קבא.

בְּיוֹתֵר מִתְגַּבֵּר הַדְּמִיוֹנוֹת, שֶׁהֵם הַקְּלָפוֹת, בְּאֵלּוּ
שֶׁפִּגְמוּ בַּפֶּגֶם-הַבְּרִית - הוֹצֵאת-זֶרַע-לְבִטָּלָה - כִּי
עַל-יְדֵי הוֹצֵאת-זֶרַע-לְבִטָּלָה בּוֹרֵא מְשַׁחֲתִים, וְהֵם
מְסַבְּבִים מִחוּ וְדַעְתּוֹ, עַד שְׁנִדְמָה לוֹ, שְׁיוֹם זֶה אֵינוֹ יוֹם
מִימֵי חַיָּו, וְהֵם מְמַרְרִים חַיֵּי הָאָדָם שֶׁבָּרָא אוֹתָם, וּמֵרַב
מְרִירוֹת לְבָכָם הֵם שְׁבוּרִים כְּחָרֵס הַנֶּשֶׁבֶר, וְהַכְּבֹדוֹת
מְסַבְּב אוֹתָם, עַד שֶׁכָּל יוֹם וְיוֹם נִדְמָה לָהֶם, שְׁיוֹם זֶה
אֵינוֹ יוֹם, וְעַל-יְדֵי-זֶה מִתְאַרְךְ גְּלוּתָם, וְהַכְּבֹדוֹת שׁוֹרָה
עֲלֵיהֶם. וּבִאֲמַת הַכֹּל רַק דְּמִיוֹן, כִּי כָּל יוֹם וְיוֹם הוּא
אֶרֶךְ מְאֹד מְאֹד וּמֵאִיר בּוֹ אוֹרוֹ הָאֵין סוֹף, בְּרוּךְ הוּא,
בְּהָאֲרָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד מְאֹד, שֶׁהוּא הָאוֹר-הַגָּנוּז,
שֶׁמֵּאִיר בְּכָל יוֹם וְיוֹם לְהַזְכִּים לָזֶה. וְעַל-כֵּן אֵלּוּ
שֶׁפִּגְמוּ בַּבְּרִית, כְּשִׁירְחֻמוֹ עַל עֲצָמָם וְיִשְׁיחוּ וְיִדְבְּרוּ
עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ וּיִפְרְשׁוּ כָּל שִׁיחָתָם וְכָל מֶה שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם
לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, כְּאֶשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ בְּתַמִּימוֹת
וּבְפִשְׁטוֹת גָּמוּר, שֶׁזֶה נִקְרָא הַתְּבוּדָּדוֹת - הֵם דִּיקָא
יְכוּלִים לְהַגִּיעַ אֶל הָאוֹר-הַגָּנוּז הַזֶּה יוֹתֵר מֵאַחֲרִים,

כִּי מֵאַחֵר שֶׁהֵם נָפְלוּ כָּבֵד בְּמָקוֹם שֶׁנִּפְּלוּ וְהַפְּשִׁיטוּ
הַלְבוּשִׁים וְכו', וְעַל-כֵּן כָּשֶׁהֵם חוֹזְרִים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ,
הֵם זֹכִים לְהַאֲרֵה־הִגְנוֹז הַזֶּה, שֶׁהוּא אֹר בְּלִי לְבוּשִׁים
וְצִמְצוּמִים, וּמֵאִיר עֲלֵיהֶם הָאָרֶה עֲצוּמָה מְעֻרְבוֹת
מִתִּיקוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּלִי שׁוּם צִמְצוּמִים וּלְבוּשִׁים.

קנב.

הַצַּדִּיק הַגָּדוֹל בְּמַעֲלָה נִפְּלָא שֶׁהוּא מִיחִידֵי הַדּוֹרוֹת,
יֵשׁ בְּכַחוֹ לַעֲלוֹת וּלְהִגָּבִיָּה אֶת כָּל הַמְקַרְבִּים אֵלָיו, עַד
שֶׁגַם הֵם נַעֲשִׂים צַדִּיקִים גְּמוּרִים. וְאַפְּלוּ אִם הֵם מְנַחִים
בַּעֲשָׂרָה כְּתָרִין-דְּמִסְאָבוּתָא, בְּעִמְקֵי הַקְּלָפוֹת - אִם
יִצִּיתוּ אוֹתוֹ וְיִקְיֵמוּ דְּבָרָיו וְעֲצוּתוֹ הַקְּדוּשִׁים - יַעֲלֶה
אִתָּם בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה, עַד שֶׁגַם הֵם יִהְיוּ נַעֲשִׂים צַדִּיקִים
גְּדוֹלִים מְאֹד מְאֹד. אֲשֶׁרִי הַזֹּכֶה לֶאֱחֹז אֶת עֲצֻמוֹ
בְּהַצַּדִּיק הָאֵמֶת מִיחִידֵי הַדּוֹרוֹת, שֶׁנִּשְׁלַח מְלַמֵּעַלָּה
בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֵלָּה לְתַקֵּן אֶת כָּל הָעוֹלָם, וְהוּא מְצוּי בֵּין
אֲנָשָׁיו הַקְּדוּשִׁים, אֲנָשֵׁי-שְׁלוֹמֵנו - חֲסִידֵי בְּרֶסֶלַב.

קנב.

אִף שֶׁנִּפְּלָתָ בְּרִגְעַ זֶה בְּמָקוֹם שֶׁנִּפְּלָתָ וְנִכְשַׁלְתָּ, רַחֲמָנָא -
לְצִלָּן, בְּמָה שֶׁנִּכְשַׁלְתָּ, אִף-עַל-פִּי-כֵן צָרִיךְ שֶׁתִּדְּעַ,
שֶׁרִגְעַ זֶה - הַשְּׁנִיָּה - הוּא רִגְעַ חֲדָשׁ לְגִמְרִי, שֶׁעוֹד לֹא
יְהִי לְעוֹלָמִים, וְכֵן כָּבֵד לֹא יִהְיֶה לְעוֹלָמִים. וְעַל-כֵּן

בְּרַגַע הַחֲדָשׁ הַזֶּה תִּתֵּן פְּרוּטָה חֲדָשָׁה לְצִדְקָה וּתְדַבֵּר
 דְּבוּר חֲדָשׁ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתֹאמַר לוֹ, שְׂאֵתָה מִתְחַרֵּט.
 וְתִכְףּ-וּמִיד תְּסִיחַ דַּעְתְּךָ וְתַעֲשֶׂה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה
 לַהֲיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי בְּיָדָי נִמְחַל עֲוֹנוֹתֶיךָ,
 כִּי אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ - הָעֶקֶר - הַדְּבוּר לְדַבֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ,
 וּלְגִלוֹת לוֹ אֶת פְּנִימִיּוֹת תְּשׁוּקַת נַפְשְׁךָ, וְאִיךָ שְׂאֵתָה
 מִתְחַרֵּט בְּאַמֶּת, וְגַם מֶה שֶׁעָשִׂיתָ הָיָה מְרַב הַהִתְגַּבְּרוֹת
 עָלֶיךָ וְכו' . וְאָמְרוּ חַז"ל: 'כִּיּוֹן שִׁיּוּדַע אָדָם שְׁחָטָא,
 וְנוֹשֵׂא וְנוֹתֵן עִם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵינוֹ זֶז מִשָּׁם עַד
 שְׁמוּחֲלִין לוֹ, וְהֵבֵן לְמַעֲשֶׂה.

הַנֵּד.

צָרִיךְ לַחֲשֹׁב בְּכָל יוֹם עַל תְּכֵלִיתוֹ הַנֶּצְחִי, וַיִּחְקַק
 הַיֵּיטֵב בְּדַעְתּוֹ, שֵׁשׁ, בַּעוֹלָם הָעֲלִיוֹן, אֵינוֹ חָשׁוּב כִּי-
 אִם תּוֹרָה וְתַפְלָה וּמִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים. וְעַל-כֵּן
 צָרִיךְ לַהֲיוֹת בָּרִיָּה וְלַחֲטֹף בְּכָל יוֹם וַיּוֹם טוֹב הַרְבֵּה.
 וְאַף שֶׁכָּבֹד נִפְלָא וְנִכְשָׁלַת בְּמַעֲשִׂים מְגֻנִים וְכו', עָשָׂה
 זֹאת, בְּנִי, וְקוֹם וְהִנָּצַל כְּצַבִּי מִיד, וְחֲטֹף וְאָכַל תּוֹרָה
 וְתַפְלָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, כִּי רַק זֶה יִגָּן עָלֶיךָ תִּכְףּ-וּמִיד
 כְּשֶׁתָּמוּת וְתַעֲלֶה לְעוֹלָם הָעֲלִיוֹן, וְאַל תַּחֲשֹׁב אַחֲרֵת.
 וְאָמְרוּ חַז"ל, (פְּרָקִי דְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר, פְּרָק ל"ד): 'בְּשַׁעַת פְּטִירְתּוֹ
 מִן הָעוֹלָם מְכַנִּים אֶת מָמוֹנוֹ וְאוֹמְרִים לוֹ: הַרְבֵּה טָרַחְתִּי

עליך, לילה ויום בבקשה ממך פדני מן המות והצילני;
והוא משיבו: והלא שמעת "לא יועיל הון ביום
עברה" (משלי יא, ד) 'עין שם. כי העקר מה שיצילך ויהיה
בעזרך שם, בעולם העליון, הן אלו הדבורים, שדברת
בכל יום אליו יתברך בתמימות ובפשטות גמור, ואלו
המזמורי־תהלים והפרקים משניות והדפים גמרא וכו'
וכו', שחטפת בכל יום ויום: ויותר מזה הכל הבל –
הבל נדף. הבל הבלים, שאין בהם ממש.

קנה.

צריך שתדע, שבין־כך ובין־כך יבוא היום והשעה
והרגע שתמות, ויהיה ההכרח לך להפנס אל הקבר,
ותשאר שם לבד, ויכסו אותך עם עפר וכו' וכו'!
ועל־כן למה לך לרדף אחרי שטותים והבלים ואחרי
בני־אדם ותחפץ בכבוד או בממון וכו'; ברח לך יותר
טוב אליו יתברך, ומכל מה שעובר עליך תספור לפניו
יתברך בתמימות ובפשטות גמור, כאשר ידבר איש
עם רעהו; ואז, על־ידי־זה תזכה להתקשר ולהדבק בו
יתברך, וכבר לא תצטרך לירא מהמות, כי אין חלוק
אצלך עכשו כלל וכו' – עכשו אתה מכיר אותו יתברך
וכן אחר־כך וכו'. והעקר – להרגיל את עצמו ביחודים
קדושים, ליחד תמיד יחודים קדושים, ובפרטיות ע"ב

ס"ג מ"ה ב"ן, שֶׁהֵם הָאֲרֻבָּעָה עוֹלָמוֹת, וַיִּטִּיל בָּהֶם
כַּמָּטִיל בְּהִיכָלוֹת. אֲשֶׁרִי הַזֹּכָה לָזֶה.

קנו.

בָּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים לְהִתְחַכֵּם מְאֹד מְאֹד, וְלֹא לִהְיוֹת
בְּטָלָן, וּבִפְרָטִיּוֹת - בְּמִדַּת הַשְּׂמִיחָה צְרִיכִים לִהְיוֹת
בְּרִיָּה וְלִהְיוֹת תָּמִיד בְּשְׂמִיחָה, כִּי הַשְּׂמִיחָה מְרַחֶבֶת
אֶת הַדַּעַת וּמֵיִשֵּׁב אֶת חוּשָׁיו וּמְכַנִּיס אֶמֶץ וְהִתְחַזְקוֹת
בְּלִבּוֹ; וּמֵי שְׂשֻׁמָּה, עוֹבֵר עַל כָּל מֶה שֶׁבָּא עָלָיו וְכו',
וְצָרִיךְ לִידַע, כִּי בֵּין-כֶּף וּבֵין-כֶּף יִבְלֶה אֶת הַיּוֹם בְּשׂוּהָ,
הֵינּוּ בֵּין שְׂיֵהֶיָּה לֹו טְרָדוֹת וְחֶסְרוֹן פְּרָנְסָה וְכו', אוֹ
בֵּין שְׂלֹא יִהְיֶה לֹו שׁוֹם דָּאָגוֹת וּבְלִבּוּלִים וְכו' יַעֲבֹר
הַיּוֹם, וְלִמְחָר הוּא כָּבֵר יוֹם אַחֵר. וְעַל-כֵּן מֶה טוֹב
וּמֶה נָעִים שְׂעוֹבֵר הַיּוֹם בְּשְׂמִיחָה עֲצוּמָה, וַיִּהְפֹּךְ אֶת
כָּל הַיְּגוֹן וְאֲנָחָה לְשְׂמִיחָה עֲצוּמָה, כִּי הֵלֹא עִם הַדָּאָגוֹת
וְהַמְרִירוֹת מִמִּילָא לֹא יִפְעַל כָּלֵל, וְאֲדַרְבָּא, מִי יוֹדֵעַ
אִם לֹא יִקְלָקֵל יוֹתֵר, כִּי עַל-יְדֵי הַדָּאָגוֹת וְהָעֲצָבוֹת
וְהַמְרִירוֹת נִתְקַטֵּן וְנִצְטַמָּצֵם בְּיוֹתֵר הַדַּעַת, וְנוֹפֵל
יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּקִטְנוֹת עֲצוֹם וְכו', שְׂאֹז מִמִּילָא מִתְגַּבֵּר
וּמִתְפָּשֵׁט הַדָּאָגוֹת וְהַמְרִירוֹת וְהַצָּרוֹת וְהַיִּסּוּרִים וְכו'.
וְעַל-כֵּן הָעֶקֶר - לִהְיוֹת בְּרִיָּה וְלִשְׂמֹחַ כָּל הַיּוֹם, וְאִף
שֶׁבָּא אֵלָיו הַסֵּם "ך"מ"ם וְאוֹמֵר לוֹ: מֶה לָּךְ לִשְׂמֹחַ? !

הלא עשית כבר מה שעשית ואיך תוכל לשמח? !
צריכים להיות ברירה ולחפש ולמצא בעצמו נקודות
טובות, ועל-ידי-זה דיקא יזכה להיות תמיד בשמחה
עצומה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפ"ב; ובחלק ב', סימן י').
וכשמבילה את כל היום בשמחה עצומה, על-ידי-זה
סוף כל סוף יזכה לצאת מכל החשך, ענן וערפל,
שנפל לשם, ויאיר עליו אורו יתברך.

קנו.

כשאדם זוכה לבטל את עצמו תמיד אליו יתברך,
ואינו מתעקש בשום דבר, שיהיה כך, כמו שהוא רוצה
דוקא, על-ידי-זה זוכה, שהשם-יתברך עושה רצונו,
כי העקר תלוי בזה - לבטל רצונו לרצונו יתברך, ולא
יהיה לו רצון אחר. וזה שאמרו חז"ל: (מדרש-תנחומא,
פרשת ויצא) 'אברהם נתן מקום לשעה, וחרזה השעה
ונפלה בידו'; עין שם. כי לפעמים האדם מתעקש,
שיהיה דיקא בשעה זו מה שהוא רוצה, ועל-ידי-זה
בא לידי דחיקת-השעה לגמרי, ואובד את השעה; אבל
כשמבטל את עצמו, ואינו דוחק את השעה, כאשר
הזהירנו רבנו ז"ל (תני-מוהר"ן סימן תל והלאה), על-ידי-זה
חרזה השעה ונופלת בידו, וזוכה למה שרוצה. והעקר
- לא להתעקש כלל בשום דבר, שמכרח להיות בשעה

זו, רק יתן מקום להשפעה, ואז השפעה תפל בידו. והוא דבר הנצרך מאד, כמובן למי שמבינה היטב.

קבץ.

צריך תמיד להסתפל על הסוף האחרון, על היום והשעה והרגע, שיהיה מכרח להפריד מזה העולם. וכמו שאז, ברגע ההוא, כבר לא ירצה רצון אחר, לא כבוד ולא התנשאות והשתררות על זולתו, ולא שום דבר, ורק תהיה מחשבתו מוכנת ומזמנת אליו יתברך, כמו-כן צריך להמשיך על עצמו נקדת הרגע ההוא כל ימי חייו, ואז דיקא יהיה חיים ארכים וחיים מתוקים, מאחר שאינו רוצה שום רצון אחר ושום דבר זולתו יתברך. ובמדרש קהלת-רבה, (פרשה ה', סימן כ"א) אמרו: 'כשאדם בא לעולם, ידיו הן קפוצות, כלומר כל העולם כלו שלי הוא - אני נחלו, וכשהוא נפטר מן העולם, ידיו הם פשוטות, כלומר - לא נחלתי מן העולם הזה כלום, שכן אמר שלמה כאשר יצא מבטן אמו: (קהלת ה, יד) "ערום ישוב ללכת כשבא ומאומה לא ישא בעמלו שילך בידו". ועל-כן צריך לחקק דבר זה בדעתו תמיד, ומה לו לרדף אחרי ההבל?! יותר טוב לרדף אחריו יתברך וירגיל את עצמו לדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו, וכל מה שצריך

יִפְרֹשׁ כָּל שְׂיָחָתוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא יִזְכֶּה
לְבֹא אֶל בְּטוֹל אֱמֶת וְיַכְלִיל בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאָז דִּיקָא יִזְכֶּה
לְהַנְצִיל מִכָּל פְּגָעֵי הָעוֹלָם הַזֶּה מֵה שְׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד מֵדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ. וְצָרִיךְ שֶׁתִּדַּע, שְׂאִין שׁוֹם תְּכַלִּית
אַחֵר בָּעוֹלָם, כִּי-אִם לְהִתְקַרֵּב וּלְשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ. וְאֵל
יִפְתָּךְ יִצְרָךְ בְּדַרְכִּים נְבוֹכִים וְכו', רַק תִּרְאֶה לְצִיַּת אֶת
הַצִּדִּיק הָאֱמֶת וְתִרְבֶּה בְּתַפְלָה וְהִתְבּוֹדְדוֹת בְּכָל יוֹם
וְיוֹם, כִּי רַק זֶה יִצְיִלְךָ לָעֵד וּלְנִצָּח נִצָּחִים.

הגמ

בְּכָל-עֵת וְרָגַע נַעֲשִׂים בְּכָל הָעוֹלָמוֹת עֲנִיָּנִים חֲדָשִׁים,
וְעַל-כֵּן אֶפְלוּ שְׁנֶפֶל עַד עֲכָשׁוּ בְּמָקוֹם שְׁנֶפֶל, תִּכְףּ-וּמִיד
יִשְׁכִּיחַ הַכֹּל מִדַּעְתּוֹ וַיַּעֲשֶׂה הַתְחַלָּה חֲדָשָׁה לְגַמְרִי, כִּי
מִי יוֹדֵעַ אֵל אֵיזָה אִוְרוֹת וְאֵל אֵיזָה הַשְּׂגוֹת וּמִדְּרָגוֹת
עֲדִין יָכֹל לְהַשִּׁיג עַל-כָּל-פָּנִים מַעֲכָשׁוֹ. וְהַעֲקָר לְהִיּוֹת
עֲקֹשָׁן גָּדוֹל עַל מִצּוֹת הַשְּׁמָחָה לְשִׂמְחָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ עִם
כָּל הַנִּקְדּוֹת-טוֹבוֹת שִׁישׁ בּוֹ, וַיַּחֲיֶה אֶת עַצְמוֹ יְהִיֶּה אִיךְ
שִׁיחֶיָּה, וַיִּרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת
וּבִפְשִׁיטוֹת גָּמוֹר, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְלֹא יִנָּיֵחַ
אֶת עַצְמוֹ לִפְלִ בְּשׁוֹם אִפֶּן שְׁבָעוֹלָם. וְאִף שִׁמְחוֹ עֲכָשׁוֹ
מְבַלְבֵּל מְאֹד מְאֹד וְאִינוֹ תוֹפֵס מֵה שְׁלוּמִיד, עַל-כָּל-
פָּנִים יְהִיֶּה רָגִיל בְּאַמִּירָה בְּעֵלְמָא, שְׂאִז עַל-יְדֵי רַבּוֹי

הָאֱמִירָה, הָאוֹר שֶׁל הַתּוֹרָה תַּחֲיֶיהוּ וְתֹאִיר לוֹ, כִּי (כַּתְּבוֹת קִיא:): 'כָּל הַמְּשִׁתָּמֵשׁ בְּאוֹר תּוֹרָה, אוֹר תּוֹרָה מְחִיֶּהוּ'. וּבַמְּדֻרָשׁ-רַבָּה: (פְּרָשַׁת נִשְׂא, פְּרָשָׁה י"ד, סִימָן כ"ב) 'לָמָּה נִקְרָאת הַתּוֹרָה אוֹר? שֶׁהִיא מְאִירָה אֶת הָאָדָם מֵהַיַּעֲשָׂה! וְלִפִּי שֶׁהַתּוֹרָה מְלַמֶּדֶת אֶת הָאָדָם כִּי צָד יַעֲשֶׂה רְצוֹן הַמָּקוֹם, לְפִיכֵן שׂוֹכֵר הַתְּלִמּוּד גְּדוֹל', עֵינַי שָׁם. וַיִּזְכֶּה לַחֲזוֹר לַמְּדֻרָגָתוֹ וַיֹּאִיר לוֹ תְּמִיד נֶעֱם עֲרֵבוֹת מְתִיקוֹת זֵיו אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ.

ק.ס.

בְּכָל יוֹם וַיּוֹם יוֹרֵד עַל הָעוֹלָם חֲשָׁכוֹת חֹדֶשׁ, וְהוּא הוּא הַקְּלָפָה וְהַהֲסָתָרָה, הַמְּכַסֶּה אֶת אוֹר הַיּוֹם, אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ, הַמְּאִירָה מְאֹד בְּכָל הָאָרֶץ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: (יחזקאל מ"ג): "וְהָאָרֶץ הָאִירָה מִכְבוֹדוֹ". וְעַל-יְדֵי תִקְוָה הַשְּׁשׁוֹן וְהַשְּׁמִיחָה יִזְכֶּה לְשַׁבֵּר וּלְבַטֵּל אֶת כָּל הַחֲשָׁכוֹת, שֶׁהֵם הַקְּלָפָה וְהַהֲסָתָרָה, וַיִּתְּעַנֵּג מִנֶּעֱם עֲרֵבוֹת אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְעַל-כֵּן צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת כָּל-מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבָעוֹלָם לְזִכּוֹת לְהַגִּיעַ אֶל מִדַּת הַשְּׁמִיחָה, וַיִּרְקַד רְקוּדִים וַיִּשִּׁיר לַעֲצֻמוֹ נְגוּנִים שֶׁל שְׁמִיחָה, וְזֶה יִרְחִיב לוֹ אֶת מַחוֹ וְדַעְתּוֹ, וַיִּזְכֶּה לְהָאוֹר-הַגָּנוּז.

קסא.

בדורותינו אלה, שהוא סמוך מאוד מאוד להתגלות מלך המשיח, ויאיר ויגלה אמתתו יתברך. ואשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל ואין שום תכלית אחר בעולם כִּי-אם לדבר עמו יתברך בלשון שרגיל בו ולהתמיד בתורה הקדושה, דיקא בימינו אלה מתפשט הקלפה והסמ"ך-מ"ם מאוד מאוד על-ידי העתונות והספרים-חיצוניים, אשר רב העולם נתפסים בזה. והזמן היקר, שצריכים לנצל בחפוש אחריו יתברך בשיחה בינו לבין קונו ושקידה רבה בתורה, מבטלים בהכל ובריק, רחמנא-לצלן. ורבנו ז"ל אמר: (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ל"ב) 'כשִׁמְכָנִיס בְּמַחַ מַחֲשַׁבְתּוֹ חֲכָמוֹת-חִיצוֹנִיּוֹת, עַל מְקוֹם זֶה נִבְנָה כָּל הַמִּדּוֹת וְהַתְּאוּדוֹת רְעוֹת'. ועל-כן אף שבלית את הזמן היקר בהכל ובריק, תעשה ברגע זה התחלה חדשה ונתחיל לשמר את הזמן היקר לחטף טוב נצחי, אשר ישאר לך לנצח נצחים. וטוב יותר לעין באיזה ספר שיהיה מלעין באיזה עתון, אפלו מהחרדים, כי תכף-ומיד כשִׁמְכָנִיס דברי הכל ובטלים במחו, כְּמוֹ-כֵן יוצאים כנגדו כל היראת-שמים והדבקות, שזכה עד עכשו. על-כן ראה להיות בריה על-כל-פנים מעכשו,

ותראה לחדש את ימך, ולחיות חיים טובים בנעימות
דבקות הבורא יתברך.

קסב.

העקר - לעשות התחלה חדשה בכל פעם, וישכח
ויעביר מדעתו מה שעבר עליו עד עכשו. ואפלו עשית
מה שעשית וכו' ונפלת למקום שנפלת וכו', צריך
שתחקק בדעתך, שאין לך עבר כלל, ואתה נולדת
עכשו מחדש, ועל-כן פתח פיך ותדבר אליו יתברך
ותרקד ותשמח את נפשך עם כל הנקודות טובות שיש
בך מנקודת יהדותך. ועל-ידי שני יסודות אלו - שמחה
והתבודדות - תוכל לחזור אליו יתברך תמיד.

קסג.

עקר החיות, שנקראים חיים באמת, הוא לקבל
ולהמשיך תוספות רוח חיים דקדשה מלמעלה בכל-
עת, כמו שכתוב (משלי ג'): "כי ארך ימים ושנות חיים
ושלום יוסיפו לך". וזה זוכים על-ידי התקרבות אל
הצדיק האמת, אשר רק הוא זכה להכליל בו יתברך
בתכלית השלמות, שאין שלמות אחריו, ועל-כן הוא
מחדש את עצמו בכל רגע ודקה ממש, וכל מי שהוא
מקרב אליו, גם-כן יכול להמשיך על עצמו רוח חיים
וגם הוא יכול להתחדש בכל פעם, יהיה איך שיהיה,

אֶפְלוּ עָשָׂה כָּבֵד עַד עֲכָשׁוּ מֵה שְׁעָשָׂה, עַל-יְדֵי עֲצָם
הַפְּלִגָּת גִּדָּל כַּח הַצְדִּיק הָאֵמֶת גַּם הַגְּרוּעַ שֶׁבְּגְרוּעִים
וְהַפְּחוּת שֶׁבְּפְחוּתִים יָכוֹל לְהִתְחַדֵּשׁ עֲצָמוֹ בְּכָל-עֵת
וּרְגַע, אִם יִזְכֶּה לֶאֱחֹז אֶת עֲצָמוֹ חֲזָק בְּהַצְדִּיק הָאֵמֶת.

קסד.

לְעוֹלָם צָרִיךְ לְהַכְנִים אֶת עֲצָמוֹ אֶל תּוֹךְ הָאֱמוּנָה
הַקְּדוּשָׁה וְלִידַע אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרֵךְ
כָּלֵל, וְהוּא יִתְבָּרֵךְ מִנְהִיג אֶת הָעוֹלָם בְּהַשְׁגָּחַה פְּרִטִּי
פְּרִטִּית, וּבְכָל דְּבָר יֵשׁ חֲשָׁבוֹן צֶדֶק, שֶׁכֶּךָ רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ
שְׁיִהְיֶה מְטַעְמִים הַכְּמוּסִים וּמְכֻסִּים מִבְּנֵי-אָדָם וְכוּ'.
וְעַל-כֵּן אֵין עָלֶיךָ לִפְלֵ בְּדַעְתָּךְ כָּלֵל מִמֶּה שְׁעֵבֵר עָלֶיךָ,
כִּי כֶךָ נִגְזְרָה מִחֻכְמָתוֹ יִתְבָּרֵךְ הַבְּלִיתִי תְּכָלִית וּגְבוּל.
וְעַל-כֵּן צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, שְׁהַעֲבֵר אֵין וּמֵה דִּהְיֶה הָיָה, אִם
הָיִיתָ רוֹצֵה בְּדֶרֶךְ זֶה אוֹ אִם לֹא רָצִיתָ בְּדֶרֶךְ זֶה, מֵה
שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בֵּין בְּרוּחָנִי וְכוּ', וּבֵין בְּגִשְׁמִי, הָעֶסֶק
שְׁעֶסֶקְתָּ וְהִסָּכָה בְּמִשְׁאֵל-וּמִתֵּן שְׁעִשִּׂיתָ וְכוּ' - הַכֹּל
הָיָה בְּהַשְׁגָּחַה פְּרִטִּית. וְעַל-כֵּן אֲסוּר לְצַעֵר אֶת עֲצָמוֹ
עַל אֵיזָה הַפֶּסֶד שֶׁנִּגְרַם לָךְ אוֹ אֵיזָה בְּטָלְנוֹת שְׁעִשִּׂיתָ
בְּמִשְׁאֵל וּמִתֵּנָּךְ וְכוּ', אוֹלִי הָיִיתָ צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת בְּדֶרֶךְ
וּבִאֲפֶן אַחֵר - לֹא חָבַל עַל הַצַּעֵר וְהָעֲגָמַת-נַפֶּשׁ שֶׁל
חֲנֹם, כִּי הַכֹּל הִתְנַהֵּג בְּרְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְעַל-כֵּן הָעֶקֶר
תִּתְחִיל לַחֲשֹׁב מֵעַכְשָׁו, מִרְגַּע זֶה, לְעוֹלָם תִּשְׁכִּיחַ

מדעתך העבר, יהיה איך שיהיה, אין לך עבר כלל. ודיקא על-ידי עצה זו תזכה לחיות בכל פעם חיים טובים וחיים חדשים, ודבר זה תלוי כפי מדת האמונה שאוחז, כי על-פי דעת האמת והאמונה צריך לשפח ולהעביר מדעתו בכל פעם העבר ולעשות בכל-עת ורגע התחלה חדשה, ולדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו. כך גלה לנו רבנו ז"ל, אשר הכין דעת האמת, שמשיח ימשיך בעולם. אשרי השומע לו ומתחדש בכל פעם, אז יזכה לחיים מתוקים, ויהיה תמיד בשמחה עצומה, אשרי לו בזה ובכא.

קסה.

עקר החיות הוא הדעת ושכל דקדשה להוציא מוכח אל הפעל, עד שנוכל להודיע לכל בני-אדם גדלו וממשלתו יתברך, שהוא פעל ועשה וברא הכל יש מאין המחלט, והוציא כל הבריאה מוכח אל הפעל, שיקים וידע כל פעול כי אתה פעלתו, ויבין כל יצור כי אתה יצרתו וכו', שזהו עקר שלמות מוציא מוכח אל הפעל. ועל-כן כל מה שזוכים לגלות ולפרסם ביותר אמתת מציאותו יתברך בעולם, שזהו נקרא מוציא מוכח אל הפעל את כל הבריאה, על-ידי-זה זוכה לחיות בכל פעם חיים חדשים וחיים ערבים ומתוקים.

קבו.

"וַיִּדְעַת הַיּוֹם וְהִשְׁבַּת אֶל לִבָּבָהּ, כִּי ה' הוּא הָאֱלֹקִים
 בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת, אֵין עוֹד" (דְּבָרִים ד').
 כְּשֶׁאָדָם מְכַנֵּס בְּדַעְתּוֹ, שְׂאִין לוֹ רַק "הַיּוֹם" הַזֶּה, אֶז
 דִּיקָא יָכוֹל לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ אוֹר רוּחָנִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ
 יִתְבָּרֵךְ. כִּי עָקֵר הַמְּנִיעָה בְּהַשְׁגַּת אֱלֻקוֹת הוּא רַק
 כְּשִׁדּוּחַק מִיּוֹם לַחֲבֵרוֹ, עַד שְׁנִדְמָה לוֹ, כִּי הַיּוֹם הַזֶּה
 אֵינוֹ יוֹם כָּלֵל, וּבִיּוֹם הַזֶּה אֵי אֶפְשָׁר לוֹ לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו
 יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל. אָבֵל כְּשִׁיּוֹדֵעַ עֲנִין הַגְּלוּי שֶׁל "הַיּוֹם",
 אֶז - "וְהִשְׁבּוֹת אֶל לִבָּבָהּ, כִּי ה' הוּא הָאֱלֹקִים בַּשָּׁמַיִם
 מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת, אֵין עוֹד". כִּי בְּאַמַּת עָקֵר
 הַתְּכָלִית - שְׁצָרִיכִים לִידַע, כִּי "אֵין עוֹד מְלַבְּדוֹ" - "אֵין
 עוֹד" מִמֶּשׁ (עֵין לְקוּטִי-הֶלְכוֹת, מִתְּנַת שְׂכִיב מֵרַע, הֶלְכָּה ב'), דְּהֵינּוּ
 שְׂאִין שׁוּם דְּבָר נִמְצָא בְּעוֹלָם כָּלֵל, רַק הוּא יִתְבָּרֵךְ
 לְבָדוֹ, "כִּי ה' הוּא הָאֱלֹקִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ
 מִתַּחַת אֵין עוֹד" (דְּבָרִים ד, לט) - "אֵין עוֹד" מִמֶּשׁ, כִּי
 אֵין שׁוּם דְּבָר נִמְצָא בְּעוֹלָם כָּלֵל לֹא, רַק הוּא לְבָדוֹ
 יִתְבָּרֵךְ, כִּי הַכֹּל הֶבֶל וְכֹלָא קָמִיָּה כֹּלָא מִמֶּשׁ. וְדָבָר זֶה
 אֵי אֶפְשָׁר לְהַסְבִּיר לַחֲבֵרוֹ, כִּי עָלֶיהָ נֶאֱמַר: (מִשְׁלֵי לא, כג)
 "נִדְּעַ בַּשְּׁעָרִים בַּעֲלָהּ"; וְאָמְרוּ בַּזֶּהֱרַ הַקְּדוֹשׁ (וִירָא קג):
 'כָּל חַד לְפּוֹם מָה דְּמַשְׁעַר בְּלִבִּיהּ'; כִּי הַתְּנוּצָצוֹת הַזֶּה
 הוּא אֶצֶל כָּל אֶחָד בְּאֶפֶן וְגִלּוּי וְתִשׁוּקָה וְכו', אַחֲרַת,
 אַךְ אֵי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ אֵלֶיהָ כָּל אֶחָד לְפִי בַּחֲנִנְתּוֹ כִּי-אִם

על-ידי הגלוי של "היום", שגלה רבנו ז"ל (עין לקוטי-
מוהר"ן, חלק א', סימן ער"ב), אשר הגלוי הזה יגלה משיח
לכל העולם, ועל-ידי-זה יגאלנו; אשרי המחכה ויגיע.

קסז.

בכל יום ויום מתגבר האמת על השקר, כי השם-
יתברך מחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית,
כי בכל יום הוא יתברך פותח דלתות שערי מזרח,
ובוקע חלוני רקיע, ומאיר לעולם כלו וכו'. ועקר אור
כל האורות הוא האמת, שהוא השם-יתברך בעצמו,
שהוא לבד אור כל האורות, כמו שכתוב: (תהלים כ"ז)
"ה' אורי וישועי", וזהו ענין הברורים אשר מתבררים
בכל יום; הינו האמת, שהוא אורו יתברך מתברר
מתוך השקר שהוא החשך. וזה כל עבודת הצדיק
האמת - לגלות ולפרסם אורו יתברך בלב כל ישראל
בכל יום. ואף שעדין השקר והחשך מתגבר ומתפשט,
אבל סוף-כל-סוף יתבטל השקר - שהוא החשך -
לגמרי, ויהיה אור לכל בני-ישראל במושבותם, והכל
יזכו להכירו יתברך פנים אל פנים וידברו עמו יתברך,
כאשר ידבר איש עם רעהו, אשר זהו עקר המשכת
האור, שיאיר לו גם בעודו בגופו בעולם הזה. אשרי
הזוכה להיות מקרב אל רבנו ז"ל, ואז יזכה לאור-

הַגָּנוּז הַזֶּה, הַמֵּאִיר בְּכָל יוֹם יוֹם, וְיִזְכֶּה לְהִיּוֹת דְּבוּק
בוּ יִתְבָּרַךְ תָּמִיד.

קִסְתָּה.

בְּכָל יוֹם וַיּוֹם מִתְפַּשֵּׁט וּמִתְגַּבֵּר הַסֵּם "ך" מ"ם עַל
כָּל נֶפֶשׁ מִיִּשְׂרָאֵל לְהִסְתִּיר מִמֶּנּוּ הָאוֹר־הַגָּנוּז, הַמֵּאִיר
בְּכָל יוֹם וַיּוֹם בְּתוֹסֶפֶת גְּלוּיִים חֲדָשִׁים. וּבִאֲמַת כָּל
אֵלוּ הַמְּנִיעוֹת וְהַתְּגַבְרוֹת וְהַתְּפַשְּׁטוֹת הֵם לְטוֹבָה
גְּדוּלָּה, כִּי כָּל מֶה שֶׁעוֹבֵר עַל אֶחָד קִטְנוֹת וּמְרִירוֹת
וִירִידוֹת וְכוּ', וְהוּא זוֹכֶה לְהִתְגַּבֵּר וּלְהִתְחַזֵּק וּלְהִתְאַמֵּץ,
כְּמוֹ-כֵן נִבְנָה לוֹ כָּלִים יוֹתֵר חֲזָקִים לְקַבֵּל בָּהֶם הָאוֹר
הָאֵין סוּף. כִּי בְּלִי כָּלִים, שֶׁהֵם הַמְּנִיעוֹת וְהַצְמָצוּמִים
וְהַקִּטְנוֹת וְהַבְּלוּלִים, אֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג שׁוּם קִדְשָׁה
וְדַעַת. וְזֶה מַעֲלַת הַצְדִּיקִים, שֶׁהֵם יוֹדְעִים מִזֶּה, וְעַל-כֵּן
הֵם זוֹכִים לְהִתְחַזֵּק וּלְהִתְאַמֵּץ בְּכָל תְּקֵף וְעֹז, וּמוֹסְרִים
נֶפֶשָׁם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ מִמֶּשׁ, וְעַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא נִתְגַּלָּה
לָהֶם הָאוֹר הַגָּנוּז שֶׁבְּכָל יוֹם, מֶה שֶׁאֵין כֵּן מִי שֶׁלֹּא יֵדַע
מִזֶּה, תְּכֵף-וּמִיד כְּשֶׁמִּתְחִיל לַעֲבֹר עָלָיו מֶה שֶׁעוֹבֵר
וְכוּ', וּמִכָּל-שָׂכָן שֶׁנוֹפְלִים לַעֲבֹרוֹת גְּמוּרוֹת, רַחֲמָנָא-
לְצֻלָּן, כְּאֶשֶׁר מְצוּי עַכְשָׁו, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִרְחָם. תְּכֵף-
וּמִיד נוֹפְלִים בְּדַעְתָּם, וְנִדְמָה לָהֶם, כְּאֵלוּ אֶבֶד תְּקוּהָ
וּמָנוּס מֵהֶם. אָבֵל בְּאֲמַת לֹא-כֵן, כִּי דִיקָא אֵלוּ הַנִּפְשׁוֹת

הנפולים והירוודים וכו', כשיתחילו עוד פעם וכו' וכן לעולם וכו', אז דיקא סוף-כל-סוף יאיר גם עליהם האור-הגנוז, כי העקר תלוי בעקשנות לא להתפעל אם נפל בין-כך ובין-כך עוד פעם וכו', כי העקר לעשות בכל פעם התחלה חדשה, וצדיק ה', ורחמי על כל מעשיו; אשרי מי שאינו מטעה את עצמו.

קסט.

כל ענין המן, שהיה יורד (שמות ט"ז): "דבר יום ביומו, היה למען אנסנו הילך בתורתי אם לא". ואמרו חז"ל: (ספרי, פרשת בהעלתך) שבשביל זה ירד יום ביומו, כי בענין זה רבים טועים, ומה גם שבאים לקלוקלים רבים, שרוב ההטעאות והגנבות והגזלות במשא ומתן נעשה רק בשביל קלוקל האמונה והבטחון, כי מתפחד מה יהיה למחר, פן ואולי לא יהיה לו מה לאכל, וכן האדם מבטל כל היום הזה ולרבות הלילה כדי שיהיה לו מה לאכל למחר וכו', ומזה בא, שמתרחקים מהתורה, וגם חייהם אינם חיים, כי הם מלאים מרירות ועצבות; אבל שאדם מרגיל את עצמו בדרך הנורא שגלה לנו רבנו ז"ל, והוא על פסוק (תהלים צ"ה): "'היום" אם בקולו תשמעו" (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ער"ב), אז דיקא חי חיים טובים, וגם זוכה לקנות לעצמו אוצרות של תורה ותפלה ומצוות ומעשים טובים, כי אפלו

הוא עוסק במשא-ומתן, הוא מצמצם מזמנו וגוזל עתים לתורה ולתפלה (עין לקוטי-מוהר"ן. חלק א', סימן רפ"ד), ויודע ברור, שהיום הזה הוא גם-כן יום, ומה שיחטף ביום הזה, זה חלקו לנצח נצחים.

קע.

בכל יום ויום נעשים חדשות לגמרי בכל העולמות, על-כן אין לפל בדעתו כלל ממה שעשה וכו' ועבר עליו וכו', כי כל יום הוא בריאה חדשה נפלאה מאד מאד, והשם-יתברך מחדש עולמו בכל-עת ורגע ודקה וכו' ממש. ודבר זה לא יכולהו הרעיון כלל, ומכל-שכן לספרו בפה, ומכל-שכן וכל שכן לרשמו על הכתב, והוא מסתרי הנהגותיו יתברך פלאי פלאות. ועל-כן בכל-עת ורגע יכולים להתחדש ולהתחיל מחדש, מכל-שכן כל יום הוא ענין אחר לגמרי. וכל מה שיכניס האדם ידיעה זו בלבו ודעתו, כמו-כן יזכה להתחדש ולהכניס יותר ויותר אל שער הקדשה. וענין זה יתגלה בשלמות בביאת בן-דוד בעצמו, שעליו נאמר (תהלים ב'): "אני היום ילדתיך"; כי הוא יכניס ענין ההתחדשות בעולם.

קעא.

על-ידי התגלות הנפלא הזו, שמגלה רבנו ז"ל, שבכל רגע ודקה ממש הוא ענין אחר לגמרי, ומכל-שכן כל יום ויום הוא חדוש הבריאה מחדש, על-ידי ידיעה זו גם יכול לשוב אליו הפגום והמלכלך בכל החטאים שבעולם עדין יכול לשוב אליו יתברך, יהיה איך שיהיה, כי רחמי יתברך על-כל מעשיו, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך, והעקר לא להתפחד כלל, כי הסמ"ך-מ"ם מחליש את הדעת מאד מאד, כאלו אבד מנוס ותקוה וכאלו, חס ושלום, השם-יתברך בכעס וברגז עליו, ועל-ידי-זה מרחקו ממנו יתברך. ובאמת גלה רבנו ז"ל, שהכל הוא דמיון גדול, שנתהוה מחטאיו ועוונותיו הרבים וכו', כי באמת השם-יתברך חפץ חסד, ורוצה דיקא שישובו בניו אליו, וידברו עמו יתברך בלשון שרגילים בו. וזהו עקר התשובה, כמו שאמר הנביא: (הושע י"ד) "שובה ישראל עד ה' אלקיך, כי כשלת בעוניתך, קחו עמכם דברים ושובו אל ה', אמרו אליו כל תשא עון וקח טוב ונשלמה פרים שפתינו". ובמדרש אמרו: (שם בילקוט) "שובה ישראל" - 'אפלו כפרת בעקר'. ואמרו: "קחו עמכם דברים" - 'איני מבקש מכם אלא דברים', שזהו עקר התשובה להרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך תמיד

בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בּוֹ, שֶׁזֶה נִקְרָא "הַתְּבוּדוֹת", שֶׁעֲלֶיהָ
הִזְהִיר רַבֵּנוּ ז"ל, מְאֹד מְאֹד; אֲשֶׁרִי שִׂיאֲחֻז בָּזָה.

קעב.

מִצֻּה גְּדוּלָּה לְדַבֵּר מִשְׁבַּח רַבֵּנוּ ז"ל, וְעַל-יְדֵי שְׂבַח
הַצְּדִיקִים יִזְכֶּה, שְׂיִטְהֶר מִחֲשַׁבְתּוֹ, וְיִתְרוֹמֵם מִחוּ,
וְיִמָּתֵק מִמֶּנּוּ כָּל הַדִּינִים (עֵין לְקוּטִי-מֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן
כ"ט וְסִימָן רל"ד). וְכָל מֶה שֶׁיִּסְפֹּר יוֹתֵר מִמֶּנּוּ ז"ל, יִזְכֶּה
שְׂיִמָּשֵׁף עָלָיו קִדְשָׁתוֹ, וְגַם יִזְכֶּה, שְׂיִתְפַּשֵּׁט וְיִתְפָּרֵס
אוּרֹו הַגָּנוּז בְּכָל הָעוֹלָם. וְצָרִיךְ שֶׁתִּדַּע, שֶׁהַבַּעַל דָּבָר
עוֹשֶׂה כָּל-מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבָעוֹלָם לְהַסְתִּיר אֶת רַבֵּנוּ ז"ל,
מִהָעוֹלָם; וְאִפְלוּ כְּשֶׁכָּבַר זֹכִים לְגִלּוֹת אֶת רַבֵּנוּ ז"ל,
בָּעוֹלָם, תִּכְף-וּמִיד מִתְפַּשֵּׁט הַסֵּם "ך-מ"ם וּמִשְׁכִּיחוּ
וּמִסְתִּירוּ. וְהוּא דָּבָר מְפֹלָא מְאֹד אֵיךְ יָכוֹל לְהִיּוֹת
דָּבָר כָּזֶה - אִפְלוּ אַחֲרֵי הַפְּרָסוּם תִּכְף-וּמִיד מִשְׁכִּיחִים
וּמִסְתִּירִים אוֹתוֹ. כְּמֵאמַר אֲנָשֵׁי-שְׁלוֹמֵנוּ: (שִׁיחַ-שְׂרָפִי-
קֹדֶשׁ חֶלֶק ד' סִימָן שפ"ט) 'בְּדֶרֶךְ-כָּלֵל סוּד, כְּשֶׁמִּגְלִים אוֹתוֹ,
נַעֲשֶׂה "אוֹיֵס" סוּד, אֲבָל אוֹר רַבֵּנוּ ז"ל, כָּל מֶה שֶׁתִּגְלֶה
אוֹתָהּ, יִשָּׂאֵר סוּד'. וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לַעֲשׂוֹת כָּל-מִינֵי
פְעֻלוֹת שְׁבָעוֹלָם לְגִלּוֹת וּלְפָרֵס אֶת רַבֵּנוּ ז"ל, בָּעוֹלָם,
כָּל אֶחָד כְּפִי בַחֲיָנָתוֹ וְעִנְיָנוּ, וְאַל יִסְתַּכֵּל עַל שׁוּם מוֹנֵעַ
וּמַעֲכָב, הֵן מִבְּפָנִים וְהֵן מִבַּחוּץ, וְדו"ק.

קעגן.

יִרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר תָּמִיד רַק דְּבוּרֵי אַמוּנָה
וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית וַיִּגְלֶה וַיִּפְרָסֶם אֶת רַבְּנוֹ ז"ל, וְאֵל
יִתְבַּיֵּשׁ מֵהַמְּלָעִיגִים, כִּי יָמֵי חַיָּנוּ הֵבֵל, וְהַיָּמִים
וְהַשְּׁבוּעוֹת וְהַחֲדָשִׁים וְהַשָּׁנִים פּוֹרְחִים כָּצֵל עוֹף
הַפּוֹרֶחַ בְּאֵוִיר, וְלֹא יִשָּׂאֵר מִמֶּנּוּ כִּי־אִם הַדְּבוּרֵי אַמוּנָה
שֶׁדִּבֶּר וְהַזְכוֹת שֶׁזָּכָה לְגִלּוֹת וּלְפָרֶסֶם אֶת רַבְּנוֹ ז"ל,
אֲשֶׁר הוּא הוּא נִשְׁלַח מִלְמַעְלָה בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֵלֶּה לְעוֹרֵר
וּלְחַזֵּק וּלְאַמֵּץ אֶת כָּל הַנְּפָשׁוֹת הָעֵיפוֹת, הַחֲלוּשׁוֹת
וְהַנְּפּוּלוֹת, לְכַבֵּסֶם וּלְרַחֲצֵם וּלְהַעֲלוֹתָם וּלְהַשִּׁיבָם
אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ. וּבְהַתְּגַלּוֹתוֹ וּבְפָרְסוֹמוֹ תְּלוּיָה כָּל הַגָּאֲלָה,
כִּי יֵשׁ אֲצִלּוֹ לְמוֹדִים עֲמָקִים כָּאֵלּוּ, אֲשֶׁר אָפְלוּ הַגְּרוּעֵי
שֶׁבְּכָל הַגְּרוּעִים, הַמֵּנֵחַ בְּעֵמֶק הָרַע וְהַחֲשֵׁךְ, גַּם־כֵּן
יָכוֹל לַחֲזוֹר וּלְשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ עַל־יְדֵיהֶם.

קעגן.

צָרִיף כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי־שְׁלוֹמֵנוּ בְּמָקוֹם שֶׁהוּא
לְגִלּוֹת וּלְפָרֶסֶם אֶת הַצַּדִּיק הָאֵמֶת וְעֲצוּתוֹ הַקְּדוּשִׁים
בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת גָּמוּר, וְאֵל יִתְבַּיֵּשׁ מִפְּנֵי
הַמְּלָעִיגִים, כִּי כָּבֹד אָמַר רַבְּנוֹ ז"ל: (שיחות־הַר"ן, סִימָן ר"ט)
'שֶׁכָּל הַתּוֹרוֹת וְהַשִּׁיחוֹת שֶׁלּוֹ אֵינָם בְּשִׁכְלָנוּ לְחֹד,
כִּי־אִם "אֶת אֲשֶׁר יֵשֶׁנּוּ פֹה - וְאֲשֶׁר אֵינָנוּ פֹה" (דְּבָרִים

כט, יד); וכפרוש רש"י שם: 'אף עם דורות העתידים. ובפרוש אומר: 'לבניכם אחריכם תודיעו את אשר נעשה פה'. ובודאי צריך להיות בדעת ובהשכל לדבר רק עם תמימים, החפצים לצאת מהחשך וכו'. וכבר הפליג בזהר הקדוש ואמרו: (תצנה קפ"ו): 'זכאה מאן דמליל על אודנה דשמע' וכו'; וכשתחפש באמת אחרי תמימים – תמצאם. ודבר זה צריך להיות על-ידי כל-אחד מאנשי-שלומנו דיקא, כמו ששמעתי מזקני-אנשי-שלומנו (עין כוכבי-אור חלק שיחות וספורים סימן ג'): 'דבר רבנו חייב להתגשם על-ידי כל אחד מאנשי-שלומנו'. וצריך להיות חזק בזה מאד, הן בממון והן בטרחתו והן ברצון, ואל יסתכל בדבר זה על שום בריה ומונע שבעולם, אפלו שיהיה מאנשי-שלומנו, הוא צריך לידע, שעליו מנח החיוב לגלות ולפרסם את הצדיק האמת, וידמה בדעתו, שאין אחר כלל, רק הוא בעצמו, ועל-ידי-זה נזכה, שיתגלה באמת דעת רבנו ז"ל, בעולם.

העה.

בעתים הללו, שנתרבה בכל יום ויום אלפי אלפים ורבוי רבבות וכו' ספרי-מינים ואפיקורסים בעולם, רחמנא-לצלן, מצוה גדולה להדפיס ולהפיץ ספרי-

רַבִּנּוּ, מוֹהֲרֵי מִבְּרֶסֶלֶב, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ, וְתִלְמִידֵי
הַקְדוּשִׁים בְּכָל הָעוֹלָם, אֲשֶׁר הֵם מְגִלִּים וּמְפָרְסָמִים
אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּעוֹלָם, וּמִבְטָלִים כָּל הַסְּפָקוֹת
וְהַעֲקָמִימִיּוֹת שֵׁישׁ בֶּלֶב הָאָדָם, וּמַכְנִיס אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה
וְהַתְחַדְּשׁוֹת בִּישְׂרָאֵל, וּמַחֲזִיק וּמַאֲמֵץ אֶת כָּל הַשְּׁבוּרִים
וְהַנִּרְדָּפִים, הִירוּדִים וְהַנְּפֹלִים, וּמַגְלָה לָהֶם, אֲשֶׁר אֵין
שׁוּם יָאוֹשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, וּמֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְגַם
מִמָּקוֹם שֶׁהֵם נִמְצָאִים שָׁם, גַּם־כֵּן יְכוּלִים לָצֵאת וּלְחַזֵּר
אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי רַחֲמָיו יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל מַעֲשָׂיו, וְעוֹלָם
עַד אֵין סוֹף וַיּוֹרְדִים עַד אֵין תְּכֵלִית. וְעַל־כֵּן מִצְוֶה רַבָּה
וְזָכוּת נוֹרָאָה מְאֹד לְנִדָּב לְצִדְקָה זֹו לְהַדְפִּיס הַסְּפָרִים,
וְהוּא זְכוּת הַרְבִּים לְדוּרֵי דוֹרוֹת, וְהַצִּדְקָה הַזֹּו עוֹלָה עַל
כָּל הַצִּדְקוֹת, וְעָלֶיהָ נֶאֱמַר: (תהלים קי"ט): "צִדְקָתְךָ צִדְקָה
לְעוֹלָם" - אֵיזֶה צִדְקָה יִהְיֶה נִשְׁאָר לָאָדָם לְעוֹלָם? -
"וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת" - אִם נוֹתְנִים לְהַדְפֹּס וּלְהַפְצֵת תּוֹרַת
אֱמֶת מִהַצִּדִּיק הָאֱמֶת.

תָּם וְנִשְׁלָם שְׂבַח לָאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם !

ברכת המזון – ע"מ

יטול ידיו במים אחרונים ויאמר :

אֲבָרְכָה אֶת־יְהוָה ^{אֱלֹהֵינוּ} בְּכָל־עֵת תְּמִיד תִּהְיֶה בְּפִי : סוּף דְּבַר
הַכֹּל נִשְׁמָע אֶת־הָאֱלֹהִים יֵרָא וְאֶת־מַצּוֹתָיו שְׁמור פִּי־זֶה כָּל־הָאָדָם :
תִּהְיֶה יְהוָה ^{אֱלֹהֵינוּ} יִדְבֹּר־פִּי וַיְבָרֶךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד :
וְאִנְחֵנוּ נִבְרָךְ יְהִי מַעֲשֶׂה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ : וַיְדַבֵּר אֵלֶּי זֶה הַשְּׁלָחַן
אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה ^{אֱלֹהֵינוּ} :

אם הם שלשה ומעלה חייבים בזימון :

אומר המזמין : הֵב לָן וְנִבְרִיךְ לְמַלְכָּא עֲלָאָה קְדִישָׁא (עונים : שמים) :
בְּרִשׁוֹת מַלְכָּא עֲלָאָה קְדִישָׁא (בשבת : ובִּרְשׁוֹת שְׁבֶת מַלְכָּתָא) (ביו"ט : ובִּרְשׁוֹת
יומָא טָבָא אֲשֶׁפִּיזָא קְדִישָׁא) וּבְרִשׁוֹתְכֶם נִבְרִיךְ (בעשרה : אֱלֹהֵינוּ) שְׁאֲכַלְנוּ מִשְׁלוֹ :
עוֹנִים המסובים : בָּרוּךְ (בעשרה : אֱלֹהֵינוּ) שְׁאֲכַלְנוּ מִשְׁלוֹ וּבָטוּבוֹ
הַגָּדוֹל תְּמִיד חֲיִינוּ :

המזמין : בָּרוּךְ (בעשרה : אֱלֹהֵינוּ) שְׁאֲכַלְנוּ מִשְׁלוֹ וּבָטוּבוֹ הַגָּדוֹל תְּמִיד
חֲיִינוּ :

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה ^{אֱלֹהֵינוּ} , אֱלֹהֵינוּ ^{הַחַי וְהַקָּדוֹשׁ וְהַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא וְהַמְּשֻׁבָּח וְהַמְּשֻׁבָּח וְהַמְּשֻׁבָּח} מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הָאֵל
הַזֵּן אוֹתָנוּ וְאֵת הָעוֹלָם כְּלוּ בְטוּבוֹ בְּחֵן בְּחֶסֶד בְּרִיּוֹחַ
וּבְרַחֲמִים רַבִּים. נִתֵּן לָחֶם לְכָל־בָּשָׂר כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ :
וּבָטוּבוֹ הַגָּדוֹל תְּמִיד לֹא חָסַר לָנוּ וְאֵל יַחֲסֹר לָנוּ מִזֶּן
תְּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הוּא אֵל זֵן וּמִפְּרִיָּה לְכָל וְשִׁלְחָנוּ
עָרוֹךְ לְכָל וְהִתְקִין מִחְיָה וּמִזֶּן לְכָל־בְּרִיּוֹתָיו אֲשֶׁר בָּרָא
בְּרַחֲמָיו וּבְרֹב חֶסְדּוֹ כְּאִמּוֹר ; פּוֹתַח אֶת־יָדָיו וּמַשְׁבִּיעַ
לְכָל־חַי רָצוֹן : בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה ^{אֱלֹהֵינוּ} , הַזֵּן אֶת הַכֹּל :

נוֹדָה לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל שֶׁהִנַּחֲלָתָ לְאַבּוֹתֵינוּ
 אֶרֶץ חֲמֻדָּה טוֹבָה וְרַחֲבָה בְּרִית וְתוֹרָה חַיִּים וּמִזֹּון.
 עַל שֶׁהוֹצֵאתָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּפָדִיתָנוּ מִבֵּית עֲבָדִים.
 וְעַל בְּרִיתְךָ שֶׁחֲתַמְתָּ בְּבִשְׁרָנוּ. וְעַל תּוֹרַתְךָ שֶׁלְּמַדְתָּנוּ.
 וְעַל חֻקֵּי רְצוֹנְךָ שֶׁהוֹדַעְתָּנוּ. וְעַל חַיִּים וּמִזֹּון שֶׁאַתָּה זָן
 וּמַפְרִינֵם אוֹתָנוּ:

על הניסים בחנוכה ופורים אומרים כאן על הניסים:

וְעַל הַנִּסִּים וְעַל הַפְּרָקָן וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל
 הַנִּפְלְאוֹת וְעַל הַנִּחְמוֹת וְעַל הַמְּלַחְמוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לְאַבּוֹתֵינוּ בַּיָּמִים
 הָהֵם בְּזֶמֶן הַזֶּה.

בחנוכה אומרים: בימי מתתיהו בן יוחנן כהן גדול חשמונאי
 ובניו כשעמדה מלכות יון הרשעה על עמך ישראל להשכיחם
 תורתך ולהעבירם מחקי רצונך ואתה ברחמיך הרבים עמדת להם
 בעת צרתם רבת את ריבם דנת את דינם נקמת את נקמתם מסרת
 גבורים ביד חלשים ורבים ביד מעטים וטמאים ביד טהורים
 ורשעים ביד צדיקים וזדים ביד עוסקי תורתך ולך עשית שם גדול
 וקדוש בעולמך ולעמך ישראל עשית תשועה גדולה ופרקן כהיום
 הזה ואחר כך באו בניך לדביר ביתך ופנו את היכלך וטהרו את
 מקדשך והדליקו נרות בתצרות קדשך וקבעו שמונת ימים אלו בהלל
 ובהודאה ועשית עמם גם נפלא ונודה לשמך הגדול סלה: ימי חנכה אלו להודות
 ולהלל לשמך הגדול:

בפורים אומרים: בימי מרדכי ואסתר בשושן הבירה כשעמד
 עליהם המן הרשע בקש להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים
 מנער ועד זקן טף ונשים ביום אחד בשלשה עשר לחדש שנים
 עשר הוא חדש אדר ושללם לבוז ואתה ברחמיך הרבים הפרת את

**וְעַל הַכֹּל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ וּמִבְרָכִים
אֶת שְׁמֶךָ כְּאֹמֹר; וְאַכְלִיתָ וּשְׂבַעְתָּ וּבִרְכָתָ אֶת-יְהוָה**
אֱלֹהֶיךָ עַל-הָאָרֶץ הַטְּבָה אֲשֶׁר נָתַן-לָךְ: בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה, **עַל הָאָרֶץ וְעַל הַמָּזוֹן:**

רַחֵם יְהוָה ^{יְהוָה אֱלֹהֵינוּ} אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וְעַל יִשְׂרָאֵל עַמָּךְ, וְעַל
 יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ, וְעַל הָרַ צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ, וְעַל הַיְכָלְךָ,
 וְעַל מְעוֹנֶךָ, וְעַל דְּבִירְךָ, וְעַל הַבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקְדוֹשׁ
 שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו. אָבִינוּ! רַעֲנוּ זִמְנֵנוּ, פְּרַנְסֵנוּ,
 פְּלַכְלֵנוּ, הַרְוִיחֵנוּ הַרוּחַ לָנוּ מִהֲרָה מְכֹל-צָרוֹתֵינוּ,
 וְנָא אֵל תַּצְרִיכֵנוּ יְהוָה ^{יְהוָה אֱלֹהֵינוּ} אֱלֹהֵינוּ לִידֵי מַתָּנוֹת בָּשָׂר
 וָדָם, וְלֹא לִידֵי הַלֹּאֲתָם, אֲלֵא לִידֶךָ הַמְּלָאָה וְהַרְחֲבָה.
 הַעֲשִׂיָּה וְהַפְתּוּחָה. יְהִי רָצוֹן שְׁלֹא נִבּוֹשׁ בַּעוֹלָם הַזֶּה,
 וְלֹא נִכָּלֵם לַעוֹלָם הַבָּא, וּמַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ
 תַּחֲזִירָנָה לְמִקּוֹמָהּ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ:

רָצָה וְהִחְלִיצֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּמַצּוֹתֶיךָ וּבְמַצּוֹת יוֹם הַשַּׁבָּעִי, הַשְׁכֵּת הַגָּדוֹל וְהַקְדוֹשׁ הַזֶּה כִּי יוֹם גָּדוֹל וְקדוֹשׁ הוּא מִלְּפָנֶיךָ, נְשׁוּבוֹת בּוֹ וְנָנוּחַ בּוֹ וְנִתְעַנֵּג בּוֹ בְּמַצּוֹת חֻקֵּי רְצוֹנְךָ, וְאַל תְּהִי צָרָה וּיְגוֹן בַּיּוֹם מְנוּחָתֵנוּ, וְהִרְאֵנוּ בְּנִחְמַת צִיּוֹן בְּמִהְרָה בְּיָמֵינוּ, כִּי אַתָּה הוּא בַּעַל הַנְּחֻמוֹת וְהַגָּם שְׂאֲכָלֵנוּ וְשִׁתִּינוּ חֶרֶבֶן בֵּיתְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְדוֹשׁ לֹא שִׁכְחָנוּ, אֶל תִּשְׁכַּחֲנוּ לִנְצַח וְאַל תִּזְנַחֲנוּ לַעַד כִּי אֵל מִלֶּךְ גָּדוֹל וְקדוֹשׁ אַתָּה:

בימים טובים, וחזה"מ ובראשי חודשים אומרים יעלה ויבוא, ואם שכח אינו חוזר, למעט ליל א' של פסח וסוכות שאם שכח חוזר לראש.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וְיָבֵא וְיַגִּיעַ וְיִרְאֶה וְיִרְצֶה וְיִשְׁמַע וְיִפְקֹד וְיִזְכֹּר, זְכוּרָנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ, זְכוּרֹן יְרוּשָׁלַיִם עִירָךְ, וְזִכְרוֹן מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עֲבָדְךָ, וְזִכְרוֹן כָּל-עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לִפְנֶיךָ, לִפְלִטָה, לְטוֹבָה, לַחֵן, לְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם ;

בראש חדש: ראש חֲדָשׁ הַזֶּה, בחזה"מ פסח: חג המצות הַזֶּה, בְּיוֹם מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה, בחזה"מ סוכות: חג הסוכות הַזֶּה, בְּיוֹם מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה, שבועות: חג השבועות הַזֶּה, בְּיוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה ש.עצרת: שְׁמִינִי חַג עֲצֵרַת הַזֶּה, בְּיוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה: בראש השנה: הַזְכָּרוֹן הַזֶּה, בְּיוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה: לְרַחֵם בּוֹ עָלֵינוּ וּלְהוֹשִׁיעֵנוּ. זְכָרְנוּ יְהוָה ^{אֱלֹהֵינוּ} אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה, וּפְקֻדָּנוּ בּוֹ לְבִרְכָּה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים טוֹבִים, בְּדִבְרֵי יְשׁוּעָה וּרְחֻמִּים. חוּס וְחַנּוּן, וְחַמֵּל וְרַחֵם עָלֵינוּ, וְהוֹשִׁיעֵנוּ כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אַתָּה

וּתְבַנֶּה יְרוּשָׁלַיִם עִירָךְ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה ^{אֱלֹהֵינוּ} בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם וְאוֹמֵר בְּלַחֵשׁ: אָמֵן:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה ^{אֱלֹהֵינוּ}, אֱלֹהֵינוּ ^{חַסֵּד וְרַחֲמִים} מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הָאֵל אֲבִינוּ מִלְּפָנֵינוּ אֲדִירָנוּ, בּוֹרְאָנוּ, גּוֹאֲלָנוּ, קְדוֹשְׁנוּ, קְדוֹשׁ יַעֲקֹב, רוֹעֵנוּ רוֹעֵה יִשְׂרָאֵל, הַמֶּלֶךְ הַטוֹב וְהַמְּטִיב לְכָל, שְׂבָכָל-יוֹם וְיוֹם. הוּא הַטֵּיב לָנוּ, הוּא מְטִיב לָנוּ, הוּא יֵיטִיב לָנוּ, הוּא גִמְלָנוּ, הוּא גּוֹמְלָנוּ, הוּא יְגַמְלָנוּ לְעֵד, חֵן וְחֶסֶד וּרְחֻמִּים וְרִיחוּחַ וְהַצָּלָה וְכָל-טוֹב: (אמן)

הֶרַחֲמֵן הוּא יִשְׁתַּבַּח עַל כְּבוֹדוֹ: הֶרַחֲמֵן הוּא יִשְׁתַּבַּח בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ: הֶרַחֲמֵן הוּא יִשְׁתַּבַּח בְּנוֹ לְדוֹר דּוֹרִים:

הַרְחָמֵן הוּא קָרַן לְעַמּוֹ יְרִים: הַרְחָמֵן הוּא יִתְפָּאֵר בְּנוֹ לְנֶצַח
נְצָחִים: הַרְחָמֵן הוּא יִפְרֹנְסֵנוּ בְּכָבוֹד וְלֹא בְבוּזִי, בְּהִתָּר וְלֹא
בְּאֶסּוּר, בְּנִחַת וְלֹא בְצָעַר: הַרְחָמֵן הוּא יִתֵּן שְׁלוֹם בֵּינֵינוּ:
הַרְחָמֵן הוּא יִשְׁלַח בְּרָכָה רוּחָהּ וְהַצְלָחָה בְּכָל-מַעֲשֵׂה יָדֵינוּ:
הַרְחָמֵן הוּא יַצְלִיחַ אֶת דְּרָכֵינוּ: הַרְחָמֵן הוּא יִשְׁבּוֹר עוֹל גְּלוּת
מִהָרָה מֵעַל צְוֹאֲרֵנוּ: הַרְחָמֵן הוּא יוֹלִיכֵנוּ מִהָרָה קוֹמְמִיּוֹת
לְאַרְצֵנוּ: הַרְחָמֵן הוּא יִרְפָּאֵנוּ רְפוּאָה שְׁלֵמָה רְפוּאָת הַנֶּפֶשׁ
וְרְפוּאָת הַגּוּף: הַרְחָמֵן הוּא יִפְתַּח לָנוּ אֶת יְדוֹ הַרְחָבָה:

הַרְחָמֵן הוּא יִבְרֹךְ כָּל-אֶחָד וְאֶחָד מִמֶּנּוּ בְשֵׁמוֹ הַגָּדוֹל
כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּרְכוּ אֲבוֹתֵינוּ אֲבִרָהֶם יִצְחָק וְיַעֲקֹב בְּכָל מָקוֹם
כָּל, כֵּן יִבְרֹךְ אוֹתָנוּ יַחַד בְּרָכָה שְׁלֵמָה, וְכֵן יִהְיֶה רָצוֹן
וְנֹאמַר אָמֵן

הַרְחָמֵן הוּא יִפְרוֹשׁ עָלֵינוּ סֶכֶת שְׁלוֹמוֹ:

שֶׁבֶת הַרְחָמֵן הוּא יִנְחִילֵנוּ עוֹלָם שְׁכָלוֹ שֶׁבֶת וּמְנוּחָה לַחַיֵּי הָעוֹלָמִים:
בר"ח: הַרְחָמֵן הוּא יַחְדֵּשׁ עָלֵינוּ אֶת הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה.
ברה"ש: הַרְחָמֵן הוּא יַחְדֵּשׁ עָלֵינוּ אֶת הַשָּׁנָה הַזֹּאת לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה.
בסוכות: הַרְחָמֵן הוּא יִזְכֵּנוּ לִישֵׁב בְּסֶכֶת עוֹרוֹ שֶׁל לוֹיִתָּן. הַרְחָמֵן הוּא
יִשְׁפִּיעַ עָלֵינוּ שְׁפַע קֹדֶשׁ וְטַהָרָה מִשְׁבַּעַת אֲשֶׁפִּיזִין עֲלָאִין קֹדִישִׁין, זְכוּתָם
תָּהָא מִגֵּן וְצָנָה עָלֵינוּ. הַרְחָמֵן הוּא יָקִים לָנוּ אֶת סֶכֶת דָּוִד הַנוֹפֶלֶת.
במועדים: הַרְחָמֵן הוּא יִגְיַעֲנוּ לְמוֹעֲדִים אַחֲרִים הַבָּאִים לְקִרְאָתָנוּ לְשָׁלוֹם.
ביו"ט: הַרְחָמֵן הוּא יִנְחִילֵנוּ יוֹם שְׁכָלוֹ טוֹב.

הַרְחָמֵן הוּא יִטַּע תּוֹרָתוֹ וְאַהֲבָתוֹ בְּלִבֵּנוּ וְתַהֲיֶה יִרְאָתוֹ
עַל פָּנֵינוּ לְבִלְתִּי נַחֲטָא, וְיִהְיֶה כָל-מַעֲשֵׂיֵנוּ לְשֵׁם שְׁמַיִם:
בִּרְכַּת הָאוֹרֹחַ: הַרְחָמֵן הוּא יִבְרֹךְ אֶת הַשְּׁלֵחַן הַזֶּה שְׂאֲכָלְנוּ עָלָיו
וַיִּסְדֵּר בּוֹ כָּל-מַעֲדָנֵי עוֹלָם וְיִהְיֶה כְּשִׁלְחָנוּ שֶׁל אֲבִרָהֶם אֲבֵינוּ כָּל-
רָעַב מִמֶּנּוּ יֹאכַל וְכָל-צָמָא מִמֶּנּוּ יִשְׁתֶּה, וְאֵל יַחְסֹר מִמֶּנּוּ כָל-טוֹב
לְעַד וְלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים אָמֵן: הַרְחָמֵן הוּא יִבְרֹךְ בְּעַל-הַבֵּית הַזֶּה

ובעל הסעודה הזאת, הוא ובניו ואשתו וכל־אשר לו, בבנים
שִׁיחִיו, ובנכסים שִׁירְבוּ, בָּרוּךְ יְהוָה ^{אֱלֹהֵינוּ} חילו ופעל יָדוֹ תִרְצֶה,
וְיִהְיוּ נִכְסָיו ונִכְסֵינוּ מְצֻלָּחִים וקְרוּבִים לְעִיר, ואל יִזְדַּקֵּק לִפְנֵינוּ וְלֹא
לִפְנֵינוּ שׁוֹם דָּבָר חֲטָא וְהִרְהוּר עוֹן, שֶׁשׁ וְשִׁמְחָה כָּל־הַיָּמִים בַּעֲשֹׂר
וְכָבוֹד מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם, לֹא יָבוֹשׁ בַּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא יִכָּלֵם לְעוֹלָם
הַבָּא, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן:

בסעודת המילה: הֶרְחַמֵּן הוּא יִבְרַךְ אֶת בַּעַל הַבֵּית הַזֶּה אָבִי
הַבֵּן, הוּא וְאִשְׁתּוֹ הַיּוֹלֶדֶת מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם: הֶרְחַמֵּן הוּא יִבְרַךְ אֶת
הַיֶּלֶד הַנוֹלָד, וְכֹשֶׁם שֶׁזָּכְהוּ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמִילָה, כֵּךְ יִזְכְּהוּ
לְכֵּן לַתּוֹרָה וְלַחֲפָה, וְלַמְצוֹת וְלַמַּעֲשִׂים טוֹבִים, וְכֵן יְהִי רָצוֹן
וְנֹאמַר אָמֵן: הֶרְחַמֵּן הוּא יִבְרַךְ אֶת מַעֲלַת הַסִּנְדֵּק וְהַמּוֹהֵל וְשָׂאֵר
הַמְּשַׁתְּדָּלִים בַּמְצוּה, הֵם וְכָל־אֲשֶׁר לָהֶם:

בסעודת החתן: הֶרְחַמֵּן הוּא יִבְרַךְ אֶת הַחֲתָן וְהַכֻּלָּה בְּבָנִים זָכָרִים
לְעִבּוּדָתוֹ יִתְבָּרַךְ:

הֶרְחַמֵּן הוּא יַחְיֵינוּ וְיִזְכְּנוּ וְיִקְרְבֵנוּ לַיָּמוֹת הַמְּשִׁיחַ וּלְבָנֵין
בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְלַחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא. מִגְדִּיל (ביום שיש בו מוסף: מִגְדִּיל)
יִשׁוּעוֹת מִלָּכּוּ וְעֲשֵׂה־חֶסֶד לְמַשִּׁיחוֹ לְדוֹד וּלְזָרְעוֹ עַד־עוֹלָם:
כְּפִירִים רָשׁוּ וְרָעִבוּ וּדְרָשׁי יְהוָה ^{אֱלֹהֵינוּ} לֹא־יִחְסְרוּ כָּל־טוֹב:
נַעַר הֵייתִי גַם־זִקְנָתִי וְלֹא־רָאִיתִי צָדִיק נֶעְזֵב וְזָרְעוֹ מִבִּקְשׁ־
לֶחֶם: כָּל־הַיּוֹם חוֹנֵן וּמְלוֹה וְזָרְעוֹ לְבָרָכָה: מֵה־שְׁאָכְלָנוּ
יְהִיהַ לְשִׁבְעָה, וּמֵה־שִּׁשְׁתֵּינוּ יְהִיהַ לְרִפּוּאָה, וּמֵה־שֶׁהוֹתַרְנוּ
יְהִיהַ לְבָרָכָה כְּדֹכָתִיב; וַיִּתֵּן לִפְנֵיהֶם וַיֹּאכְלוּ וַיּוֹתְרוּ כְּדָבָר
יְהוָה ^{אֱלֹהֵינוּ}: בְּרוּכִים אַתֶּם לַיהוָה ^{אֱלֹהֵינוּ}, עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:
בְּרוּךְ הַגֹּבֵר אֲשֶׁר יִבְטַח בַּיהוָה ^{אֱלֹהֵינוּ}, וְהִיהַ יְהוָה ^{אֱלֹהֵינוּ}
מִבְטָחוֹ: יְהוָה ^{אֱלֹהֵינוּ} עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה ^{אֱלֹהֵינוּ} יִבְרַךְ אֶת־עַמּוֹ
בְּשָׁלוֹם: עוֹשֵׂה שָׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֵׂה שָׁלוֹם
עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן:

תקון הכללי

תקון נורא ונפלא מאד מאד לכלליות החטאים והוא פגם הברית, רחמנא ליצלן ומסגל מאד גם לפרנסה ולהצלחה בכל הענינים בגשמיות וברוחניות

שבע שמחות את פניך נעמות בימינך
נצח:

פרק לב (א) לדוד משכיל אשרי נשוי
פשע כסוי חטאה: (ב) אשרי אדם לא
יחשב יהוה לו עון ואין ברוחו רמיה:
(ג) כי החרשתי בלו עצמי בשאגתי כל
היום: (ד) כי יומם ולילה תכבד עלי
ידך נהפך לשדי בחרבני קיץ סלה: (ה)
חטאתי אודיעך ועוני לא כסיתי אמתתי
אודה עלי פשעי ליהוה ואתה נשאת
עון חטאתי סלה: (ו) על זאת יתפלל כל
חסיד אליך לעת מצא רק לשטף מים
רבים אליו לא יגיעו: (ז) אתה סתר לי
(יפסיק מעט) מצר תצנני רני פלט תסובבני
סלה: (ח) אשכילך ואורך בדרך זו תלך
איעצה עליך עיני: (ט) אל תהיו כסוס
כפרך אין הבין במתג ורסן עדיו לבלום
בל קרב אליך: (י) רבים מכאובים לרשע
והבוטח ביהוה חסד יסובבנו: (יא)
שמחו ביהוה וגילו צדיקים והרנינו כל
ישרי לב:

פרק מא (א) למנצח מזמור לדוד:
(ב) אשרי משכיל אל דל ביום רעה
ימלטהו יהוה: (ג) יהוה שמרהו ויחיהו

הריני מקשר עצמי באמירת
עשרה מזמורי תהלים אלו (שהם
תקון הכללי), לכל הצדיקים האמתיים
שבדורנו, ולכל הצדיקים
האמתיים שוכני עפר, קדושים
אשר בארץ המה, ובפרט לרבינו
הקדוש צדיק יסוד עולם, נחל נובע
מקור חכמה, רבינו נחמן בן פיגא,
זכותו תגן עלינו, ועל כל ישראל,
אמן.

פרק טז (א) מכתם לדוד שמרני אל כי
חסייתי בך: (ב) אמרת ליהוה אדני אתה
טובתי בל עליך: (ג) לקדושים אשר
בארץ המה ואדירי כל חפצי בם: (ד)
ירבו עצבותם אחר מהרו בל אסוף
נספיהם מדם ובל אשא את שמותם
על שפתי: (ה) יהוה מנת חלקי וכוסי
אתה תומיד גורלי: (ו) חבלים נפלו לי
בנעמים אף נחלת שפורה עלי: (ז) אברך
את יהוה אשר יעצני אף לילות יסרוני
כליותי: (ח) שויתי יהוה לנגדי תמיד כי
מימיני בל אמוט: (ט) לכן שמח לבי
וגל כבודי אף בשרי ישכן לבטח: (י) כי
לא תצוב נפשי לשאול לא תתן חסידך
לראות שחת: (יא) תודיעני ארח חיים

לאל סלעי למה שכחתי למה קדר
אלך בלחץ אויב: (א) ברצח בעצמותי
חרפוני צוררי באמרם אלי כל היום
איה אלהיך: (ב) מה תשתוחחין נפשי
ומה תהמי עלי הוחילי לאלהים כי עוד
אודנו ישועת פני ואלהי:

פרק נט (א) למנצח אל תשחת לדוד
מכתם בשלח שאלו וישמרו את הבית
להמיתו: (ב) הצילני מאיבן אלהי
ממתקוממי תשגבני: (ג) הצילני מפעלי
און ומאנשי דמים הושיעני: (ד) כי הנה
ארכבו לנפשי גורו עלי עזים לא פשעי
ולא חטאתי יהוה: (ה) בלי עון ורצון
ויכוננו עורה לקראתי וראה: (ו) ואתה
יהוה אלהים צבאות אלהי ישראל
הקיצה לפקד כל הגוים אל תחן כל
בגדי און סלה: (ז) ישובו לערב יהמו
ככלב ויסוכבו עיר: (ח) הנה בייעון
בפיהם חרבות בשפותיהם כי מי
שמע: (ט) ואתה יהוה תשחק למו
תלעג לכל גוים: (י) עזו אליך אשמרה
כי אלהים משגבי: (יא) אלהי חסדי
יקדמני אלהים יראני כשרי: (יב) אל
תהרגם פן ישכחו עמי הניעמו בחילך
והורידמו מגגנו אדני: (יג) חטאת פימו
דבר שפתימו וילכדו בגאונם ומאלה
ומכחש יספרו: (יד) כלה בחמה כלה
ואינמו וידעו כי אלהים משל ביצקב
לאפסי הארץ סלה: (טו) וישבו לערב
יהמו ככלב ויסוכבו עיר: (טז) המה
יניעון לאכל אם לא ישבעו וילינו: (יז)
ואני אשיר עזך וארנן לבקר חסדך כי
היית משגב לי ומנוס ביום צר לי: (יח)

ואשר בארץ ואל תתנהו בנפש איביו:
(י) יהוה יסעדנו על ערש דוי כל משכבו
הפכת בחליו: (יג) אני אמרתי יהוה חנני
רפאה נפשי כי חטאתי לך: (י) אויבי
יאמרו רע לי מתי מות ואבד שמו: (י)
ואם בא לראות שוא ידבר לבו יקבץ
און לו יצא לחוץ ידבר: (יג) יחד עלי
יתלחשו כל שגאי עלי יחשבו רעה לי:
(ט) דבר בליעל יצוק בו ואשר שכב לא
יוסיף לקום: (י) גם איש שלומין אשר
בטחתי בו אוכל לחמי הגדיל עלי עקב:
(יא) ואתה יהוה חנני והקימני ואשלמה
להם: (יב) בזאת ידעתי כי חפצת בי
כי לא ירע איבי עלי: (יג) ואני בתמי
תמכת בי ותצילני לפניך לעולם: (יד)
ברוך יהוה אלהי ישראל מהעולם ועד
העולם אמן ואמן:

פרק מב (א) למנצח משכיל לבני קרח:
(ב) כאיל תערג על אפיקי מים פן נפשי
תערג אליך אלהים: (ג) צמאה נפשי
לאלהים לאל חי מתי אבוא ואראה
פני אלהים: (ד) היתה לי דמעי לחם
יומם ולילה באמר אלי כל היום איה
אלהיך: (ה) אלה אזכרה ואשפכה עלי
נפשי כי אעברו בסף אדרם עד בית
אלהים בקול רנה ותודה המון חוגג:
(ו) מה תשתוחחין נפשי ותהמי עלי
הוחילי לאלהים כי עוד אודנו ישועות
פניו: (ז) אלהי עלי נפשי תשתוחח על
כן אזכרך מארץ ירדן וחרמונים מהר
מצער: (ח) תהום אל תהום קורא לקול
צנורך כל משברך וגליך עלי עברו:
(ט) יומם יצה יהוה חסדו ובלילה
שירו עמי תפלה לאל חי: (י) אומרה

בטָרם הָרִים יָלְדוּ וַתְּחַלֵּל אֶרֶץ וַתְּבַל
וּמַעוֹלָם עַד עוֹלָם אֶתָּה אֵל: (א) תִּשָּׁב
אָנוּשׁ עַד דָּכָא וַתֹּאמֶר שׁוּבוּ בְנֵי אָדָם:
(ב) כִּי אֵלֶּךָ שְׁנִים בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם אֶתְמוֹל
כִּי יַעֲבֹר וְאַשְׁמוּרָה בְּלִילָה: (ג) וְרַמְתָּם
שָׁנָה יִהְיֶה בִּבְקָר כַּחצִיר יִחְלֹף: (ד) בִּבְקָר
יִצִּיץ וַחֲלֹף לַעֲרֹב יִמּוֹלֵל וְיָבֵשׁ: (ה) כִּי
כָּלִינוּ בְּאַפָּךָ וּבְחַמָּתְךָ נִבְהַלְנוּ: (ו) שְׁתָּה
עֲוֹנֵתֵינוּ לְנִגְדֶּךָ עֲלַמְנוּ לְמֹאֲוֹר פְּנֶיךָ: (ז)
כִּי כָל יָמֵינוּ פָּנוּ בְּעִבְרָתְךָ כָּלִינוּ שְׁנֵינוּ
כְּמוֹ הֶגְהָ: (ח) יָמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בְּהֶם שְׁבָעִים
שָׁנָה וְאִם בְּגִבּוֹרָתְךָ שְׁמוֹנִים שָׁנָה וְרַהֲבָם
עָמַל וְאֶזְרוֹן כִּי גֹז חֵישׁ וְנִעְצָה: (ט) מִי יוֹדֵעַ
עַז אַפָּךָ וּבְיָרָאֲתְךָ עֲבָרְתְךָ: (יב) לְמִנּוֹת
יָמֵינוּ כֵּן הוֹדַע וְנִבְא לְכָב חֲכָמָה: (יג)
שׁוּבָה יְהוָה עַד מָתִי וְהִנַּחֵם עַל עֲבָדֶיךָ:
(יד) שְׁבָעֵנוּ בִּבְקָר חֹסֶדְךָ וְנִרְנְנָה וְנִשְׁמַחָה
בְּכָל יָמֵינוּ: (טו) שְׁמַחְנוּ כִּימוֹת עֲנִיתֵנוּ
שְׁנוֹת רָאִינוּ רַעְיָה: (טז) יִרְאֶה אֵל עֲבָדֶיךָ
פָּעִלְךָ וְהִדְרֶךָ עַל בְּנֵיהֶם: (יז) וַיְהִי נָעַם
אֲדֹנֵי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנְנָה
עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנְנָה:

פרק קה (ק) הוֹדוּ לַיהוָה קְרָאוּ בְּשֵׁמוֹ
הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים עֲלִילוֹתָיו: (ב) שִׁירוּ
לוֹ זִמְרוּ לוֹ שִׁיחוּ בְּכָל נִפְלְאוֹתָיו: (ג)
הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קְדֹשׁ יִשְׁמַח לָבוֹ מִבְּקָשֵׁי
יְהוָה: (ד) דְּרָשׁוּ יְהוָה וְעֲזוּ בִקְשׁוּ פְּנֵיו
תְּמִיד: (ה) זָכְרוּ נִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה
מִפְּתִיו וּמִשְׁפָּטֵי פִּיו: (ו) זֶרַע אֲבָרָהִם
עָבְדוּ בְנֵי יַעֲקֹב בְּחִירְיוֹ: (ז) הוּא יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ בְּכָל הָאָרֶץ מִשְׁפָּטֵינוּ: (ח) זָכֹר
לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דְּבָר צְוָה לְאֵלֶיךָ דּוֹר:
(ט) אֲשֶׁר כָּרַת אֶת אֲבָרָהִם וּשְׁבוּעָתוֹ

עָזִי אֵלֶיךָ אֲזַמְרָה כִּי אֱלֹהִים מִשְׁגָּבִי
אֱלֹהֵי חֲסִדֶּי:

פרק עז (ק) לְמַנְצָה עַל יְדוֹתוֹן לְאַסָּף
מִזְמוֹר: (ב) קוֹלִי אֵלֵי אֱלֹהִים וְאַצְעָקָה
קוֹלִי אֵל אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין אֵלַי: (ג) בְּיוֹם
צָרָתִי אֲדַנִּי דְרָשְׁתִּי יְדִין לִילָה נִגְרָה וְלֹא
תִפּוֹג מֵאֲנָה הִנָּחֵם נִפְשִׁי: (ד) אֲזַכְּרָה
אֱלֹהִים וְאַהֲמִיָּה אֲשִׁיחָה וְתִתְעַטֵּף רוּחִי
סֵלָה: (ה) אֲחֻזֶּת שְׁמֵרוֹת עֵינֵי נִפְעַמְתִּי
וְלֹא אֲדַבֵּר: (ו) חֲשַׁבְתִּי יָמִים מִקֶּדֶם
שְׁנוֹת עוֹלָמִים: (ז) אֲזַכְּרָה נִגִּיתִי בְּלִילָה
עַם לְכָבִי אֲשִׁיחָה וְיִחַפֵּשׁ רוּחִי: (ח)
הִלְעוֹלָמִים יִנְחַן אֲדֹנִי וְלֹא יִסִּיף לְרַצוֹת
עוֹד: (ט) הָאָפֶס לְנִצָּח חֲסִדוֹ גָּמַר אֲמַר
לְדֹר וָדֹר: (י) הִשְׁכַּח חֲנוּת אֵל אִם קָפֵץ
בְּאֶף רַחֲמֵיו סֵלָה: (יא) וְאֲמַר חֲלוֹתִי הִיא
שְׁנוֹת יָמַי עָלִינוּ: (יב) אֲזַכְּרוּ מַעֲלָלֵי יְהוָה
כִּי אֲזַכְּרָה מִקֶּדֶם פְּלִאָה: (יג) וְהִגִּיתִי בְּכָל
פְּעֻלָּךְ וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה: (יד) אֱלֹהִים
בְּקִדְשׁ דְּרָכְךָ מִי אֵל גָּדוֹל בְּאֱלֹהִים: (טו)
אֶתָּה הָאֵל עָשָׂה פֶלֶא הוֹדַעַת בְּעַמִּים
עֲזָךְ: (טז) גָּאֻלָּתְךָ בְּזֹרְעַ עֲמָךְ בְּנֵי יַעֲקֹב
וַיֹּסֶף סֵלָה: (יז) רְאוּךָ מִיֹּם אֱלֹהִים רְאוּךָ
מִיֹּם יִחִילוּ אֶף יִגְזְזוּ תַהֲמוֹת: (יח) זִרְמוּ
מִיֹּם עֲבוֹת קוֹל נִתְּנוּ שְׁחָקִים אֶף חֲצֻצֶיךָ
יִתְהַלְכוּ: (יט) קוֹל רַעֲמָן בְּגִלְגַל הָאִירוּ
בְּרָקִים תִּבַּל רִגְזָה וְתִרְעַשׂ הָאָרֶץ: (כ) בָּיִם
דְּרָכְךָ וְשִׁבְלֶיךָ בְּמִים רַבִּים וְעַקְבוֹתֶיךָ
לֹא נִדְּעוּ: (כא) נָחִיתָ כִצְאָן עֲמָךְ בְּיַד
מִשָּׁה וְאַהֲרֹן:

פרק צ (ק) תִּפְלָה לְמִשָּׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים
אֲדֹנֵי מַעֲוֹן אֶתָּה הֵייתָ לָנוּ בְּדֹר וָדֹר: (ב)

לְהֵאִיר לַיְלָה: (ב) שָׁאֵל וַיְבֹא שְׁלוֹ וְלָחֶם
שְׁמִים יִשְׁבִּיעֵם: (אב) פָּתַח צוּר וַיִּזְוֹבוּ
מִים הִלְכוּ בְּצִיּוֹת נָהָר: (מב) כִּי זָכַר אֶת
דְּבַר קָדְשׁוֹ אֶת אֲבֵרָתָהּ עֲבָדָיו: (גב) וַיִּוצֵא
עִמּוֹ בְּשִׁשּׁוֹן בְּרָנָה אֶת בַּחֲרִירוֹ: (מד) וַיִּתֵּן
לָהֶם אֲרָצוֹת גּוֹיִם וַעֲמַל לְאֻמִּים יִירָשׁוּ:
(מה) בַּעֲבוּרָם יִשְׁמְרוּ חֻקֵּי וְתוֹרֹתַי וַיִּצְרּוּ
הֶלְלוּ יָהּ:

פרק קלז (א) על נהרותיו בבל שם
יִשְׁבְּנוּ גַם כְּכִינוּ בְּזַכְרֵנוּ אֶת צִיּוֹן: (ב)
עַל עֲרָבִים בְּתוֹכָהּ תְּלִינוּ כְּנֹרֹתֵינוּ:
(ג) כִּי שָׁם שָׁאֲלוּנוּ שׁוֹבֵינֵנוּ דְּבָרֵי שִׁיר
וְתוֹלְלֵינוּ שְׂמֵחָה שִׁירֵנוּ לָנוּ מִשִּׁיר צִיּוֹן:
(ד) אֵיךְ נִשְׁרִי אֶת שִׁיר יְהוָה עַל אֲדָמַת
נָכַר: (ה) אִם אֲשַׁכַּח יְרוּשָׁלַיִם תִּשְׁכַּח
יְמִינִי: (ו) תִּדְבֹּק לְשׁוֹנִין לֶחֶמִי אִם לֹא
אֲזַכְּרִי אִם לֹא אֲעֵלָה אֶת יְרוּשָׁלַיִם עַל
רֹאשׁ שְׂמֻחָתִי: (ז) זָכֹר יְהוָה לְבִנְיָ אָדָם
אֶת יוֹם יְרוּשָׁלַיִם הָאֲמָרִים עָרוֹן עָרוֹ עַד
הַיּוֹם בָּהּ: (ח) בַּת בָּבֶל הַשְׁדּוּדָה אֲשֶׁרִי
שִׁישְׁלָם לָךְ אֶת גְּמוּלָךְ שְׂגֻמַּתְךָ לָנוּ:
(ט) אֲשֶׁרִין שִׂיאָחִז וַנִּפְּץ אֶת עַלְלִיךָ אֶל
הַסֵּלַע:

פרק קנ (א) הללויה הללו אל בקדשו
הַלְלוּהוּ בְּרִקִיעַ עֲזוֹ: (ב) הַלְלוּהוּ
בַּגְּבוּרָתוֹ הַלְלוּהוּ כְּרֹב גְּדֻלּוֹ: (ג)
הַלְלוּהוּ בַּתְּקֵעַ שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בַּנֶּבֶל
וּכְנֹר: (ד) הַלְלוּהוּ בַּתֶּף וּמַחֲוֹל הַלְלוּהוּ
בַּמִּנִּים וְעוּגָב: (ה) הַלְלוּהוּ בַּצִּלְצְלֵי שְׁמַע
הַלְלוּהוּ בַּצִּלְצְלֵי תְרוּעָה: (ו) כָּל הַנְּשֻׁמָּה
תִּהְיֶה יָהּ הַלְלוּ יָהּ:

לִישְׁחָק: (י) וַיַּעֲמִידָהּ לַיעֲקֹב לַחֵק
לִישְׁרָאֵל בְּרִית עוֹלָם: (יא) לֵאמֹר לָךְ
אֶתֵּן אֶת אֶרֶץ כְּנָעַן חֵבֶל נַחֲלָתְכֶם: (יב)
בְּהִיּוֹתָם מִתִּי מִסָּפֶר כְּמַעֲט וְגָרִים בָּהּ: (יג)
וַיִּתְּנֵהוּ לְכֹהֵן מִגֹּיִם אֶל גֹּיִם מִמַּמְלָכָה אֶל עַם
אֲחֵר: (יד) לֹא הֵנִיחַ אָדָם לַעֲשֹׂקָם וַיִּזְכַּח
עֲלֵיהֶם מַלְכִּים: (טו) אֶל תִּגְעוּ בְּמִשְׁחִי
וְלִנְבִיאֵי אֱלֹהֵי תִרְעוּ: (טז) וַיִּקְרָא רָעֵב עַל
הָאֶרֶץ כָּל מִטָּה לֶחֶם שֹׁבֵר: (יז) שְׁלַח
לְפָנֵיהֶם אִישׁ לַעֲבֹד נִמְכָּר יוֹסֵף: (יח) עֲנֵנוּ
בַּכָּבֶל רָגְלוֹ בְּרוֹזַל בָּאָה נִפְשׁוֹ: (יט) עַד עַתָּה
בָּא דְּכָרוֹ אֲמָרַת יְהוָה צִרְפָּתָהּ: (כ) שְׁלַח
מֶלֶךְ וַיִּתִּירָהּ מִשָּׁל עַמִּים וַיִּפְתָּחָהּ:
(כא) שְׁמוֹ אֲדוֹן לְבֵיתוֹ וּמִשָּׁל בְּכָל
קִנְיָנוּ: (כב) לְאַסֵּר שָׂרֵי כִנְפֵשׁוֹ וּזְקִינָיו
יַחֲכֶם: (כג) וַיְבֹא יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם וַיַּעֲקֹב
גַּר בְּאֶרֶץ חָם: (כד) וַיִּפָּר אֶת עִמּוֹ מְאֹד
וַיַּעֲצֵמָהּ מִצְרַיִם: (כה) הִפָּךְ לָבָם לְשֹׂנְאֵי
עִמּוֹ לְהַתְנַכֵּל בַּעֲבָדָיו: (כו) שְׁלַח מֹשֶׁה
עֲבָדָיו אֶהֱרֹן אֲשֶׁר בָּחַר בּוֹ: (כז) שְׁמוֹ כֶּם
דְּבָרֵי אֲתוֹתָיו וּמִפְתִּים בְּאֶרֶץ חָם: (כח)
שְׁלַח חֹשֶׁךְ וַיַּחֲשֹׁךְ וְלֹא מָרוּ אֶת דְּבָרָיו:
(כט) הִפָּךְ אֶת מִימֵיהֶם לָדָם וַיָּמָת אֶת
דָּגָתָם: (ל) שָׂרָץ אֲרָצָם צָפְרָדַעִים בַּחֲדָרֵי
מִלְכֵיהֶם: (לא) אָמַר וַיְבֹא עָרֵב כְּנִים
בְּכָל גְּבוּלָם: (לב) נָתַן גְּשֵׁמֵיהֶם בְּיַד אִשׁ
לְהָבוֹת בְּאֶרְצָם: (לג) וַיָּךְ גִּפְנָם וַתֵּאֱנָתָם
וַיִּשְׁבֵּר עֵץ גְּבוּלָם: (לד) אָמַר וַיְבֹא אֲרֵבָה
וַיִּלֶּק וַאֲיִן מִסָּפֶר: (לה) וַיֹּאכַל כָּל עֵשֶׂב
בְּאֶרְצָם וַיֹּאכַל פְּרִי אֲדָמָתָם: (לו) וַיָּךְ
כָּל כְּבוֹד בְּאֶרְצָם רֹאשִׁית לְכָל אוֹנָם:
(לז) וַיִּוצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב וַאֲיִן בְּשִׁבְטָיו
כּוֹשֵׁל: (לח) שָׂמַח מִצְרַיִם בַּצֵּאתָם כִּי נִפְלָה
פַּחַדָם עֲלֵיהֶם: (לט) פָּרַשׁ עֵנָן לְמִסְפָּה וְאִשׁ

